

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski

Koźmin Wielkopolski, 2025

Opracowanie

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu	6
2. Podstawa prawna	8
3. Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy 10	
3.1 Strategia Rozwoju Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021-2035	10
3.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021-2027	12
4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	13
4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	13
4.2 Dobór kryteriów delimitacji	18
4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej	23
4.4 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	28
5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	35
5.1. Koźmin Wielkopolski – historia gminy w zarysie	35
5.2. Podobszar rewitalizacji – Borzęciczki	36
5.3. Podobszar rewitalizacji – Koźmin Wielkopolski	45
6. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań	57
7. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	60
7.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – Borzęciczki	61
7.2 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – Koźmin Wielkopolski	63
7.3 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	89
8. Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych	92
8.1 Komplementarność przestrzenna	92
8.2 Komplementarność problemowa	92
8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	93
8.4 Komplementarność międzyokresowa	94
8.5 Komplementarność źródeł finansowania	96
8.6 Podsumowanie komplementarności	96
8.7. Mechanizmy integracji	99
8.8. Dostępność	100
9. Indykatywne ramy finansowe	102
10. Opis struktury zarządzania	105
11. System monitoringu i oceny GPR.....	107
11.1 System monitoringu	107
11.2 Ewaluacja	109
11.3 Aktualizacja GPR	111
11.4 Harmonogram realizacji	112
11.5 Koszty zarządzania	112
12. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej	113

12.1 Upowszechnienie opracowania GPR	113
12.2 Upowszechnienie wdrażania GPR.....	116
13. GPR jako strategia IIT.....	118
14. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko.....	121
15. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	122
16. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	123
16.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji	123
16.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	123
Spis tabel i grafik.....	124
Załącznik 1 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski	126

Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024–2030 stanowi strategiczny dokument operacyjny, który określa cele oraz kierunki działań rewitalizacyjnych na najbliższe lata. Program koncentruje się na wdrażaniu kompleksowych i skoordynowanych działań mających na celu przeciwdziałanie procesom degradacji, jednocześnie wspierając rozwój gospodarczy, społeczny oraz kulturalny lokalnej społeczności. Realizacja założeń programu umożliwi efektywne wykorzystanie kompetencji gminy, zgodnie z zadaniami określonymi m.in. w art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Proces przygotowawczy rozpoczął się od przeprowadzenia szczegółowej diagnozy delimitacyjnej, która umożliwiła precyzyjne wyodrębnienie obszarów wymagających interwencji. Podstawą prawną do wyznaczenia tych terenów była Uchwała nr XIII.85.2025 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 11 lutego 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski. Akt ten, po przeprowadzeniu szeroko zakrojonych konsultacji społecznych stanowił istotny fundament dla dalszych prac.

Kolejnym etapem była formalna inicjacja procesu opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, co potwierdziła Uchwała Rady Miejskiej nr XIV.89.2025 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030. Następnie przeprowadzono otwarty nabór projektów rewitalizacyjnych, umożliwiającym mieszkańcom składanie swoich propozycji poprzez formularz elektroniczny, e-mail oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy. W gminie ogłoszono także otwarty nabór partnera do wspólnej z gminą realizacji projektu w ramach rewitalizacji.

GPR ma na celu wdrożenie innowacyjnych rozwiązań oraz strategiczne przekształcenie obszarów zdegradowanych, co w długofalowej perspektywie przyczyni się do zrównoważonego rozwoju i podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy Koźmin Wielkopolski.

1. Wykaz pojęć zastosowanych w opracowaniu

Poniżej wskazane pojęcia należą do nomenklatury dotyczącej rewitalizacji i pochodzą z Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U z 2024 poz. 278),

OBSZAR ZDEGRADOWANY – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej w każdym z podobszarów.

OBSZAR REWITALIZACJI – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni Gminy oraz być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców Gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary na których zidentyfikowano problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, takie jak tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

PROGRAM REWITALIZACJI

- gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U z 2024 poz. 278).
- inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji,

REWITALIZACJA – kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych), jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli

nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

STAN KRYZYSOWY – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

2. Podstawa prawna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski opiera się całkowicie na Ustawie z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278). Podczas opracowywania niniejszego dokumentu wzięto pod uwagę wszystkie jej wymogi oraz niezbędne zasady odnośnie zawartości rozdziałów (merytoryki) czy organizacji procesu rewitalizacji.

Pozostałą podstawą prawną stanowią także różne obowiązujące w kraju uregulowania prawne i akty prawne, które oddziałują na proces rewitalizacji lub są z nim w jakiś sposób powiązane. Do takich dokumentów należą:

- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130);
- Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320);
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145. 1222.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2024 r. poz. 1026, 1089.);
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1292.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112);
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151.);
- Ustawa z dnia z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 1079).

W dokumencie zostały uwzględnione również wymogi zawarte w Umowie Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności na 2021-2027, przyjętej dnia 30.06.2022 r. oraz opublikowanymi przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej Zasadami realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Podczas opracowywania Gminny Program Rewitalizacji wspomagano się następującymi publikacjami:

- „Rewitalizacja. Inspiracje i doświadczenia dla zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki“, Opole, 2022 r.,

- Ekspertyza pn. „Ocena realizacji gminnego programu rewitalizacji. Praktyczny podręcznik dla samorządów lokalnych”. Ekspertyza współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w ramach projektu Regiony Rewitalizacji, Warszawa, 2022 r.,
- W. Jarczewski (red.), Delimitacja krok po kroku, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa, 2017 r.,
- Jadach-Sepioło (red.), Gminny Program Rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju Departament Polityki Przestrzennej i Gospodarki Nieruchomościami, Warszawa, 2018 r.,
- Jadach-Sepioło, K. Spadło, A. Kułaczkowska (red.), Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnętrznym, Warszawa 2020 r.1,
- Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Ustawa o rewitalizacji. Praktyczny komentarz, Warszawa, 2016 r.

3. Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy

Jak wskazano we wcześniejszej części dokumentu, proces rewitalizacji przyjmuje charakter lokalny, z naciskiem na rozwój jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji zawiera opis sposobu realizacji dokumentów strategicznych gminy, wynikający z art. 15. Poniższa tabela przedstawia schemat celów i kierunków działań GPR, opracowanych szczegółowo w Rozdziale 7, które stanowią podstawę do wykazania spójności oraz sposobu wdrażania kluczowych dokumentów strategicznych gminy.

Cel strategiczny	Kierunki działań
1. Aktywne wsparcie i integracja społeczna	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych 1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców
2. Odnowa przestrzeni i obiektów	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (place, parki, rynek, strefy aktywności) 2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne
3. Transformacja środowiskowa	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej budynków 3.2 Rozwój enklaw zieleni 3.3 Ograniczenie źródeł niskiej emisji

3.1 Strategia Rozwoju Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021-2035

Strategia Rozwoju Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021–2035 została przyjęta uchwałą nr XXXIX.271.2022 Rady Miejskiej W Koźminie Wielkopolskim z dnia 17 marca 2022 r. Dokument ten stanowi kluczowe narzędzie długofalowego zarządzania gminą. Wyznacza strategiczne kierunki rozwoju do 2035 roku, umożliwiając ciągłość działań. Dokument ten wspiera także racjonalne wykorzystanie lokalnych zasobów – przyrodniczych, kulturowych, ludzkich, infrastrukturalnych i finansowych.

Strategia ta ma nadrzędny charakter względem innych planistycznych dokumentów gminnych, a także jest zgodna z dokumentami wyższego rzędu, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Wyznacza ona

również ramy dla kolejnych planów i programów opracowywanych w Gminie w okresie jej obowiązywania. W ramach prac nad dokumentem przeanalizowano sytuację społeczno-gospodarczą gminy. Analiza ta stanowiła podstawę do wskazania problemów i potencjałów gminy oraz zaprogramowania interwencji strategicznej.

Zgodnie z zapisami Strategii misja Gminy Koźmin Wielkopolski brzmi: ***Gmina Koźmin Wielkopolski to Twój dom – bezpieczny, otwarty i przyjazny. To wspólnota kultywująca bogate dziedzictwo kulturowe, wspierająca lokalną gospodarkę i stwarzająca atrakcyjne warunki do życia i rozwoju.***

Z kolei wizja ukazuje gminę w perspektywie strategicznej – do 2035 roku, zmienioną poprzez realizację przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych celów strategicznych i brzmi: ***Koźmin Wielkopolski to nowoczesna, zielona i bezpieczna Gmina, oferująca swoim mieszkańcom możliwość rozwoju intelektualnego, kulturalnego i zawodowego, wybiegająca w przyszłość i pamiętająca o lokalnej tradycji i dziedzictwie kulturowym.***

Biorąc pod uwagę powyższe, należy podkreślić, że już na poziomie wizji strategicznej GPR wykazuje realizację zapisów strategii.

Strategia określa 3 cele strategiczne wraz z celami operacyjnymi i kierunkami działań. Strukturę celów strategicznych gminy Koźmin Wielkopolski można podzielić na 3 obszary: społeczny, gospodarczy oraz przestrzenno-środowiskowy. Już ten aspekt wskazuje na powiązania pomiędzy założeniami rewitalizacyjnymi a strategicznymi. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski bezpośrednio realizuje cele strategiczne gminy, co przedstawiono w poniżej:

CELE STRATEGICZNE GMINY KOŹMIN WIELKOPOLSKI (Strategia Rozwoju Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021–2035)		CELE REWITALIZACYJNE REALIZUJĄCE CELE STRATEGICZNE
Cel strategiczny I: infrastruktura podnosząca jakość życia mieszkańców i poprawiająca stan środowiska naturalnego	Cele operacyjne: 1.1. Zwiększenie przestrzennej dostępności i spójności Gminy 1.2. Wzrost atrakcyjności osiedleńczej Gminy 1.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym jakości powietrza	2 Odnowa przestrzeni i obiektów 3 Transformacja środowiskowa
Cel strategiczny II Zrównoważony rozwój gospodarczy oparty na wewnętrznym potencjale gminy	2.1. Rozwój gospodarczy wykorzystujący potencjały Gminy 2.2. Oferta sportowo-rekreacyjna dostosowana do potrzeb mieszkańców 2.3. Promocja dziedzictwa lokalnego	1 Aktywne wsparcie i integracja społeczna
Cel strategiczny III: usługi społeczne kreujące lokalną tożsamość mieszkańców	3.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjno-kulturalnych 3.2. Podniesienie jakości opieki i ochrony zdrowia mieszkańców 3.3. Rozwój działań społecznych mających na celu budowanie tożsamości mieszkańców z Gminą	

3.2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2021-2027

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS) stanowi jedno z kluczowych narzędzi wykorzystywanych na szczeblu lokalnym do wdrażania polityki społecznej. Dokument ten przedstawia koncepcję działań ukierunkowanych na usprawnienie realizacji tej polityki, ze szczególnym naciskiem na identyfikację zagrożeń społecznych, ich profilaktykę oraz ograniczanie negatywnych skutków występujących problemów społecznych. Strategia tworzy fundament dla wdrażania trwałych modeli interwencji społecznych, które mają na celu skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom zakłócającym prawidłowe funkcjonowanie lokalnej społeczności.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koźmin Wielkopolski została przyjęta Uchwałą nr XXV.170.2020 Rady Miejskiej W Koźminie Wielkopolskim z dnia 29 grudnia 2020 r. W strategii na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej zostały sformułowane: misja, cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań niezbędnych do podjęcia.

Misją samorządu gminy Koźmin Wielkopolski w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2027 jest:

Skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańców i stwarzanie im warunków do rozwoju, wzmocnienie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej.

Gminny Program Rewitalizacji ma przede wszystkim wymiar społeczny, a głównym celem jego założeń jest poprawa jakości życia lokalnej społeczności. W ten sposób jest komplementarny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych.

4. Synteza diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Niniejszy rozdział przedstawia zbiór kluczowych ustaleń wynikających z diagnozy delimitacyjnej, która stanowiła podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą oraz Uchwałą nr XIII.85.2025 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 11 lutego 2025 r., obszarem zdegradowanym wyznaczono jednostki porównawcze Obszar I (Borzęciczki, Góreczki, Pogorzałki Wielkie, Walerianów Wyrębin) oraz Osiedla 1, 2 i 3, (obszar miasta Koźmin Wielkopolski). Natomiast obszar rewitalizacji, będący mniejszym fragmentem powierzchni obszaru zdegradowanego, obejmuje ściśle centrum miasta oraz najbardziej zaludnioną i zabudowaną część wsi Borzęciczki.

4.1 Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Zapisy ustawy o rewitalizacji wskazują, że **Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który realizowany jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych terytorialnie, prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.**¹ Tym samym, obszar, który zostanie poddany procesowi rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników przedstawiających wewnątrz zróżnicowanie poszczególnych obszarów porównawczych.

Diagnozę wyznaczającą obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski oraz wykorzystaną metodykę ich delimitacji, opracowano w sposób spełniający wymogi ustawy o rewitalizacji². Dodatkowo przy opracowywaniu dokumentu korzystano z wytycznych i rekomendacji zawartych w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. Proces delimitacji zakładał siedem etapów prac:

1	Podział obszaru gminy na jednostki statystyczne (jednostki pseudonaturalne wyznaczone na podstawie powiązań funkcjonalnych, uwarunkowań historycznych oraz w nawiązaniu do układu osadniczego i granic naturalnych).
2	Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

² Ibidem.

3	Szczegółowa analiza wskaźnikowa w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliła na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów społecznych (wykorzystana metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie, Komisariatu Policji w Koźminie Wielkopolskim).
4	Normalizację danych zastanych, dokonanie standaryzacji, a następnie opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej.
5	Analiza obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspołecznej. Analiza czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych obejmuje przedstawienie poszczególnych zmiennych w skali ilościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
6	Wskazanie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania – w wymiarze społecznym i tzw. pozaspołecznym.
7	Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego obligatoryjne wskaźniki dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni gminy – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących Gminę Koźmin Wielkopolski.

Wykorzystywane wskaźniki zapisane są w różnych jednostkach i przedziałach (zbiorach) liczbowych, przez co ich porównywanie i zestawienie staje się utrudnione. Wskaźniki te wymagają standaryzacji, po przeprowadzeniu której możliwe będzie porównanie skali natężenia zjawisk kryzysowych w każdej z wyróżnionych jednostek. W delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski wykorzystano sposób obliczenia wskaźnika syntetycznego zgodnie z metodą opisaną w publikacji „Delimitacja – krok po kroku”. Pierwszy etap polegał na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe według wzoru: $t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{s_j}$

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

\bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j

Po obliczeniu wartości wskaźników i ich normalizacji możliwe były dalsze obliczenia. Najpierw określono czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą (tzn. czy wysokie wartości wskaźnika świadczą o rozwoju danego obszaru porównawczego, czy też prowadzą do zjawisk kryzysowych). Jeśli wśród wybranych wskaźników znajdują się stymulanta, ich wartości należy pomnożyć przez -1 (zgodnie ze wzorem $z_{ij} = x_{ij} \cdot (-1)$, gdzie za x_{ij} przyjmuje się wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i). Natomiast w przypadku kiedy dany wskaźnik jest destymulantą, wartości otrzymane podczas normalizacji pozostawiamy bez zmian.

Ostatnim etapem budowy wskaźnika syntetycznego jest wyznaczenie wartości wskaźnika syntetycznego dla danej jednostki porównawczej, która to będzie sumą wszystkich wartości częściowych przeliczonych zgodnie z powyższym wzorem. W zależności od wyniku możliwa jest ocena czy poszczególne obszary znajdują się w stanie kryzysowym. Wysoka wartość oznacza występowanie kryzysu (im wyższa tym jego nasilenie jest większe), a niska wartość świadczy o pozytywnej sytuacji społecznej obszaru.

Zgodnie z przyjętą metodyką oraz ustawą o rewitalizacji³ obszarem zdegradowanym będzie ten obszar, w którym wskaźnik syntetyczny natężenia zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym jest wyższy niż wskaźnik dla całej gminy oraz dla którego zidentyfikowano występowanie co najmniej jednego zjawiska kryzysowego w sferze pozaspołecznej.

Wyróżnione obszary porównawcze

W ramach opracowania diagnozy delimitacyjnej zdecydowano się na wyróżnienie w gminie dziewięciu jednostek statystycznych – obszarów porównawczych. W tym celu dokonano podziału gminy, uwzględniając jej wiejsko-miejski charakter. Podstawą przeprowadzenia analiz stał się układ jednostek referencyjnych, na który składają się wydzielone jednostki urbanistyczne dla obszaru miasta Koźmin Wielkopolski oraz przyjęte obszary porównawcze wiejskiej części gminy. Na potrzeby opracowania miasto Koźmin Wielkopolski zostało podzielone na 3 obszary wynikające z obrębów jednostek pomocniczych miasta (Osiedle 1, Osiedle 2 i Osiedle 3). Podstawą podziału części wiejskiej gminy stały się funkcjonujące, zgodnie ze statutem gminy, jednostki pomocnicze – sołectwa. W ramach podziału obszaru wiejskiego wyróżniono sześć jednostek, na które składają się sołectwa powiązane ze sobą terytorialnie i funkcjonalnie. W poniższej tabeli zaprezentowano podział obszaru wiejskiego gminy Koźmin Wielkopolski.

³ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Tabela 1. Podział wiejskich obszarów porównawczych w gminie Koźmin Wielkopolski.

Wiejskie obszary porównawcze	Sołectwa
Obszar I	Borzęciczki, Góreczki, Pogorzałki Wielkie, Walerianów Wyrębin
Obszar II	Biały Dwór, Gałązki, Staniew
Obszar III	Nowa Obra, Stara Obra, Szymanów
Obszar IV	Borzęcice, Cegielnia, Orla, Sapieżyn, Wałków
Obszar V	Czarny Sad, Dębogóra, Kaniew, Lipowiec, Skałów, Tatary
Obszar VI	Gościejew, Józefów, Mokronos, Serafinów, Suśnia, Wrotków

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono wyodrębnione obszary porównawcze z uwzględnieniem ich powierzchni i liczby mieszkańców.

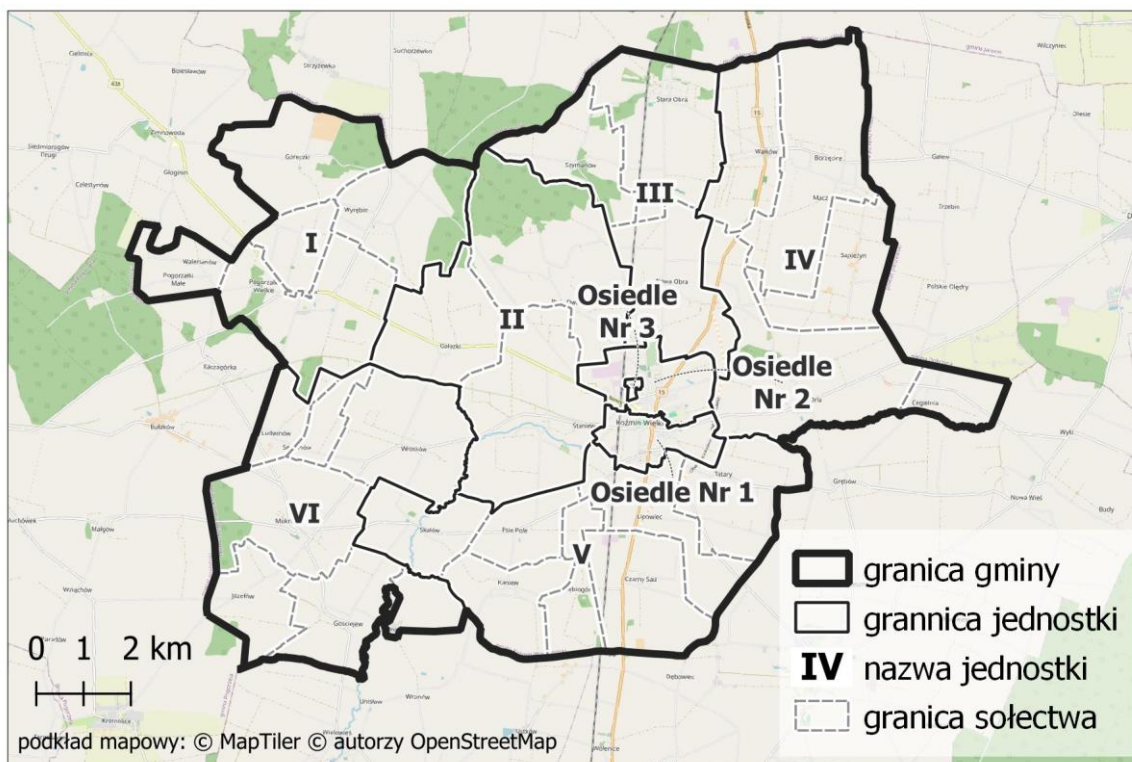
Tabela 2. Podział gminy Barczewo na obszary porównawcze

Obszary porównawcze	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Liczba ludności	Udział ludności
Obszar I	2 305,1	15,1%	993	7,8%
Obszar II	2 408,6	15,8%	960	7,6%
Obszar III	1 694,8	11,1%	1 058	8,3%
Obszar IV	3 028,3	19,9%	1 365	10,8%
Obszar V	2 732,0	17,9%	845	6,7%
Obszar VI	2 484,7	16,3%	1 339	10,6%
Osiedle Nr 1	242,3	1,6%	2 572	20,3%
Osiedle Nr 2	335,8	2,2%	2 511	19,8%
Osiedle Nr 3	11,3	0,1%	1 033	8,1%
Gmina Koźmin Wielkopolski	15 242,8	100,0%	12 676	100,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS i Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

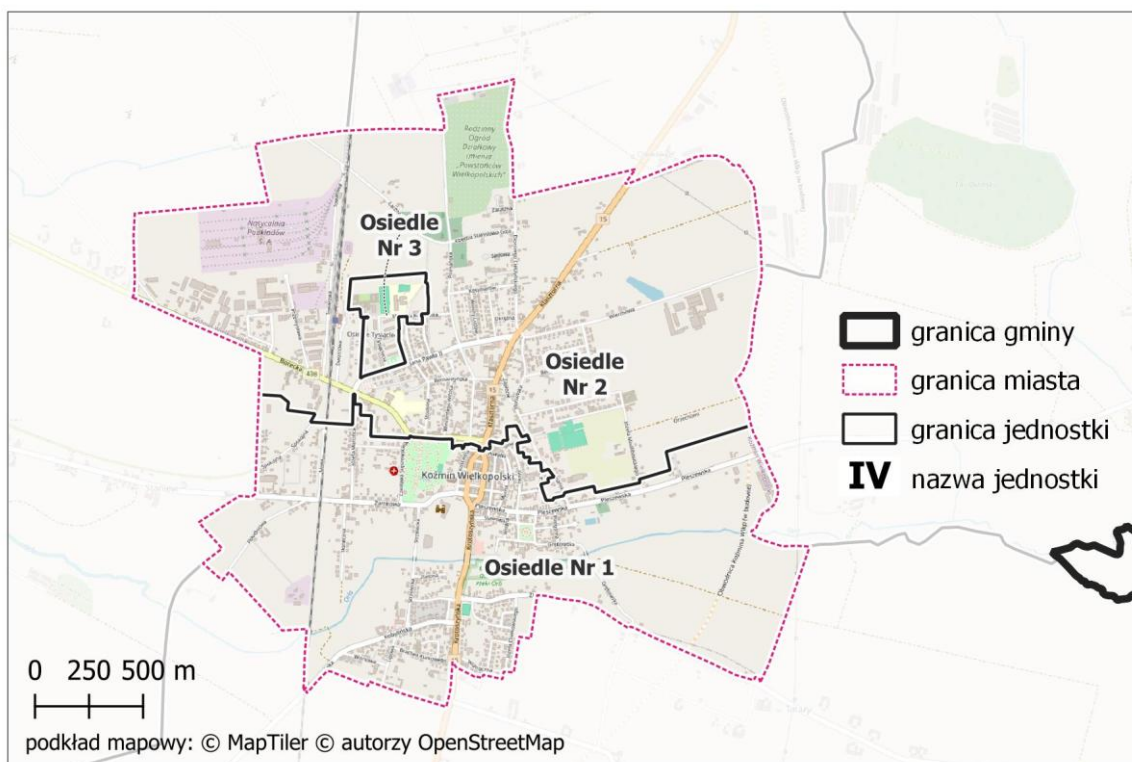
Poniższe grafiki prezentują podział gminy i podział miasta na wskazane powyżej jednostki porównawcze.

Grafika 1. Podział gminy Koźmin Wielkopolski na obszary porównawcze

Źródło: opracowanie własne

Grafika 2. Podział obszaru miasta na obszary porównawcze.

Źródło: opracowanie własne

4.2 Dobór kryteriów delimitacji

Celem przeprowadzenia analizy wskaźnikowej jest identyfikacja problemów i zjawisk negatywnych występujących w gminie oraz ich nasilenia w różnych częściach gminy. Proces ten pozwala na postawienie trafnej diagnozy, która odzwierciedla rzeczywistość oraz specyficzne uwarunkowania lokalnej społeczności. Analiza delimitacyjna umożliwia wskazanie kluczowych czynników, które wymagają uwagi i podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji na danym obszarze. Zgodnie z art. 4 ustawy⁴, w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań. Mając na uwadze powyższe oraz ze względu na charakter gminy, konieczne było wypracowanie katalogu wskaźników, które umożliwią analizę sytuacji i zjawisk zachodzących w poszczególnych jej obszarach, w szczególności w sferze społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Na potrzeby diagnozy wypracowano katalog kryteriów delimitacji OZ, w którym znajduje się 27 zmiennych, w podziale na 5 sfer (społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna i techniczna).

Podczas doboru wskaźników porównawczych, dokonano ich jednoczesnego rozróżnienia na stymulanty i destymulanty, określając tym samym czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – STYMULANTA), czy też prowadzą do kryzysu (np. udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – DESTYMULANTA). W przypadku stymulanty, wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego, natomiast w przypadku destymulanty – wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska kryzysowego.

Katalog wskaźników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Katalog wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Koźmin Wielkopolski.

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
Sfera społeczna	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego. Wskaźnik obliczony jako różnica między liczbą urodzeń i zgonów na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta

⁴ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485, 2023 r. poz. 28)

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący różnicę między zameldowaniami a wymeldowaniami ludności z danego obszaru, w określonym czasie. Wskaźnik wyrażony w formie przeliczeniowej na 1000 mieszkańców obszaru. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik rozumiany jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (wiek 0-17 lat oraz 60 lat i więcej w przypadku kobiet oraz 65 lat i więcej w przypadku mężczyzn) do liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59 lat w przypadku kobiet i 18-64 lata w przypadku mężczyzn). Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy od co najmniej 12 miesięcy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz PUP w Krotoszynie	destymulanta
	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej mieszkańcom z niepełnosprawnością. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców.	destymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
	na 1000 mieszkańców	Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	
	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę problemu uzależnień i występowania patologii w rodzinach zamieszkałych dany obszar. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący odsetek mieszkańców, których borykają się z problemem przemocy w rodzinie, wskaźnik liczby ofiar przemocy na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie poziomu bezpieczeństwa. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę przestępstw na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Źródło danych: Komisariat Policji w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego, odnoszący się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Komisariat Policji w Koźminie Wielkopolskim	destymulanta
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	stymulanta
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: CEIDG	stymulanta
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: CEIDG	stymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
Sfera Środowiskowa	Ilość wyrobów azbestowych przypadających na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi. Jego wartość wyliczono na podstawie masy wyrobów azbestowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca danej jednostki porównawczej. Źródło danych: www.esip.bazaazbestowa.gov.pl	destymulanta
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	destymulanta
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM2,5 [µg/m3]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło danych: powietrze.glos.gov.pl	destymulanta
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawia udział gospodarstw, w których źródłem jest paliwo stałe, a dokładniej odsetek tych punktów, wskazanych w ewidencji, których źródłem ogrzewania jest paliwo stałe. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni rekreacyjnych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących udział terenów rekreacyjnych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako stosunek liczby przystanków zlokalizowanych na danym obszarze do jego powierzchni (km ²). Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną roślinność. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych	stymulanta

SFERA	Zmienna	Opis zmiennej	Stymulanta/ destymulanta
Sfera techniczna	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej w zakresie energooszczędności. Wskaźnik wyrażony jako udział obiektów wymagających termomodernizacji w ogólnej liczbie obiektów publicznych. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta
	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Duża liczba takich obiektów stwarza konieczność podejmowania prac konserwatorskich oraz wymaga nakładów finansowych potrzebnych do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego. Źródło danych: Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	destymulanta

Źródło: opracowanie własne.

Analiza wskazanych wyżej zmiennych umożliwiła delimitację tych obszarów gminy Koźmin Wielkopolski, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk są najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. Wykorzystane w analizie dane pozyskane zostały z Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz innych instytucji: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie, Komendy Powiatowej Policji w Krotoszynie, a także danych ogólnodostępnych.

Dobór kryteriów delimitacji poprzedzony został szeroką analizą dostępnych danych statystycznych, z których wyłoniono zakres danych pozwalających na ukazanie wewnętrznego zróżnicowania występowania zjawisk kryzysowych w gminie (ich rozkład przestrzenny, częstość występowania), z uwzględnieniem przyjętego podziału na obszary porównawcze. Wybrane kryteria delimitacji mają za zadanie wskazać istotne zróżnicowanie i występowanie przestrzenne problemów społecznych, w szczególności związanych z czynnikami demograficznymi, bezrobociem, ubóstwem i innych, a także problemów odnoszących się do sfer pozaspołecznych. W analizie kluczowe było wykluczenie zmiennych zbyt silnie od siebie zależnych oraz takich, które tylko w niewielkim stopniu pozwalały na zaprezentowanie natężenia występowania danego zjawiska. Wartości zmiennych w poszczególnych częściach gminy zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach, w podziale na sfery oraz szczegółowo omówione i przedstawione w formie graficznej.

4.3 Wnioski z diagnozy delimitacyjnej

Przeprowadzona analiza występowania problemów i negatywnych zjawisk, pozwoliła wyodrębnić obszar zdegradowany, a w konsekwencji obszar rewitalizacji gminy Koźmin Wielkopolski. Jak wskazują zapisy ustawy o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) obszar zdegradowany to taki, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz w przypadku wystąpienia co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych lub technicznych.

Podsumowanie analizy – sfera społeczna

W przeprowadzonej analizie skoncentrowano się łącznie na 12 kryteriach, które dotyczą czynników związanych z sytuacją demograficzną, ubóstwem, bezpieczeństwem publicznym, sytuacją na rynku pracy oraz kapitałem społecznym.

Analiza wymienionych czynników społecznych pozwoliła wskazać obszary ponadprzeciętnie wyróżniające się natężeniem problemów społecznych (zobrazowanych wysoką wartością wskaźnika syntetycznego analizowanych danych, wykraczającym daleko poza średnią wartość dla całej gminy), przy jednoczesnym występowaniu potencjalnych zagrożeń ich nasilenia i rozprzestrzenienia na dalsze części gminy. Obszarami tymi wskazuje się:

- **Obszar VI**
- **Osiedle nr 1**
- **Osiedle nr 2**

Poniżej w sposób zbiorczy zaprezentowano wartości analizowanych wskaźników w sferze społecznej oraz ich wartości zestandaryzowane, na podstawie których obliczono wartość syntetycznego wskaźnika degradacji dla poszczególnych obszarów i całej gminy.

Tabela 4. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników

Obszar porównawczy	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
I	-6,04	30,21	62,0%	12,08	3,02	2,0%	28,20	9,06	5,04	3,02	44,31	8,06	3,02	6,04
II	-1,04	0,00	67,2%	8,33	1,04	1,4%	17,71	4,17	3,13	2,08	41,67	6,25	9,38	5,21
III	-8,51	11,34	69,0%	13,23	8,51	2,2%	13,23	1,89	0,95	1,89	32,14	5,67	11,34	3,78
IV	-8,79	2,20	71,5%	4,40	1,47	0,8%	13,19	0,73	2,20	2,93	27,84	5,13	4,40	4,40
V	-2,37	3,55	63,4%	13,02	5,92	2,1%	20,12	3,55	2,37	1,18	42,60	4,73	3,55	8,28
VI	0,75	5,23	72,6%	13,44	4,48	2,3%	27,63	3,73	2,24	2,24	29,87	9,71	4,48	5,23
Osiedle Nr 1	-6,61	7,00	68,0%	14,00	6,22	2,4%	51,32	4,67	5,05	1,94	30,33	7,39	2,72	3,11
Osiedle Nr 2	-3,58	4,38	79,2%	13,94	5,18	2,5%	45,80	3,58	3,58	1,59	41,82	8,36	12,35	4,38
Osiedle Nr 3	-8,71	9,68	82,2%	15,49	6,78	2,8%	40,66	2,90	6,78	0,97	53,24	4,84	4,84	2,90
Gmina Koźmin Wielkopolski	-5,05	7,42	71,3%	12,31	4,89	2,1%	33,13	3,79	3,63	1,97	37,08	7,02	6,47	4,50

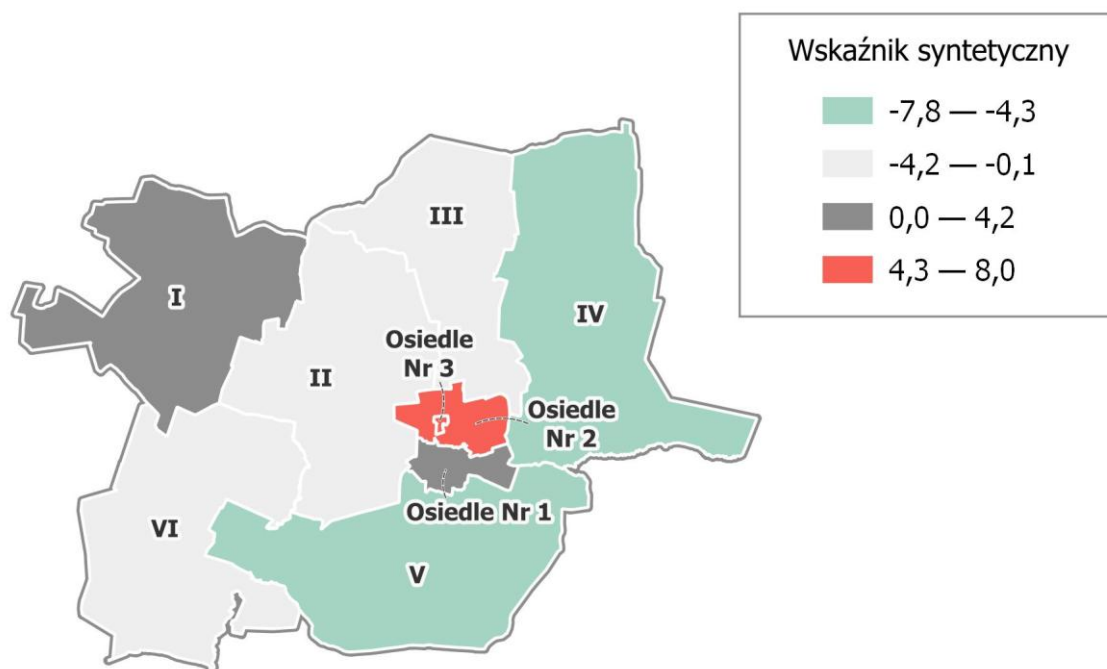
Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

Obszar porównawczy	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem na 1000 mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej korzystających z zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	Liczba ofiar przemocy na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Ogólna liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
I	993	0,30	-2,45	-1,28	0,03	-0,69	-0,15	0,15	0,85	1,49	0,72	0,77	-0,86	-0,74	0,2
II	960	-1,11	0,91	-0,50	-1,06	-1,48	-1,05	-0,83	-0,19	0,14	0,41	-0,24	0,84	-0,24	-4,2
III	1058	0,99	-0,35	-0,23	0,36	1,52	0,30	-1,33	-1,39	-0,13	-0,71	-0,57	1,37	0,63	-0,1
IV	1365	1,07	0,67	0,14	-2,19	-1,31	-2,08	-0,11	-0,70	1,36	-1,21	-0,88	-0,49	0,25	-7,8
V	845	-0,74	0,51	-1,06	0,30	0,48	0,12	-0,03	-0,61	-1,15	0,52	-1,10	-0,72	-2,10	-6,3
VI	1339	-1,61	0,33	0,30	0,42	-0,10	0,43	0,37	-0,68	0,37	-0,98	1,71	-0,47	-0,25	-0,6
Osiedle Nr 1	2572	0,45	0,13	-0,38	0,58	0,60	0,48	-0,10	0,86	-0,06	-0,92	0,40	-0,94	1,03	4,2
Osiedle Nr 2	2511	-0,39	0,42	1,29	0,56	0,18	0,72	-0,39	0,06	-0,56	0,42	0,95	1,64	0,26	6,6
Osiedle Nr 3	1033	1,04	-0,17	1,73	1,01	0,82	1,23	0,15	1,80	-1,46	1,76	-1,04	-0,37	1,16	8,0

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 3 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowanie analizy – sfera pozaspółeczna

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany definiowany jest jako obszar w stanie kryzysowym, gdzie skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne. Jednak równie istotnym warunkiem jest obecność przynajmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej na tym obszarze. Przeprowadzenie analizy w odniesieniu do wymienionych sfer ujawnia problemy dotyczące poszczególne obszary gminy Koźmin Wielkopolski. Analiza potwierdza wysoki poziom degradacji charakteryzujący obszary, na których stwierdzono skupienie negatywnych zjawisk społecznych (Obszar I oraz część miejska). Poniższa tabela przedstawia obszary, które są dotknięte nasileniem problemów społecznych, jak również występowaniem problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych

	Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspółecznych
Obszar I	0,2	8
Osiedle nr 1	4,2	9
Osiedle nr 2	6,6	7
Osiedle nr 3	8,0	6

Tabela 6 Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspołeczna – wartości wskaźników

Obszar porównawczy	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo-zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	Dostępność komunikacyjna	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów publicznych wymagających termomodernizacji	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Liczba zdiagnozowanych problemów
I	28,2	-2,0	704 657,6	10,7%	10,4	53,1%	0,0	0,56	17,4%	95,7%	3,3	33,3%	66,7%	8
II	38,5	-1,0	801 140,6	26,3%	11,1	64,5%	0,0	0,37	17,4%	98,7%	1,0	0,0%	100,0%	8
III	35,9	1,9	733 799,6	2,9%	11,5	55,7%	0,9	0,53	7,2%	98,4%	2,1	25,0%	100,0%	7
IV	35,9	-2,2	885 172,2	3,3%	11,5	64,9%	0,7	0,53	14,5%	98,7%	3,0	16,7%	100,0%	8
V	37,9	0,0	839 294,7	7,4%	11,5	60,3%	0,0	0,59	11,6%	98,4%	2,0	0,0%	100,0%	6
VI	29,1	-1,5	791 575,8	0,0%	10,6	62,9%	0,7	0,80	17,4%	99,2%	2,1	14,3%	100,0%	6
Osiedle Nr 1	71,5	-0,4	90 676,5	21,6%	12,6	19,0%	1,9	0,00	5,8%	90,3%	137,8	33,3%	33,3%	9
Osiedle Nr 2	74,1	-0,4	63 795,3	23,1%	12,8	23,4%	2,8	0,00b	5,8%	86,7%	41,4	0,0%	0,0%	7
Osiedle Nr 3	33,9	2,9	0,0	0,0%	12,2	0,0%	1,0	0,00	2,9%	88,7%	0,0	0,0%	0,0%	6
Gmina Koźmin Wielkopolski	49,5	-0,4	443 039,9	14,1%	11,2	42,4%	1,3	0,54	100,0%	97,8%	5,3	15,0%	70,0%	—

Źródło: opracowanie własne.

4.4 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Celem prowadzenia procesu rewitalizacji jest wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Kluczowe działania skupiają się przede wszystkim na aspekcie społecznym, ale uwzględniają również czynniki gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. W procesie rewitalizacji należy uwzględnić charakterystyczne warunki i istniejące potencjały obszaru zdegradowanego i całej gminy. Wyjście z sytuacji kryzysowej osiąga się poprzez zintegrowane działania, które obejmują lokalną społeczność, przestrzeń i gospodarkę. Konsekwentna realizacja zaplanowanych działań wymaga uprzedniego właściwego zdefiniowania obszaru zdegradowanego, a w następstwie obszaru rewitalizacji – w drodze pełnej diagnozy i analizy w każdej ze sfer.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Zgodnie z zapisami art. 9. ust. 1. ustawy o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) *obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:*

- 1) *gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,*
- 2) *środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,*
- 3) *przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,*
- 4) *technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi*

potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W gminie Koźmin Wielkopolski, obszarami w których odnotowano natężenie negatywnych zjawisk społecznych są obszary, dla których syntetyczny wskaźnik degradacji społecznej przyjął najwyższą wartość. Jest to cały obszar miejski (Osiedle nr 1, Osiedle nr 2 oraz Osiedle nr 3), a dla obszaru wiejskiego gminy jest to Obszar I. Ponadto na obszarach tych zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk pozaspółecznych.

OBSZAR I	
Zdiagnozowane problemy w sferze: społecznej	Zdiagnozowane problemy w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej
→ niski przyrost naturalny, świadczący o zjawisku starzenia się społeczności, → wysoki odsetek mieszkańców korzystających z pomocy ośrodka opieki społecznej, a w tym wysoka liczba osób uzależnionych od alkoholu oraz wysoka liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność, → wysoki wskaźnik problemu przemocy w rodzinach, → niekorzystny wskaźnik bezpieczeństwa publicznego (liczba przestępstw).	→ niski poziom przedsiębiorczości, → niekorzystne tendencje związane z rozwojem gospodarczym obszaru, → występowanie niebezpiecznych wyrobów azbestowych, → wysoki udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe, → niższy niż w gminie poziom dostępności do usług publicznych, terenów rekreacyjnych i opieki zdrowotnej, → konieczność dostosowania obiektów publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami.
Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspółecznych
0,2	8

OSIEDLE NR 1, OSIEDLE NR 2 oraz OSIEDLE NR 3	
Zdiagnozowane problemy w sferze: społecznej	Zdiagnozowane problemy w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej
→ ujemny, niższy niż w gminie przyrost naturalny, → niekorzystne tendencje migracyjne mieszkańców, → starzejąca się społeczność, → wysoki odsetek osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, → wysoki odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, → problem alkoholizmu w rodzinach, → wysoki odsetek mieszkańców ze szczególnymi potrzebami, → niekorzystny wskaźnik bezpieczeństwa publicznego (liczba zdarzeń drogowych, liczba przestępstw),	→ niekorzystne tendencje związane z rozwojem gospodarczym obszaru, → wysoki odsetek budynków mieszkalnych narażonych na hałas komunikacyjny, → zła jakość powietrza, → wysoki udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe, → niższy niż w gminie poziom dostępności do usług publicznych, terenów rekreacyjnych, → konieczność dostosowania obiektów publicznych do osób ze szczególnymi potrzebami oraz w zakresie energooszczędności.
Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
4,2 / 6,6 / 8,0	9 / 7 / 6

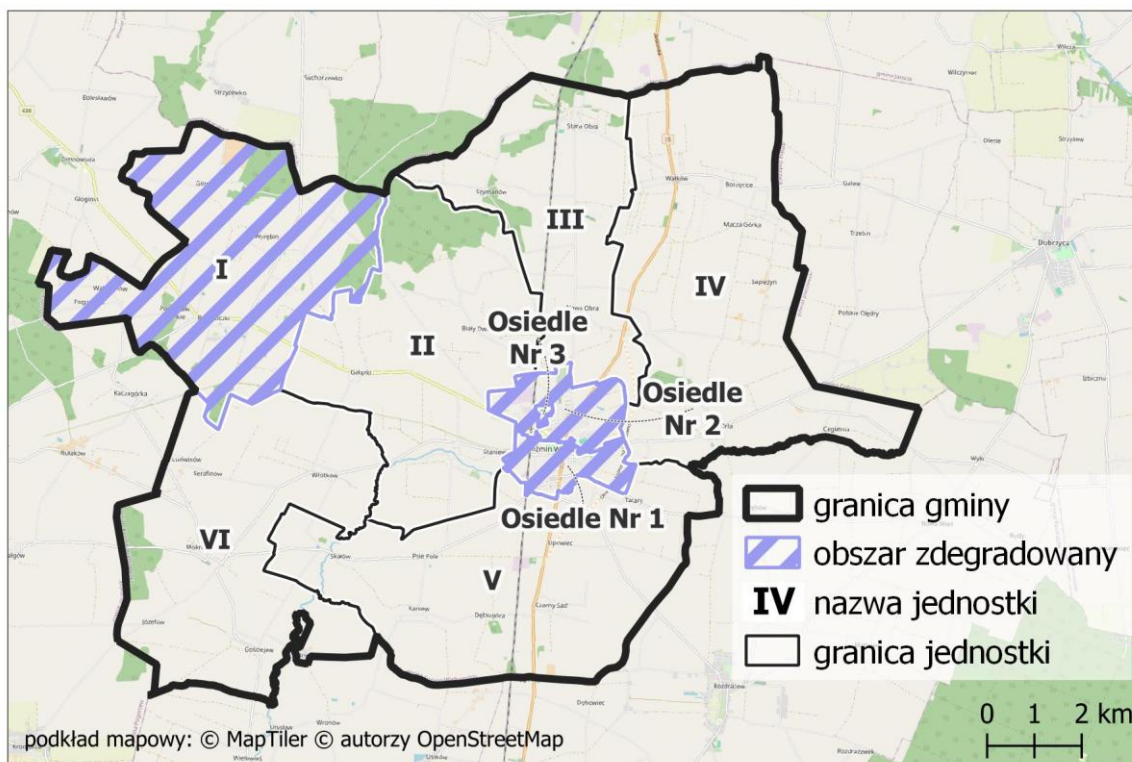
Z uwagi na natężenie negatywnych zjawisk o charakterze społecznym, a także występującej niekorzystnej sytuacji w pozostałych sferach **za obszar zdegradowany uznano Obszar I oraz Osiedle nr 1, 2 oraz 3:**

Tabela 7. Obszar zdegradowany

	Liczba ludności	% ludności	Powierzchnia [km ²]	% powierzchni
Obszar I	993	10,6%	23,1	15,1%
Osiedle nr 1	2 572	20,3%	2,4	1,6%
Osiedle nr 2	2 511	19,8%	3,4	2,2%
Osiedle nr 3	1 033	8,1%	0,1	0,1%
Obszar zdegradowany	7 109	56,1%	28,9	56,1%
Gmina Koźmin Wielkopolski	12676	—	152,4	—

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 4. Obszar zdegradowany w Gminie Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Zgodnie z zapisami art. 10 pkt 1 ustawy o rewitalizacji *Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.* Dodatkowo, zgodnie z art. 10 pkt. 2 *Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.*

Wyznaczony w gminie Koźmin Wielkopolski obszar zdegradowany charakteryzuje się szczególnie wysokim natężeniem negatywnych zjawisk społecznych. Obejmuje on całe miasto Koźmin Wielkopolski, zatem jest istotny w strukturze całej gminy po względem administracyjnym i usługowym. Czynniki te sprawiają, że obszar ma ważne znaczenie dla rozwoju całej gminy. Z uwagi na wysoki stopień oddziaływania obszaru na pozostałe części gminy możliwe będzie zapewnienie wysokiej efektywności działań rewitalizacyjnych. Obszar wiejski: Obszar I to północno-zachodnia część gminy, w której natężenie problemów społecznych, ale i pozaspółecznych jest najwyższa.

W celu wyznaczenia z obszaru zdegradowanego obszaru rewitalizacji zawężono jego teren o tereny niezamieszkałe i takie, na których nie ma możliwości prowadzenia działań rewitalizacyjnych. W granicach obszaru rewitalizacji znalazły się części każdego z obszarów wskazanych jako obszar zdegradowany. Części wskazane jako obszar rewitalizacji charakteryzują się wysokim stopniem zaludnienia oraz istotnością dla rozwoju obszaru i całej gminy. Ponadto objęły one miejsca z potencjałem do prowadzenia działań rewitalizacyjnych mających wpływ na poprawę zdiagnozowanej sytuacji mieszkańców, w tym także tereny poprzemysłowe.

Obszar rewitalizacji o powierzchni 0,66 km² stanowi 0,43 % całej powierzchni gminy, liczba zamieszkującej na jego terenie ludności wynosi 1418 osób, co stanowi 11,19% populacji gminy Koźmin Wielkopolski. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą delimitacyjną obszar ten cechuje intensywne natężenie problemów społecznych (przede wszystkim związanych ze zjawiskiem bezrobocia oraz wysokim odsetkiem mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, bezpieczeństwem publicznym i środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Obszar rewitalizacji został podzielony na dwa podobszary:

Wiejski podobszar rewitalizacji Borzęciczki o powierzchni 0,31 km², co stanowi 0,20% powierzchni gminy i liczbie zamieszkującej go ludności równej 195 osób, co stanowi 1,54% całej populacji gminy. Podobszar obejmuje swoimi granicami część sołectwa Borzęciczki wchodzącego w granice obszaru zdegradowanego. Charakteryzuje się on najmniej korzystną sytuacją społeczną jak i pozaspołeczną w porównaniu z innymi częściami wiejskimi gminy.

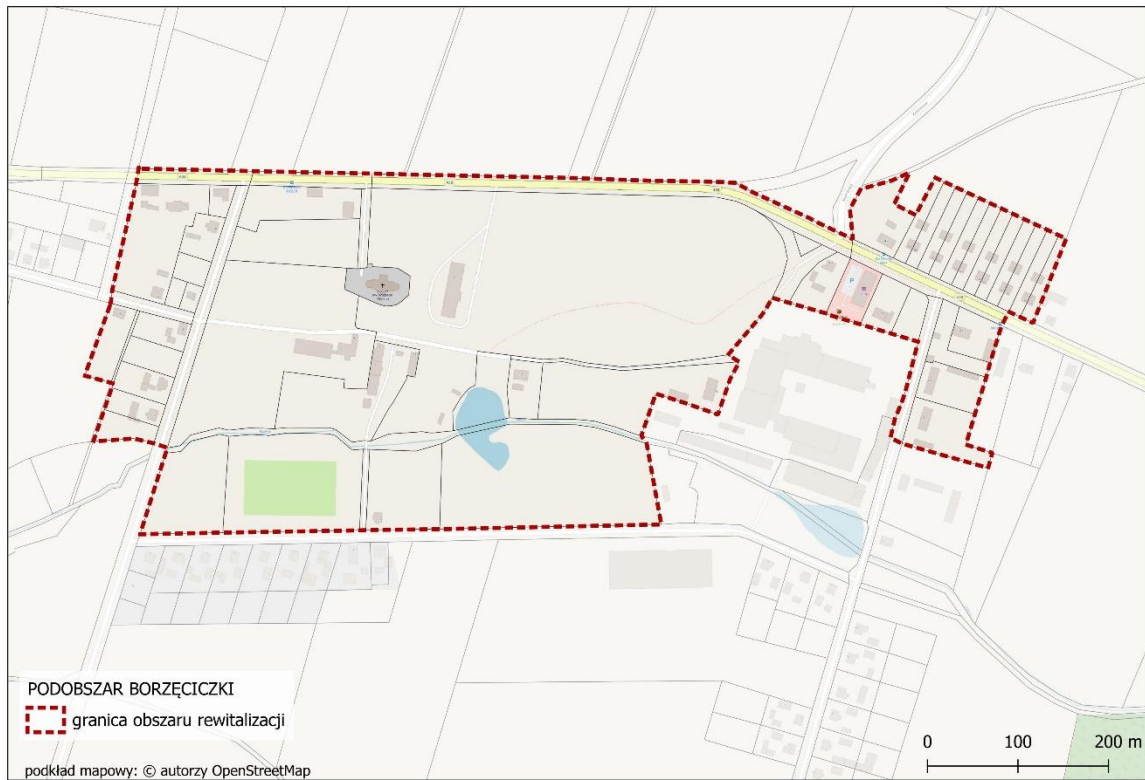
Miejski podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski o powierzchni 0,35 km², co stanowi 0,23% powierzchni gminy i liczbie zamieszkującej go ludności równej 1223 osób, co stanowi 9,65% całej populacji gminy. Podobszar obejmuje swoimi granicami części miasta Koźmin Wielkopolski, wchodzącą w granice obszaru zdegradowanego. Charakteryzuje się on wysoką intensywnością zaludnienia, a także ma on istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy, w tym w szczególności w zakresie miejsc o potencjale do prowadzenia interwencji rewitalizacyjnej.

Tabela 8. Obszar rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski.

	Liczba ludności	% ludności	Powierzchnia [km ²]	% powierzchni
Podobszar Borzęciczki	195	1,54%	0,31	0,20%
Podobszar Koźmin Wielkopolski	1 223	9,65%	0,35	0,23%
Obszar rewitalizacji	1 418	11,19%	0,66	0,43%
Gmina Koźmin Wielkopolski	12 676	—	152,43	—

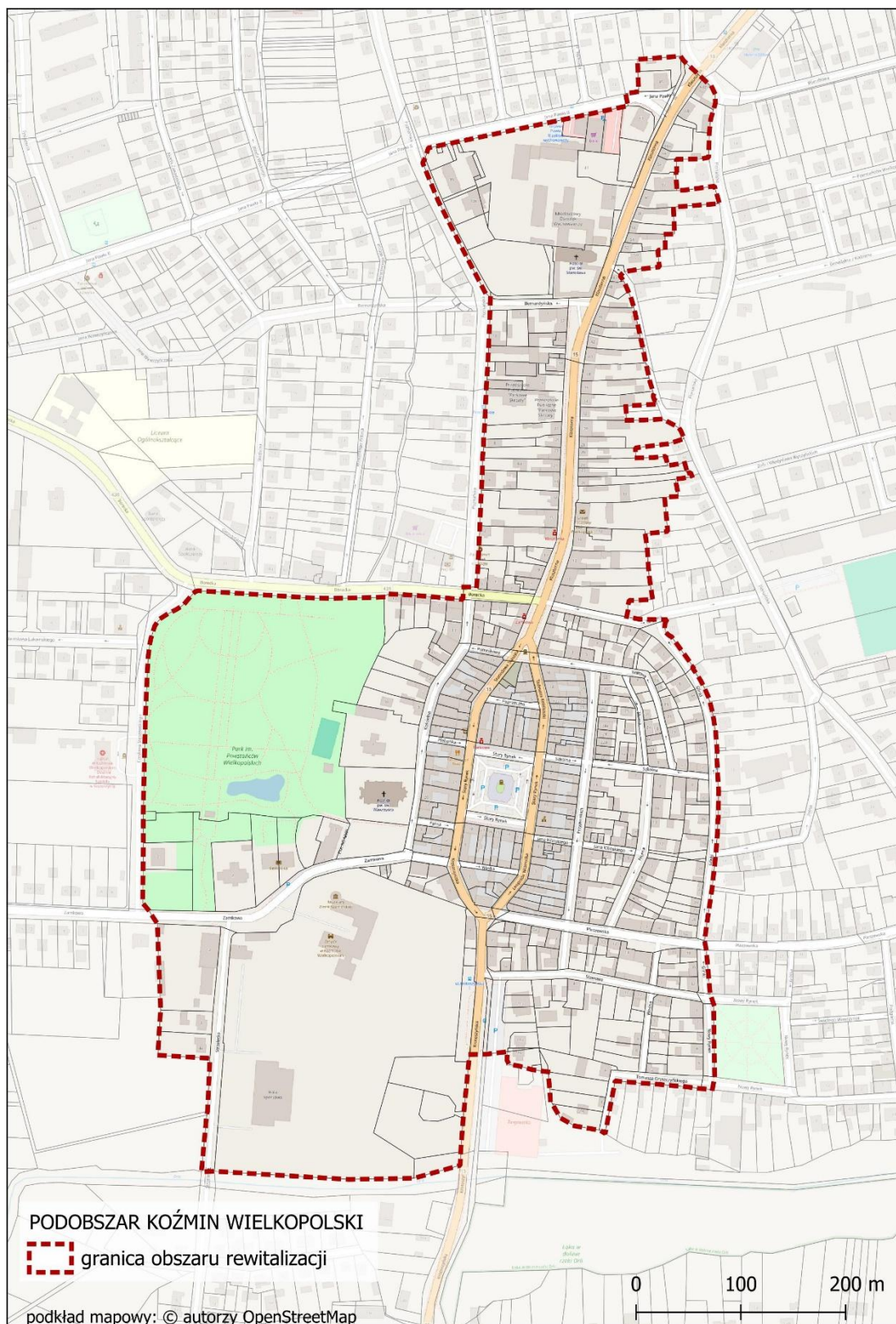
Źródło: opracowanie własne.

Grafika 5. Podobszar rewitalizacji Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne.

Grafika 6 Podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne

5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji (Dz.U 2024, poz. 278) gminny program rewitalizacji powinien zawierać „szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru”. Na kolejnych stronach zaprezentowano wyniki prac diagnostycznych przeprowadzonych w oparciu o zgromadzone dane zastane (jakościowe i ilościowe), wywiady pogłębione, spacer studyjny i spotkania poświęcone problemom obszaru rewitalizacji. Zaprezentowana analiza jest zatem wypadkową zastosowanych, zróżnicowanych technik badawczych, które umożliwiły zdiagnozowanie negatywnych zjawisk występujących na obszarze rewitalizacji oraz zidentyfikowanie lokalnych potencjałów.

Analizowany obszar rewitalizacji został wyznaczony decyzją Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 11 lutego 2025 roku (uchwała Nr XIII.85/2025 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski). Akt został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 lutego 2025 roku. (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego poz. 1488). Obszar rewitalizacji składa się z dwóch podobszarów:

1. Borzęciczki,
2. Koźmin Wielkopolski.

5.1. Koźmin Wielkopolski – historia gminy w zarysie

Gmina Koźmin Wielkopolski leży w południowej części województwa wielkopolskiego, w powiecie krotoszyńskim i graniczy z gminami: Borek Wielkopolski, Pogorzela, Jaraczewo, Jarocin, Rozdrażew, Krotoszyn i Dobrzyca. Historia Koźmina dzieli się na kilka etapów, od okresu przedlokacyjnego (VII – XII w.) poprzez miasto średniowieczne (XIII – XV w.), okres kolonizacji (XVI – XVII w.), osadnictwo niemieckie (XVIII w.) aż po zmiany osadnicze i przestrzenne w XIX i XX wieku. Koźmin Wielki został lokowany w 1232 r. Miasto posiadało owalne mury obronne z bramami Wrocławską i Toruńską, a poza murami znajdował się gotycki zamek.

W średniowieczu Koźmin rozwijał się jako ważny ośrodek handlowy i rzemieślniczy, otoczony murami obronnymi, które chroniły mieszkańców. Zamek gotycki stanowił siedzibę lokalnych władz i ważny punkt strategiczny. Pod koniec XV wieku założono Nowy Koźmin dla sukienników, z własnym rynkiem na planie kwadratu, w pobliżu drogi do Pleszewa i stawu miejskiego. Nowy Koźmin nie był powiązany kompozycyjnie z Wielkim Koźminem ani zamkiem.

W okresie kolonizacji miasto przeżywało przekształcenia związane z napływem ludności i rozwojem gospodarczym. Następnie, od końca XIX wieku następowały zmiany w układzie wodnym, takie jak

osuszanie mokradeł rzeki Białki, regulacja rzeki Orli i likwidacja spiętrzeń. Zniknęła rzeka Białka, a stawy miejskie zredukowano do wąskiego ciek rzeki Orli. Likwidacja powiatu koźmińskiego w 1932 r. zahamowała rozwój przestrzenny miasta.

Po 1945 r. zmiany objęły głównie obszar północno-zachodni i północno-wschodni, budowę bloków, osiedli domków jednorodzinnych oraz część przedmieścia lipowieckiego. Przez miasto przepływa rzeka Orla, która wpada do Baryczy w okolicach Rawicza. Miasto leży na ważnym szlaku komunikacyjnym – drodze krajowej nr 15 Jarocin – Koźmin - Krotoszyn – Trzebnica oraz na szlaku kolejowym Oleśnica – Krotoszyn – Koźmin – Jarocin – Września – Gniezno.

W Koźminie znajdują się zabytki, takie jak klasztor pobernardyński, domy na Rynku, wiatrak koźlak, domy przy ul. Krotoszyńskiej i Boreckiej. Utworzono użytek ekologiczny „Łąka w dolinie rzeki Orli”. Strona internetowa wspomina również o Muzeum Ziemi Koźmińskiej i legendach koźmińskich.

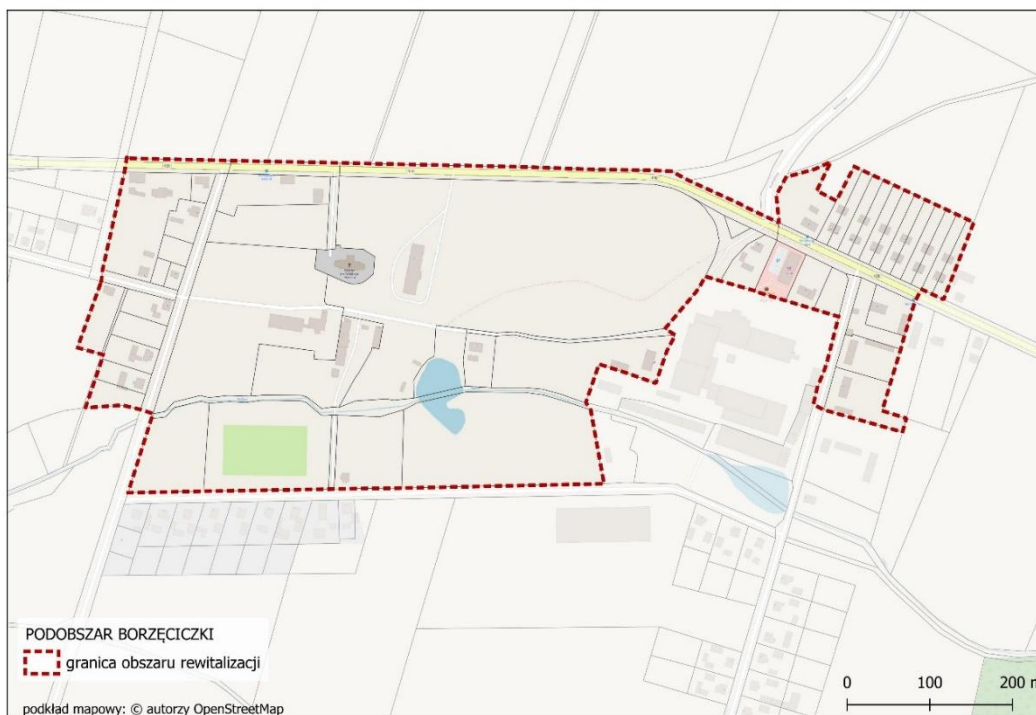
5.2. Podobszar rewitalizacji – Borzęciczki

liczba mieszkańców:	195
udział mieszkańców w populacji miasta:	1,54%
powierzchnia [ha]:	0,31 ha
udział w powierzchni miasta:	0,20

Podobszar usytuowany jest w północno-zachodniej części gminy. Pierwsza wzmianka o Borzęciczkach pochodzi z 13 grudnia 1338 roku, kiedy to król Kazimierz Wielki przekazał wieś wraz z całym kluczem koźmińskim Maciejowi Borkowicowi. Przez kolejne dwa stulecia Borzęciczki pozostawały częścią dóbr koźmińskich. W 1542 roku Borzęciczki wyszły z klucza koźmińskiego, a ich właścicielem został Ambroży Cerekwicki. W kolejnych latach wieś często zmieniała właścicieli, przechodząc m.in. przez ręce rodzin Żychlińskich, Mycielskich i Bielickich. W połowie XVIII wieku Fabian i Rafał Gajewscy wybudowali we wsi pierwotny pałac. W 1926 roku majątek Borzęciczki wraz z Mycielinem należał do Wilhelma Stolberg-Wernigerode. Podczas II wojny światowej wieś nosiła niemiecką nazwę Radenz. Po II wojnie światowej w pałacu mieścił się Uniwersytet Ludowy, a od 1961 roku funkcjonuje tam Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Obecnie Borzęciczki są wsią w gminie Koźmin Wielkopolski, w powiecie krotoszyńskim. Historia tej miejscowości, od średniowiecznych początków po czasy współczesne, odzwierciedla burzliwe dzieje regionu, zmiany właścicieli i wpływy różnych kultur na przestrzeni wieków⁵.

⁵ Na podstawie <https://www.polskiezabytki.pl/m/obiekt/6346/Borzeciczki/>

Grafika 7 Podobszar Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

Sfera społeczna podobszaru charakteryzuje się licznymi negatywnymi zjawiskami. Przyrost naturalny na poziomie -16,78 na 1000 mieszkańców jest znacznie niższy niż średnia dla całej gminy, wynosząca -5,0. Niski przyrost naturalny może wynikać z niekorzystnych warunków życia, ograniczonego dostępu do usług publicznych, takich jak opieka żłobkowa czy przedszkolna. Niekorzystne uwarunkowania demograficzne kompensowane są przez dodatnie saldo migracji, które osiąga wartość 23,49 na 1000 mieszkańców, co może być podyktowane korzystnymi cenami nieruchomości oraz pewnym poziomem atrakcyjności osiedleńczej tego podobszaru.

Tabela 9 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-5,0	-16,78
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	7,4	23,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w gminie Koźmin Wielkopolski

Niewątpliwym problemem podobszaru jest wysokie bezrobocie, wynoszące 20,13 na 1000 mieszkańców, które negatywnie oddziałuje na sytuację ekonomiczną mieszkańców.

Tabela 10 Struktura bezrobocia – Borzęciczki

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	12,3	20,13
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	4,9	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Krotoszynie

Złą sytuację materialną mieszkańców podobszaru odzwierciedla wysoka skala udzielania świadczeń pomocy społecznej. Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej wynosi 23,49 na 1000 mieszkańców, a liczba świadczeń stałych aż 67,11, co znacznie przewyższa średnią dla gminy. Dodatkowo, obszar ten boryka się z problemami uzależnień – liczba osób uzależnionych od alkoholu wynosi 13,42 na 1000 mieszkańców. Wskazane problemy społeczne mogą świadczyć o głębokiej potrzebie prowadzenia działań integracyjnych i reintegracyjnych dla różnych grup społecznych.

Tabela 11 Pomoc społeczna – Borzęciczki

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	33,1	23,49
Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	31,1	67,11
Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	3,6	13,42
Liczba osób, pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	37,1	63,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w gminie Koźmin Wielkopolski

Pochodną problemów ekonomicznych może być także obniżony poziom bezpieczeństwa manifestujący się między innymi niepokojąco wysoką wartością wskaźnika liczby przestępstw (16,78 na 1000 mieszkańców).

Tabela 12 Bezpieczeństwo – Borzęciczki

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba zdarzeń w ruchu drogowym	6,5	6,71
Liczba ofiar przemocy	2,0	0,00
Liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	7,0	16,78

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP oraz MOPS w gminie Koźmin Wielkopolski

Znacznym potencjał podobszaru są organizacje pozarządowe i społeczne, które powinny być szeroko włączone w proces rewitalizacji, ponieważ często stanowią skuteczny pomost pomiędzy mieszkańcami a władzami gminy.

Tabela 13 Aktywność społeczna – Borzęciczki

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	4,5	13,42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w gminie Koźmin Wielkopolski

Sfera gospodarcza

Analiza sfery gospodarczej wskazuje na pewien potencjał rozwojowy, ale także na wyraźne trudności. Liczba podmiotów gospodarczych jest niższa niż przeciętnie w gminie, jednak biorąc po uwagę wiejski charakter podobszaru wynik ten należy uznać za zadowalający (23,5 podmiotów na 1000 mieszkańców). Różnica między nowo zarejestrowanymi, a wyrejestrowanymi podmiotami jest ujemna i wynosi -3,4 na 1000 mieszkańców, co sygnalizuje problemy z trwałością działalności gospodarczej, wynikające prawdopodobnie z ograniczonego rynku zbytu i niewystarczającego wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców.

Tabela 14 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	49,5	23,5
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	-0,4	-3,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Sfera techniczna

W zakresie infrastruktury technicznej Borzęciczki wymagają pilnych działań modernizacyjnych – wszystkie jednostki publiczne wymagają termomodernizacji, co znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców i efektywność energetyczną budynków, a ponadto negatywnie rzutuje na finanse gminy. Brak modernizacji może wynikać z niedostatecznych środków finansowych i zaniedbań inwestycyjnych.

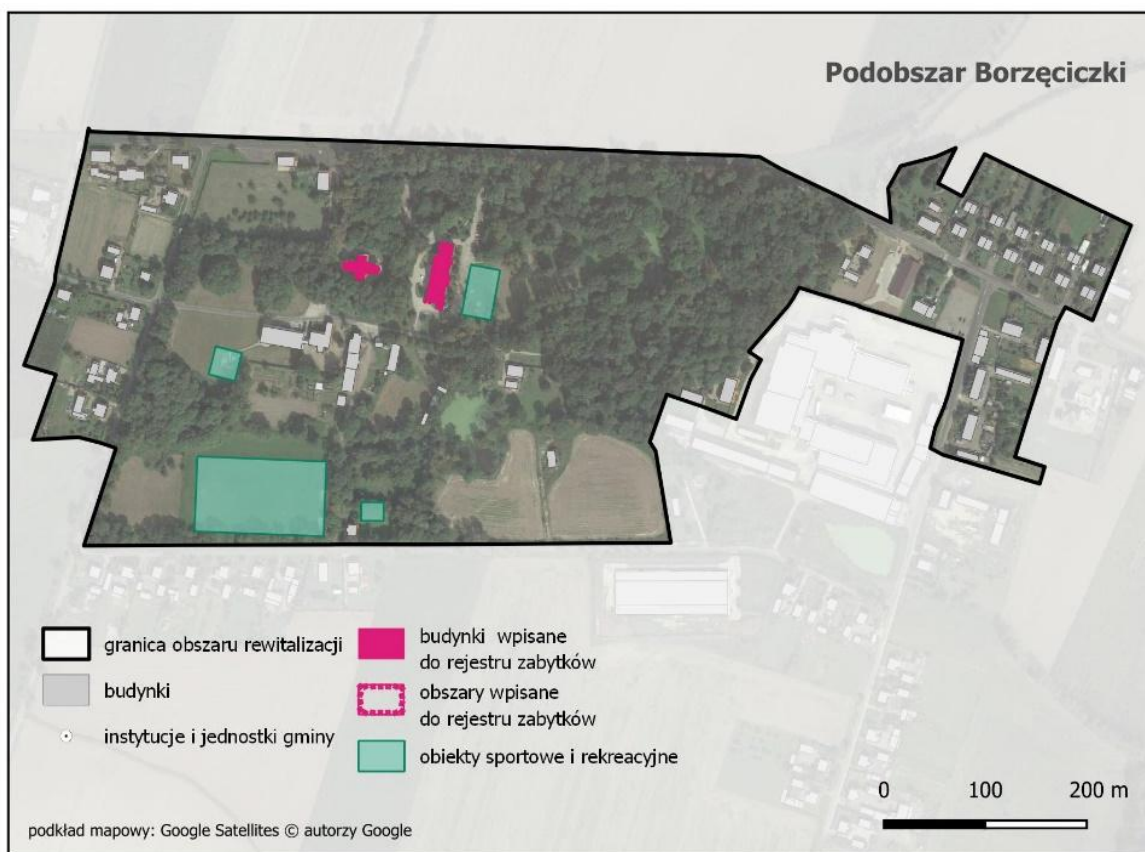
Tabela 15 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	5,3	9,7
Udział jednostek publicznych wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	70%	0,0
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	15%	100%

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Koźmin Wielkopolski

Dodatkowo na podobszarze zidentyfikowano 3 obiekty zabytkowe - między innymi wspomniany już pałac von Stollbergów zu Wernigerode, będący aktualnie własnością powiatu, w którym mieści się Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Obecność zabytków na podobszarze stanowi zarówno kapitał jak i obciążenie dla podobszaru. Należy mieć na względzie, iż eksploatacja i konserwacja zabytków jest zdecydowanie bardziej kosztowna niż obiektów niezabytkowych.

Grafika 8 Lokalizacja obiektów zabytkowych – podobszar Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne

Zdjęcie 1 Wejście główne - Specjalny Ośrodek Szkłono Wychowawczy

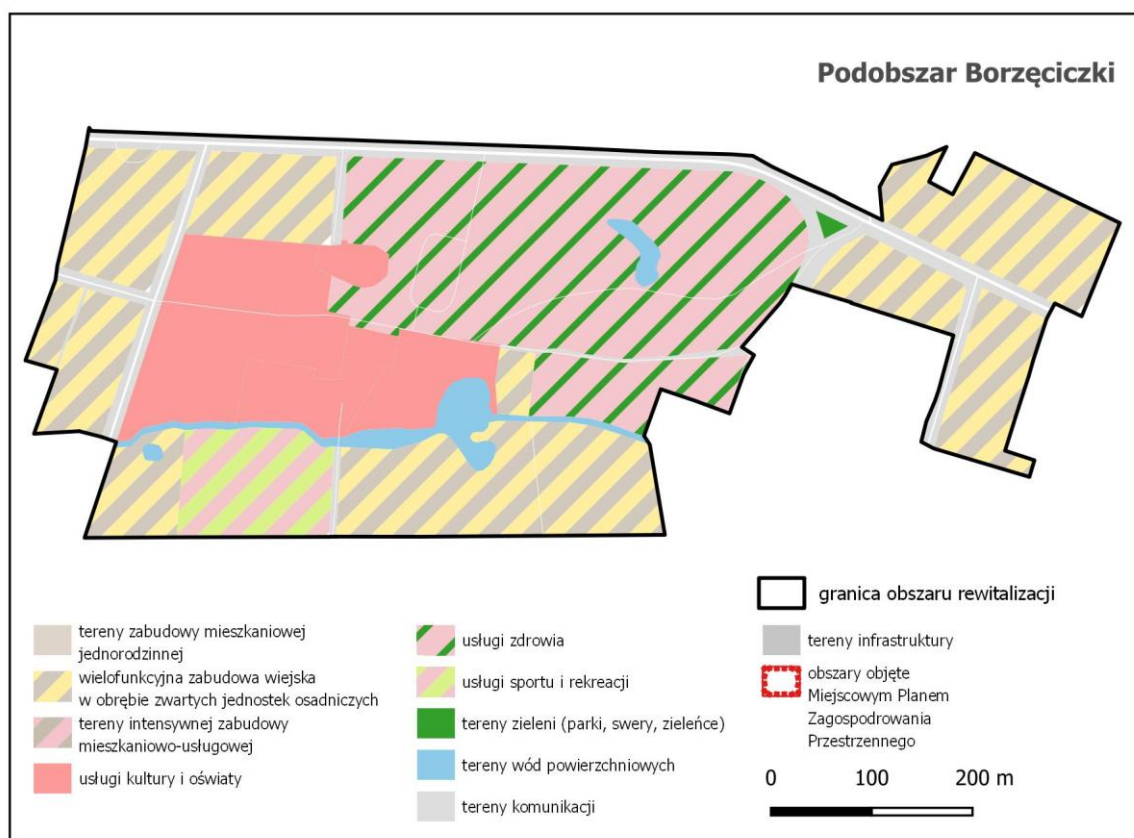
Źródło: spacer studyjny, luty 2024

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar obejmuje swoim zasięgiem centralną część sołectwa wraz z jego najważniejszymi punktami usługowymi (w tym usług publicznych) oraz handlowymi. Północna granica podobszaru przebiega wzdłuż drogi wojewódzkiej 438. Podobszar rozdzielony jest przez rzekę Rdęcę, stanowiącą oś północ-południe podobszaru.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego na podobszarze występują w większości tereny wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej, tereny usług zdrowia oraz usług kultury i oświaty.

Grafika 9 Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego – podobszar Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne

Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej ujawnia braki w dostępie do podstawowych usług. Dostępność punktów usług publicznych jest niska, co może prowadzić do wykluczenia społecznego i utrudnionego dostępu do podstawowych świadczeń. Tereny rekreacyjne stanowią aż 12,91% powierzchni, co stanowi potencjał do wzbogacenia oferty spędzania czasu wolnego i integracji mieszkańców.

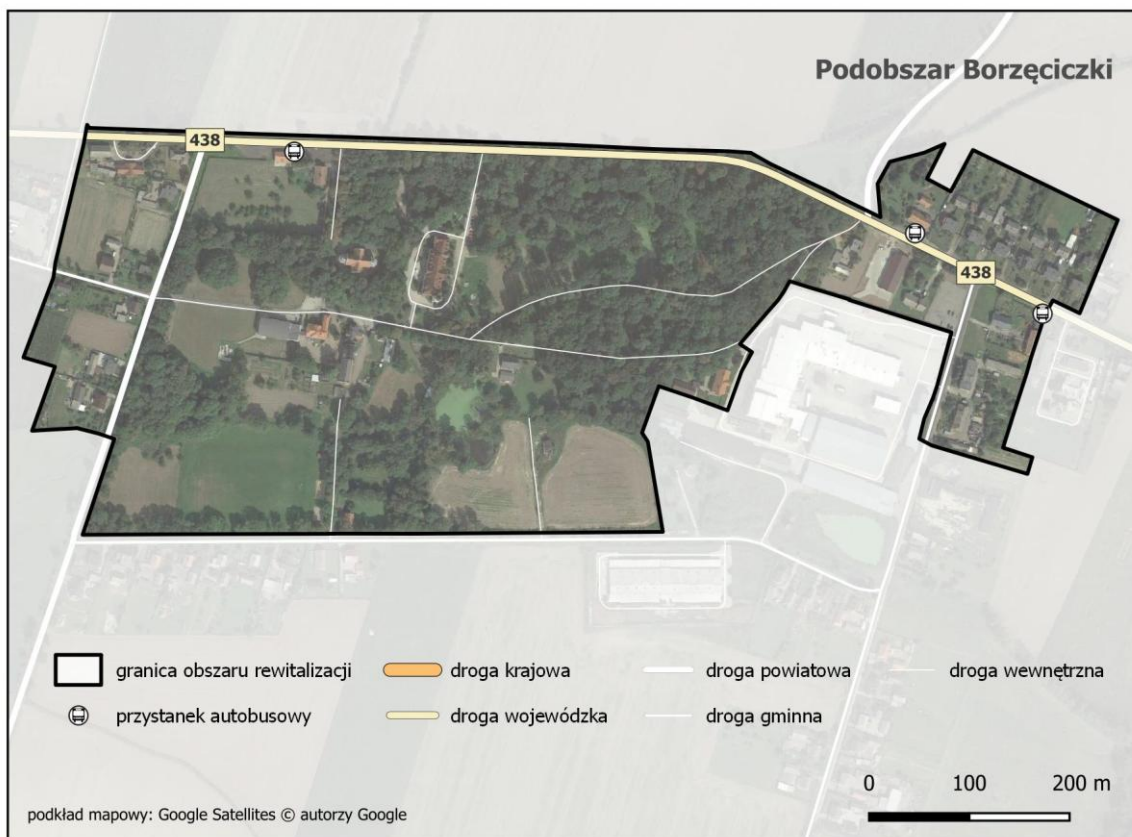
Tabela 16 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Dostępność punktów usług publicznych	1,3	0,00
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (liczba terenów rekreacyjnych na ha)	0,54%	12,91%
Dostępność komunikacyjna	100%	4,3%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Dostępność komunikacyjna mierzona odsetkiem przystanków komunikacyjnych znajdujących się na podobszarze pozostaje na niskim poziomie, wynosząc zaledwie 4,3%, co może utrudniać mobilność mieszkańców i dostęp do rynku pracy.

Grafika 10 Układ komunikacyjny – podobszar Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne

Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej zdiagnozowano kilka problemów związanych z jakością środowiska. W związku z usytuowaniem podobszaru wzdłuż drogi wojewódzkiej 438 udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem jest wysoki i wynosi 58,3%, co może prowadzić do problemów zdrowotnych, takich jak stres i zaburzenia snu. Aż 39,2% gospodarstw domowych korzysta z kotłów na paliwo stałe, co przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza i stosunkowo wysokiego⁶ średniego rocznego stężenia pyłu PM2.5 (10,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

⁶Zalecenia WHO wskazują, iż stężenie nie powinno przekraczać 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

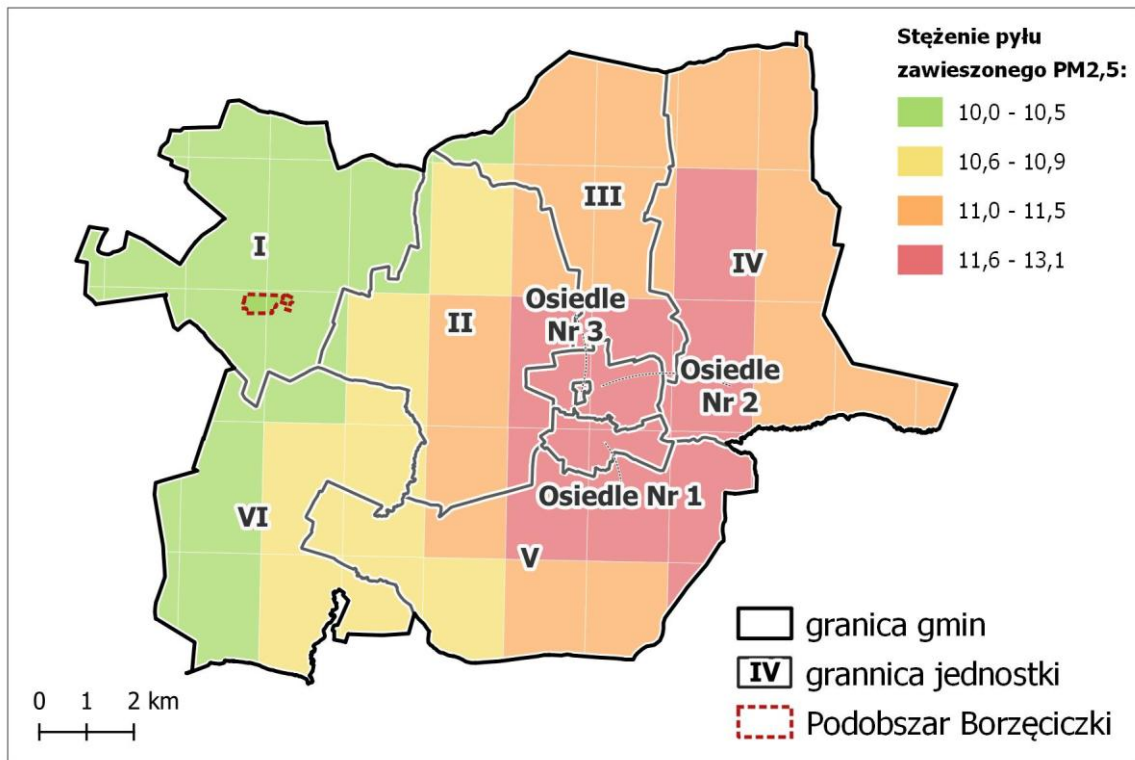
Tabela 17 Wskaźniki środowiskowe - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Borzęciczki
Masa wyrobów azbestowych na mieszkańca	443 039,9	271 359,1
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	14,1%	58,3%
Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	42,4	39,2%
Średnie roczne stężenie PM2.5	11,2	10,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Koźmin Wielkopolski

Podobszar pozytywnie wyróżnia stosunkowo niewielka masa wyrobów azbestowych i zawierających azbest. Należy jednak pamiętać, że jakakolwiek ilość azbestu stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców a substancja ta powinna być jak najszybciej zutylizowana.

Grafika 11 Stężenie pyłu zawieszonego P.M2.5 – podobszar Borzęciczki

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Podsumowanie - Borzęciczki

Tabela 18 Podsumowanie - Borzęciczki

Potencjały	Negatywne zjawiska
Wysoka aktywność społeczna i liczba organizacji pozarządowych	Wysoki poziom bezrobocia
Rosnący potencjał gospodarczy	Ubóstwo i uzależnienia
Stosunkowo wysokie poczucie bezpieczeństwa	Problemy demograficzne
Wysoki udział terenów rekreacyjnych w ogólnej powierzchni podobszaru	Wysoka liczba przestępstw
	Niska jakość powietrza i występowanie azbestu
	Niedostatek usług publicznych i niska dostępność komunikacyjna

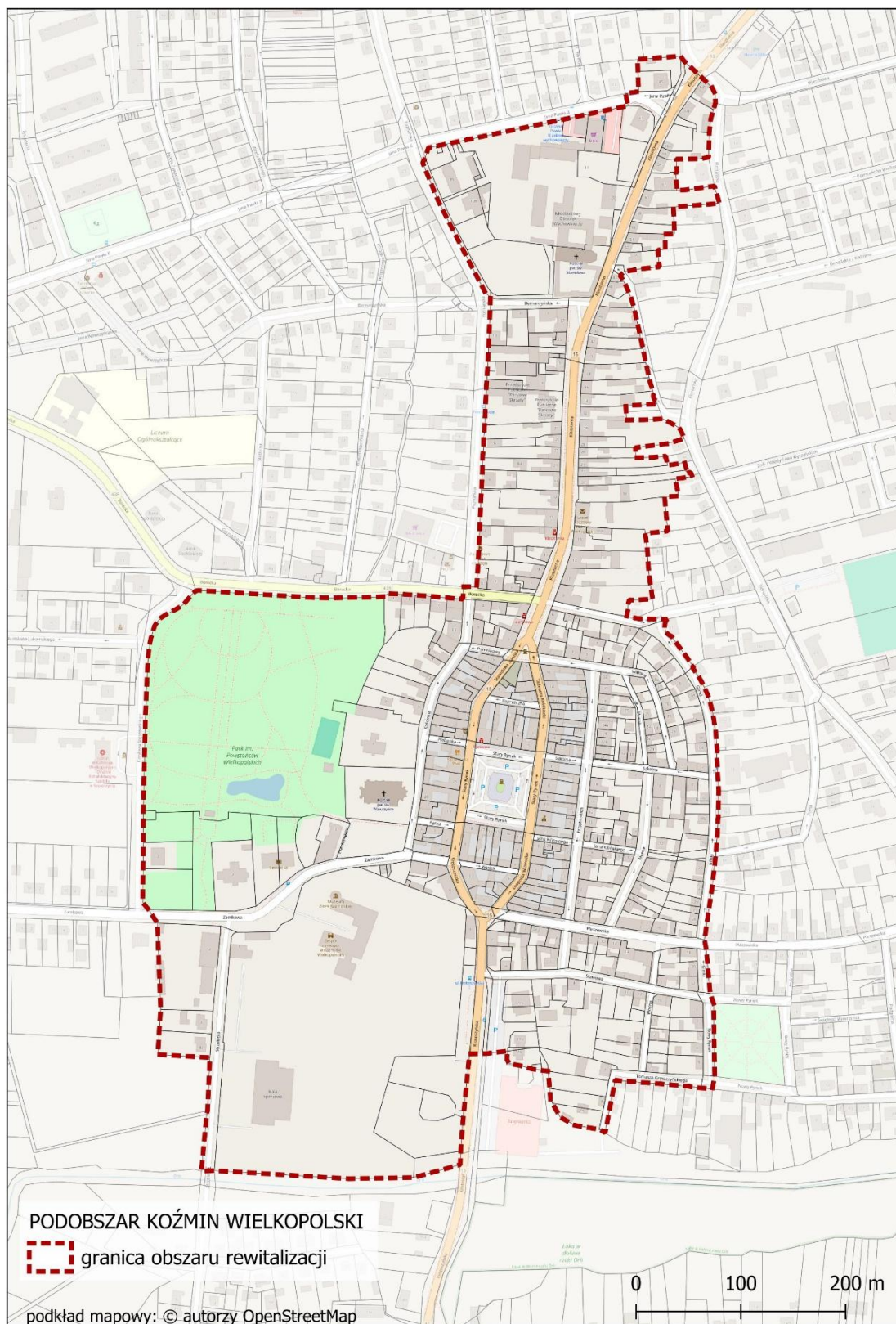
Źródło: opracowanie własne

5.3. Podobszar rewitalizacji – Koźmin Wielkopolski

liczba mieszkańców:	1 223
udział mieszkańców w populacji miasta:	9,65%
powierzchnia [ha]:	0,35 ha
udział w powierzchni miasta:	0,43%

Podobszar jako centralny i historycznie istotny obszar gminy Koźmin Wielkopolski pełni funkcje administracyjne, usługowe i kulturalne, jednak mimo tego zmagają się z wieloma problemami charakterystycznymi dla terenów wymagających rewitalizacji.

Grafika 12 Podobszar Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne

Sfera społeczna

W sferze społecznej obserwuje się wyraźne negatywne zjawiska demograficzne i społeczne. Przyrost naturalny wynosi -10,63 na 1000 mieszkańców, co jest znacząco niższą wartością niż średnia dla gminy (-5,0). Spadek liczby urodzeń i starzenie się społeczeństwa mogą wynikać z ograniczonej dostępności usług publicznych, w tym opieki zdrowotnej i edukacji przedszkolnej. Jednocześnie saldo migracji, wynoszące 17,99 na 1000 mieszkańców, sugeruje pewną atrakcyjność tego obszaru, prawdopodobnie związaną z dostępnością gruntów pod zabudowę mieszkaniową i usługową.

Tabela 19 Wskaźniki demograficzne - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-5,0	-10,63
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	7,4	17,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w gminie Koźmin Wielkopolski

Niepokojącym zjawiskiem jest bardzo wysoka liczba klientów ośrodków pomocy społecznej (136,55 na 1000 mieszkańców) oraz osób korzystających ze świadczeń stałych (13,08), co świadczy o trudnej sytuacji materialnej części mieszkańców. Ponadto liczba osób uzależnionych od alkoholu (11,45 na 1000 mieszkańców) i osób niepełnosprawnych (79,31) wskazuje na problemy zdrowotne i społeczne, które wymagają systemowego wsparcia

Tabela 20 Pomoc społeczna – Koźmin Wielkopolski

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	33,1	136,55
Liczba udzielonych zasiłków stałych na 1000 mieszkańców	31,1	13,08
Osoby uzależnione od alkoholu na 1000 mieszkańców	3,6	11,45
Liczba osób, pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	37,1	79,31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w gminie Koźmin Wielkopolski

Wysokie bezrobocie (26,98 na 1000 mieszkańców) i udział długotrwale bezrobotnych (10,63) potwierdzają trudności na lokalnym rynku pracy, a także sygnalizują konieczność wsparcia w zakresie zdobywania nowych kwalifikacji przez bezrobotnych lub wsparcia przedsiębiorców w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Tabela 21 Struktura bezrobocia – Koźmin Wielkopolski

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	12,3	26,98
Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	4,9	10,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w gminie Koźmin Wielkopolski

Do mocnych stron podobszaru należy zaliczyć, stosunkowo wysoki poziom aktywności obywatelskiej – liczba NGO przypadających na 1000 osób wynosi 10,63. Stanowi to potencjał do rozwijania współpracy z lokalnymi organizacjami przy wdrażaniu działań rewitalizacyjnych.

Tabela 22 Aktywność społeczna – Koźmin Wielkopolski

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	4,5	10,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM w gminie Koźmin Wielkopolski

Sfera gospodarcza

Sfera gospodarcza wykazuje pewien potencjał, ale także wyzwania. Liczba podmiotów gospodarczych wynosi 154,5 na 1000 mieszkańców, co świadczy o przedsiębiorczości mieszkańców. Pozytywnym sygnałem jest również dodatnia różnica między nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami (1,6 na 1000 mieszkańców). Mimo to, rozwój lokalnej gospodarki może być ograniczany przez niewystarczające wsparcie dla przedsiębiorców oraz ograniczoną chłonność lokalnego rynku.

Tabela 23 Wskaźniki gospodarcze - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	49,5	154,5
Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	-0,4	1,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Sfera techniczna

Infrastruktura techniczna w Koźminie Wielkopolskim wymaga istotnych inwestycji. Udział jednostek publicznych wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami, a także zmodernizowania energetycznego wynosi 20%. Niska efektywność energetyczna budynków publicznych wpływa negatywnie na komfort życia mieszkańców, finanse gminy, a także sferę środowiskową.

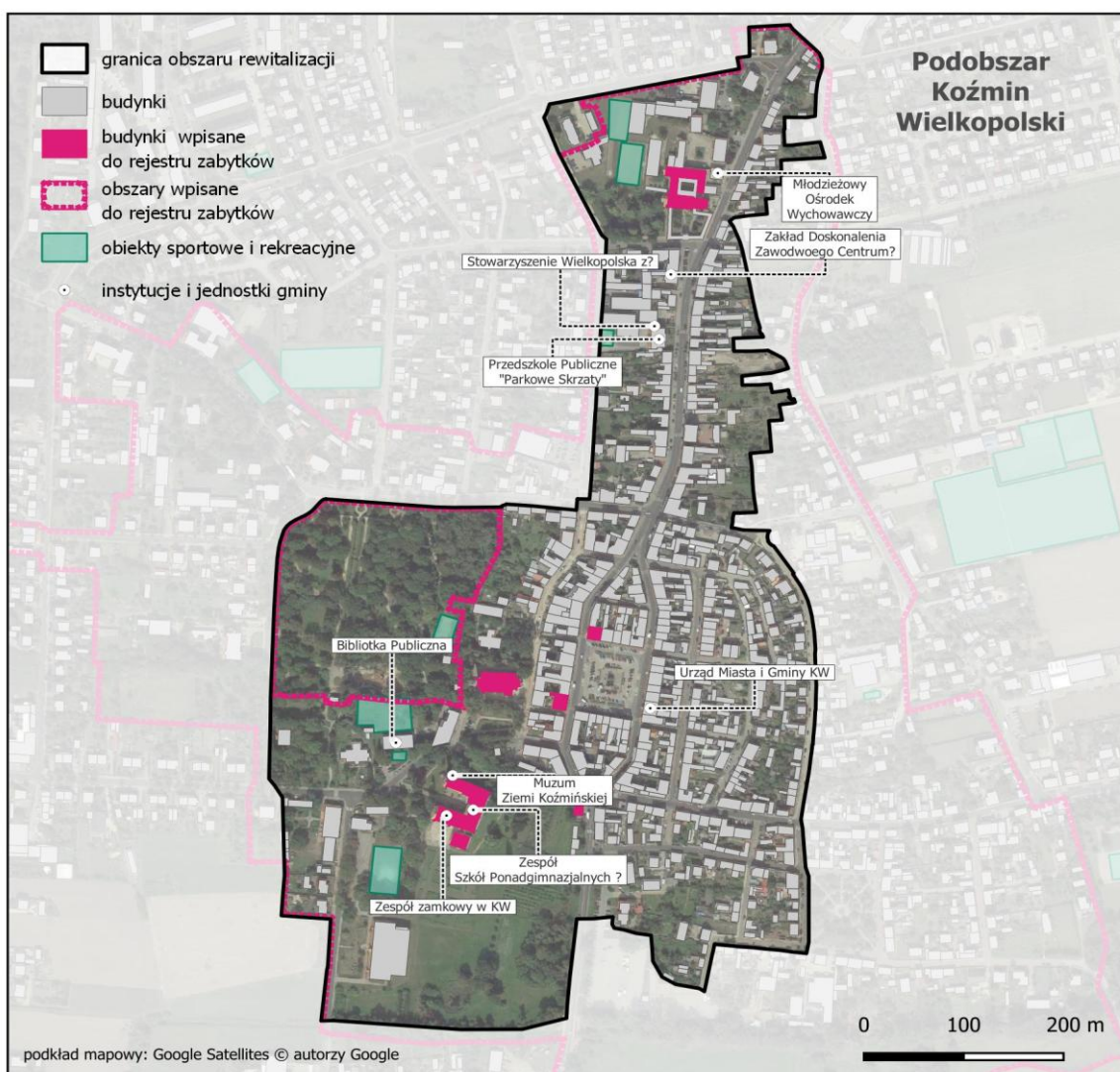
Tabela 24 Wskaźniki techniczne- porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	5,3	56,6
Udział jednostek publicznych wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	70%	20%
Udział jednostek publicznych wymagających termomodernizacji	15%	20%

Źródło: opracowanie własne danych BDOT oraz UM Koźmin Wielkopolski

Dodatkowo na podobszarze zlokalizowanych jest wiele budynków zabytkowych, które wymagają wsparcia. To między innymi budynek zlokalizowany przy ul. Stary Rynek 22, siedziba Urzędu Miasta i Gminy (ul. Stary Rynek 11) czy zabudowania zlokalizowane przy Placu Najświętszej Marii Panny.

Grafika 13 Lokalizacja obiektów zabytkowych oraz instytucji gminnych – podobszar Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Podobszar Koźmin Wielkopolski usytuowany jest w centralnej części miasta. Północna granica podobszaru przebiega wzdłuż ul. Jana Pawła II, następnie w kierunku południowym przebiega przez ul. Poznańską, do skrzyżowania z ulicą Borecką. Zachodnią granicę podobszaru wyznacza ulica Stęszewskiego z przedłużeniem do ul. Strzeleckiej. Południową granicę wyznacza rzeka Orla oraz ul. Tomasz Gryszyńskiego. Zachodnią część podobszaru ogranicza natomiast ul. Nowy Rynek oraz ul. Glinki.

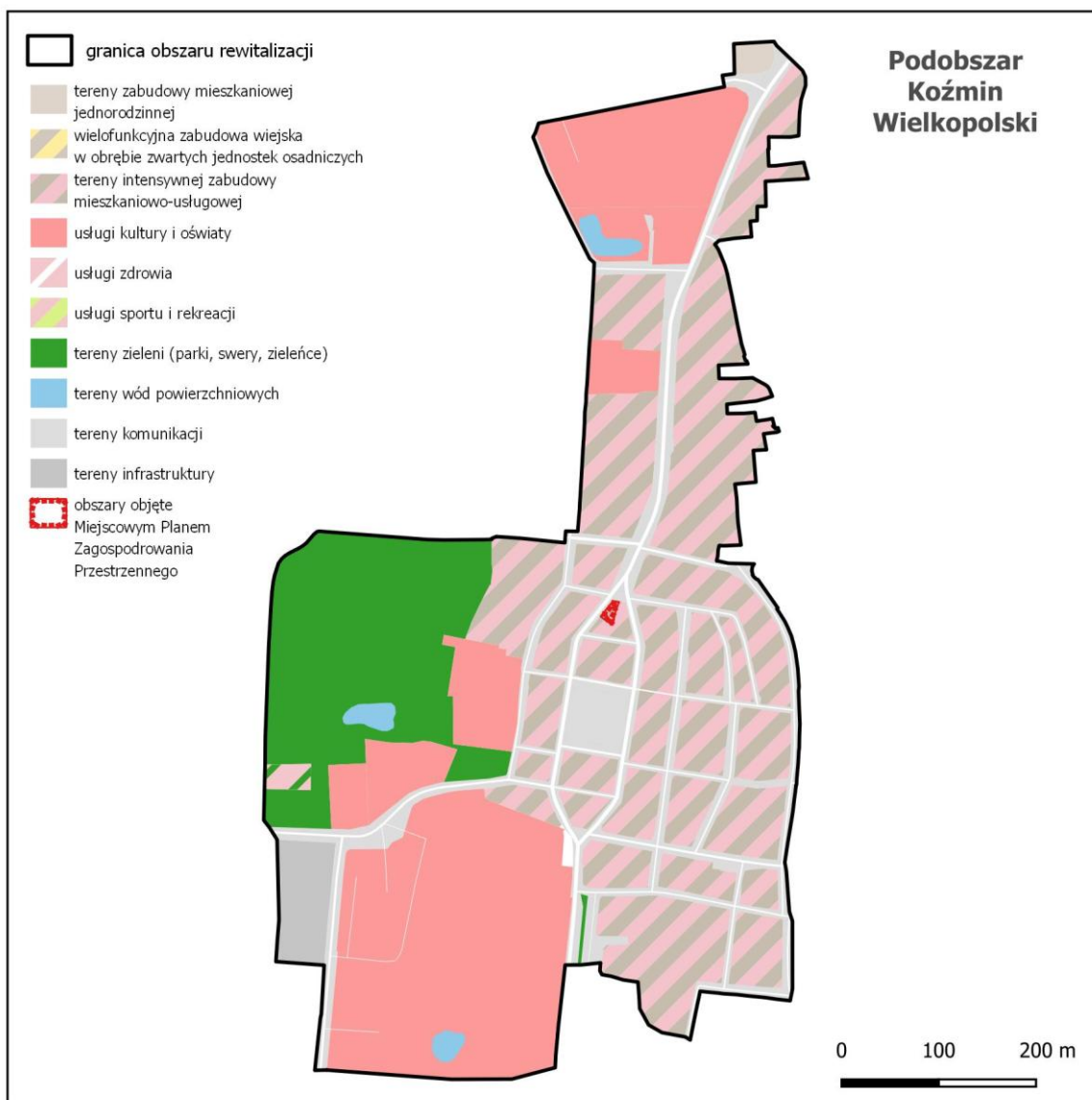
Zdjęcie 2 Podobszar Koźmin Wielkopolski – rynek

Źródło: spacer studyjny, luty 2024

W zakresie zagospodarowania przestrzennego na podobszarze dominują tereny intensywnej zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz tereny usług kultury i oświaty. Charakterystycznym punktem podobszaru jest rynek usytuowany w centralnej części podobszaru, a także tereny parku im. Powstańców Wielkopolskich (zachodnia część podobszaru).

Grafika 14 Kierunki zagospodarowania przestrzennego – podobszar Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Dostępność punktów usług publicznych	1,3	9,0
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem (liczba terenów rekreacyjnych na ha)	0,54%	19,81%
Dostępność komunikacyjna	100%	5,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT

Podobszar Koźmin Wielkopolski cechuje się centralnym położeniem oraz znacznym zagęszczeniem funkcji mieszkalnych, administracyjnych i usługowych. Pomimo tego, występują na nim liczne problemy przestrzenne. Część obiektów publicznych wymaga modernizacji lub adaptacji do nowych funkcji społecznych, kulturalnych i edukacyjnych. Istotnym ograniczeniem jest słaba dostępność komunikacyjna – jedynie 5,8% przystanków komunikacyjnych znajduje się na podobszarze. Znaczna część przestrzeni wspólnej, podwórka i place, są niskiej jakości, zdegradowane lub niezagospodarowane. Należy także podkreślić niewykorzystany potencjał rzeki Orli, która mogłaby stać się atrakcyjną przestrzenią rekreacyjno-integracyjną.

Grafika 15 Układ komunikacyjny – podobszar Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne

Sfera środowiskowa

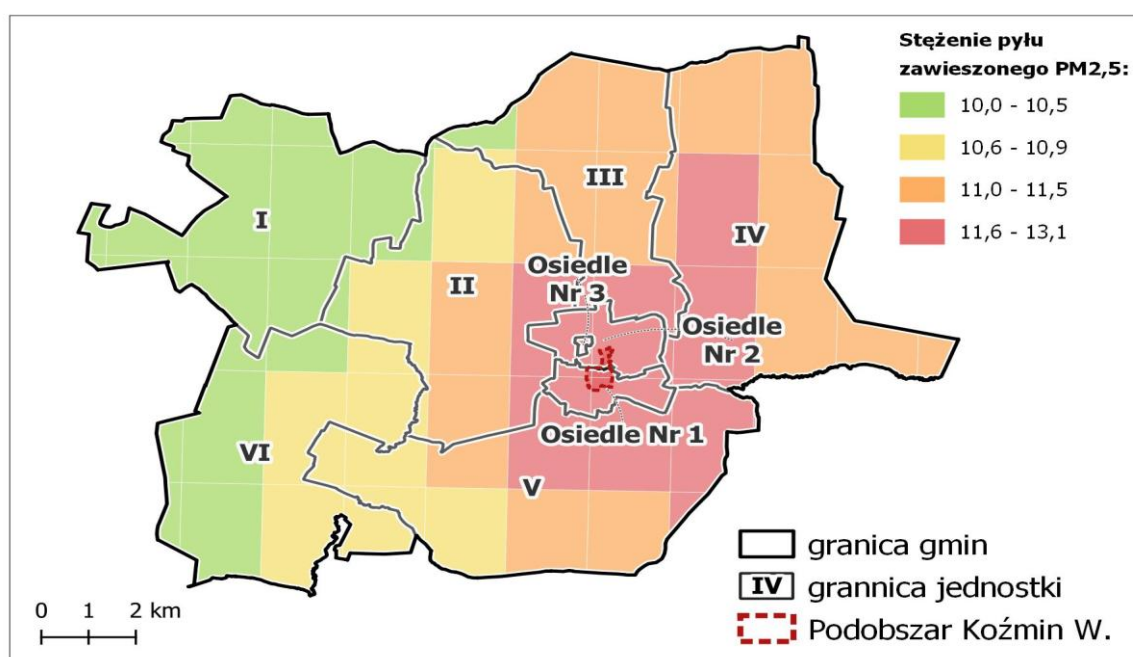
Podobszar Koźmin Wielkopolski charakteryzuje się złożoną sytuacją środowiskową. Mimo stosunkowo niskiego udziału gospodarstw domowych ogrzewanych paliwami stałymi (16,9%), jakość powietrza pozostaje niezadowalająca, co potwierdza wysokie średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 na poziomie 12,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Na jakość powietrza wpływa również natężenie ruchu samochodowego w centrum miasta. Kolejnym istotnym problemem jest hałas – ponad 34% budynków mieszkalnych znajduje się w strefie oddziaływania hałasu drogowego i kolejowego. Występuje także problem związany z obecnością wyrobów zawierających azbest, których łączna masa wynosi 125 139 kg na mieszkańca. Chociaż teren wyróżnia się wysokim udziałem terenów rekreacyjnych (19,81%), brak jest spójnego systemu zielonej infrastruktury oraz działań wspierających retencję wodną i przeciwdziałanie miejskim wyspom ciepła.

Wskaźniki środowiskowe - porównanie

	Wartość referencyjna dla gminy Koźmin Wielkopolski	Wartość dla podobszaru Koźmin Wielkopolski
Masa wyrobów azbestowych na mieszkańca	443 039,9	125 139,0
Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	14,1%	34,2%
Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	42,4	16,9
Średnie roczne stężenie PM2.5	11,2	12,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ oraz UM Koźmin Wielkopolski

Grafika 16 Stężenie pyłu zawieszzonego P.M2.5 – podobszar Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ

Podsumowanie – Koźmin Wielkopolski

Tabela 26 Podsumowanie – Koźmin Wielkopolski

Potencjały	Negatywne zjawiska
Centralne położenie oraz pełnienie funkcji administracyjnych, usługowych i kulturalnych	Ujemny przyrost naturalny i starzejąca się populacja
Wysoka liczba organizacji pozarządowych i aktywność społeczna	Wysoki poziom bezrobocia (26,98/1000 osób) i długotrwałego bezrobocia
Wysoka liczba podmiotów gospodarczych oraz dodatnie saldo rejestracji firm	Wysoki odsetek klientów MGOPS i osób z niepełnosprawnościami
Znaczny udział terenów rekreacyjnych i istnienie parku miejskiego	Wysokie zanieczyszczenie powietrza i występowanie ponadnormatywnego hałasu
Występowanie zabytków nieruchomości	Brak spójnej zielonej infrastruktury i obecność azbestu
Wysoka dostępność punktów usług publicznych	Niedostosowanie części obiektów publicznych do potrzeb użytkowników i brak ich modernizacji
Atrakcyjne tereny nadrzeczne – potencjał rekreacyjny rzeki Orli	

Źródło: opracowanie własne

6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja, zgodnie z ustawą o rewitalizacji jest obowiązkowym elementem programu rewitalizacji. W oparciu o przeprowadzone prace diagnostyczne, charakterystykę przyczynowo-skutkową problemów podobszarów, a także analizę potencjałów, poniżej zaprezentowano pożądany stan każdego z podobszarów po przeprowadzeniu zaplanowanych działań rewitalizacyjnych. Wizje przygotowano osobno dla każdego z podobszarów.

WIZJA PODOBSZARU Borzęciczki

W 2030 roku Borzęciczki stają się aktywnym, zintegrowanym centrum życia społecznego i edukacyjnego w północno-zachodniej części gminy Koźmin Wielkopolski. Dzięki realizacji kompleksowej rewitalizacji zabytkowego pałacu Stolbergów i przekształceniu go w Centrum Aktywności Lokalnej.

Zrealizowanie do 2030 roku wizji podobszaru Borzęciczki obejmuje podniesienie jakości przestrzeni publicznej oraz lepsze wykorzystanie potencjału przyrodniczego i kulturowego wsi. Działania rewitalizacyjne doprowadzą do ograniczenia wykluczenia społecznego, zwiększenia poziomu aktywności mieszkańców i poprawy dostępności do podstawowych usług, także dla osób ze szczególnymi potrzebami. Poprawa infrastruktury technicznej i środowiskowej oraz rozwój oferty integracyjno-edukacyjnej wesprze trwałe zakorzenienie mieszkańców, wzmocni ich tożsamość lokalną i zachęci do aktywnego współtworzenia wspólnoty.

WIZJA PODOBSZARU Koźmin Wielkopolski

Koźmin Wielkopolski rozwija się jako nowoczesne, przyjazne mieszkańcom centrum gminy, w którym dziedzictwo historyczne łączy się z aktywnością społeczną, ekologiczną transformacją i odnowioną przestrzenią publiczną. Rewitalizacja zabytkowych kamienic, placów, kompleksu zamkowego oraz budynków użyteczności publicznej (w tym Klubu Seniora, Spółdzielni Socjalnej VIVO i Urzędu Miasta) przyczynia się do ożywienia śródmieścia i integracji różnych grup społecznych. podobszar zyskuje miejsce spotkań, integracji i rozwoju lokalnych inicjatyw.

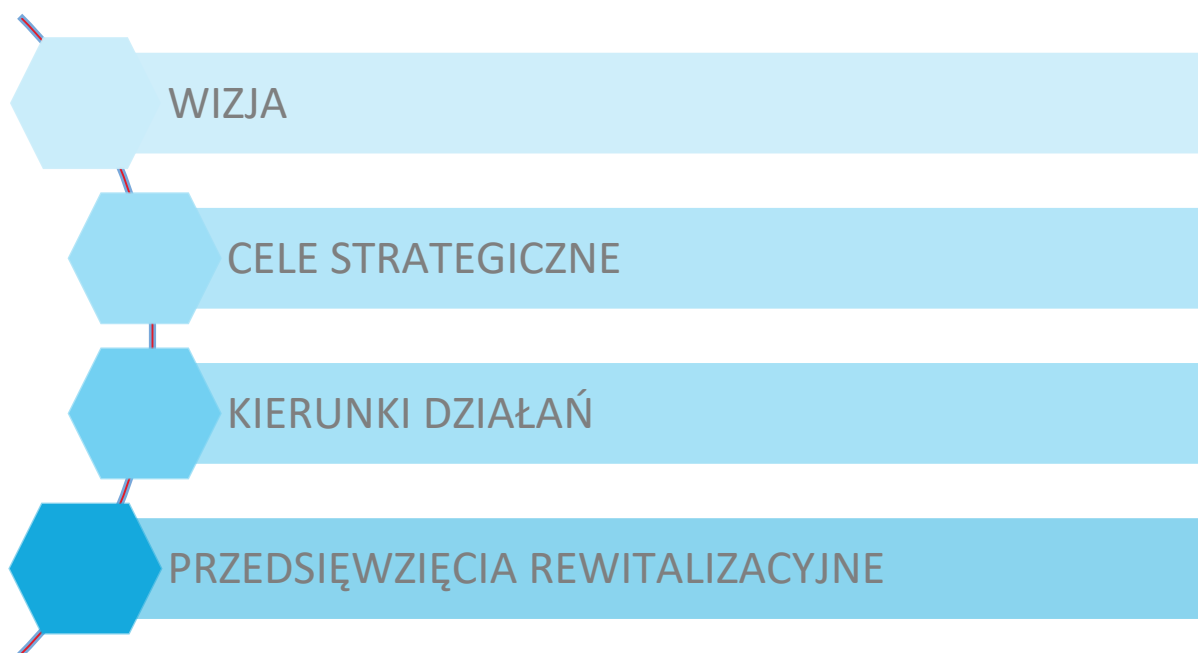
Nowoczesne boisko wielofunkcyjne oraz instalacja OZE na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego sprzyjają zdrowemu stylowi życia i ograniczają negatywne oddziaływanie środowiskowe

Nowoczesna infrastruktura rekreacyjna i komunikacyjna – jak rewitalizowany Park Miejski, zwiększają komfort codziennego życia i podnoszą jakość przestrzeni. Zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska (np. działania przeciw niskiej emisji) podnosi odporność klimatyczną miasta.

Wizja zakłada spójną, wielofunkcyjną przestrzeń miejską, w której mieszkańcy mogą bezpiecznie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym, kulturalnym i gospodarczym. Koźmin Wielkopolski stanie się silnym, lokalnym ośrodkiem o wysokiej jakości życia, atrakcyjnym zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających.

6. Cele rewitalizacji wraz z odpowiadającymi im kierunkami działań

Realizacja wizji będzie możliwa dzięki wdrożeniu zaproponowanych celów strategicznych. Uzupełnieniem i jednocześnie rozwinięciem celów strategicznych jest katalog przypisanych kierunków działań, a w dalszej części dokumentu zbiór przedsięwzięć rewitalizacyjnych, których realizacja urzeczywistni wizję. Poniżej przedstawiono schemat logiczny poszczególnych elementów planowania strategicznego.

Trzy cele strategiczne obejmują swoim zakresem 5 analizowanych sfer – społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną i środowiskową. Realizacja zaproponowanych celów ma przyczynić się do ożywienia, rewaloryzacji i odnowy obszaru rewitalizacji.

CEL STRATEGICZNY 1	Aktywne wsparcie i integracja społeczna
CEL STRATEGICZNY 2	Odnowa przestrzeni i obiektów
CEL STRATEGICZNY 3	Transformacja środowiskowa

Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
1. Aktywne wsparcie i integracja społeczna	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych 1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców	● Wysoki poziom bezrobocia ● Ubóstwo i uzależnienia ● Problemy demograficzne ● Ujemny przyrost naturalny i starzejąca się populacja	● Wysoka liczba organizacji pozarządowych i aktywność społeczna ● Wysoka liczba podmiotów gospodarczych oraz dodatnie saldo rejestracji firm ● Stosunkowo wysokie poczucie bezpieczeństwa	● Spadek liczby osób bezrobotnych ● Spadek liczby klientów MGOPS ● Poprawa poziomu i jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji ● Większa liczba wydarzeń i imprez integracyjnych, edukacyjnych, sportowo-rekreacyjnych, kulturalnych ● Rozwinięte inicjatywy edukacyjne, kulturalne i sportowe ● Zwiększone uczestnictwo osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w życiu społeczno-kulturalnym gminy

Cel strategiczny	Kierunki działań	Diagnozowane zjawiska kryzysowe	Identyfikowane potencjały	Spodziewane efekty
2. Odnowa przestrzeni i obiektów	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (place, parki, rynek, strefy aktywności) 2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne	• Niedostosowanie części obiektów publicznych do potrzeb użytkowników i brak ich modernizacji • Niedostatek usług publicznych i niska dostępność komunikacyjna	• Centralne położenie oraz pełnienie funkcji administracyjnych, usługowych i kulturalnych • Znaczny udział terenów rekreacyjnych i istnienie parku miejskiego • Występowanie zabytków nieruchomych • Wysoka dostępność punktów usług publicznych • Atrakcyjne tereny nadrzeczne – potencjał rekreacyjny rzeki Orli	• Poprawa ładu przestrzennego na obszarze rewitalizacji • Wzrost zainteresowania aktywnymi formami spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji • Aktywne korzystanie z lokalnych przestrzeni • Poprawa jakości i estetyki przestrzeni publicznej • Poprawa dostępności i funkcjonalności obiektów użyteczności publicznej i terenów rekreacyjnych • Rozszerzenie zasobów infrastrukturalnych dla działań kulturalnych, rekreacyjnych • Lepsza dostępność usług i instytucji publicznych
3. Transformacja środowiskowa	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej budynków 3.2 Rozwój enklaw zieleni 3.3 Ograniczenie źródeł niskiej emisji	• Niska jakość powietrza • Występowanie azbestu • Ponadnormatywny hałas komunikacyjny	• Występowanie terenów zielonych dających możliwość odpowiedniego zagospodarowania	• Obniżenie emisji pyłów zawieszonych • Zwiększenie odporność na gwałtowne zjawiska pogodowe

7. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Poniżej przedstawiono karty projektów, odpowiadające potrzebom i deficytom zdiagnozowanym na obszarze rewitalizacji. Karty uporządkowano zgodnie z podobszarami, na których będą prowadzone działania rewitalizacyjne.

Tabela 27Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

l.p	Nazwa zadania	Miejsce realizacji	Podobszar
1	Rewitalizacja zabytkowego pałacu Stolbergów w Borzęcizkach w celu przystosowania do pełnienia funkcji Centrum Aktywności Lokalnej	Borzęcizki 11, 63 – 720 Borzęcizki	Podobszar Borzęcizki
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wielkopolskim	63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Klasztorna 39	Podobszar Koźmin Wielkopolski
3.	Montaż instalacji fotowoltaicznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wielkopolskim	63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Klasztorna 39	
4	Rewitalizacja obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu zamkowego w Koźminie Wlkp. wraz z przyległymi terenami.	63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Zamkowa 1 nr działki 1529 i ul. Strzelecka 2 nr działki 1533	
5	Rewitalizacja budynku Klubu Seniora wraz z otoczeniem oraz impreza towarzysząca	ul. Stęszewskiego 2 63-720 Koźmin Wielkopolski	
6	Rewitalizacja budynku będącego siedzibą Spółdzielni Socjalnej VIVO	ul. Stary Rynek 22 63-720 Koźmin Wielkopolski	
7	Rewitalizacja budynku urzędu	ul. Stary Rynek 11 63-720 Koźmin Wielkopolski	
8	Kiermasz kulturalny św. Wawrzyńca	Rynek	
9	Rewitalizacja placu NMP	Plac NMP	
10	Rewitalizacja centrum miasta i ulic przyległych	ul. Stary Rynek i ulice przyległe do rynku (Wiatrolika, Kościuszki i częściowo ul. Krotoszyńska)	
11	Rewitalizacja budynku domu katechetycznego	Koźmin Wielkopolski, Plac NS NMP działka 1516/1	
12	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy	Koźmin Wlkp. ul Wiatrolika 3	
13	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy	Koźmin Wlkp., Stary Rynek 12	
14	Świadczenie usług opiekuńczych na terenie Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Obszar rewitalizacji	

Źródło: opracowanie własne

7.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – Borzęciczki

Projekt 1

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja zabytkowego pałacu Stolbergów w Borzęciczkach w celu przystosowania do pełnienia funkcji Centrum Aktywności Lokalnej
Termin realizacji przedsięwzięcia
Lipiec 2025 – Wrzesień 2025
Nazwa wnioskodawcy
Powiat Krotoszyński/ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Borzęciczkach
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Borzęciczkach położony jest na terenie wiejskim określonym w GPR jako podobszar I, na którym zidentyfikowano szereg problemów i negatywnych zjawisk. XIX -wieczny pałac wraz z okalającym go prawie 9-hektarowym parkiem stać się może atrakcją turystyczno-rekreacyjną miejscowości, jak i centrum aktywizacji mieszkańców.   Dzięki swej bazie pałac będzie miejscem spotkań i wydarzeń integracyjnych, a zabytkowy park ze ścieżką edukacyjną i miejscem do hortiterapii oraz pomnikowymi drzewami i stawem – miejscem edukacji ekologicznej oraz lokalizacją dla rozmaitych warsztatów terenowych czy plenerów.   Utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej w zabytkowym pałacu będącym siedzibą Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Borzęciczkach służyć ma: -zintegrowaniu lokalnej społeczności – w tym integracji dzieci i młodzieży z miejscowej szkoły ogólnodostępnej oraz z placówki kształcenia specjalnego; -pobudzeniu lokalnych inicjatyw poprzez organizację warsztatów, prelekcji, spotkań i wydarzeń z udziałem szerokiej reprezentacji mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży, działających na terenie NGO, seniorów, parafii, osób niepełnosprawnych; -stworzeniu w granicach Obszaru I atrakcyjnego obiektu turystyczno-rekreacyjnego; -poprawie dostępności obiektu dla osób ze szczególnymi potrzebami; -pobudzeniu rozwoju gospodarczego Obszaru I poprzez stworzenie w m. Borzęciczki atrakcji turystyczno – rekreacyjnej (zabytkowy pałac i park) z wakacyjną bazą noclegową i ofertą dla grup.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja obiektu i przestrzeni publicznej, jaką jest kompleks pałacowo-parkowy w Borzęciczkach, w celu aktywizacji lokalnej społeczności, w tym wychowanków placówki, oraz zwiększenia potencjału turystyczno-rekreacyjnego miejscowości.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W celu stworzenia Centrum Aktywności Lokalnej niezbędne są zmiany adaptacyjne, które pozwolą na przystosowanie obiektu do nowych funkcji oraz zapewnią bezpieczeństwo użytkownikom.   Zakres rzeczowy obejmuje: 1. Przywrócenie oryginalnej substancji zabytku poprzez przebudowę i dostosowanie budynku do zaleceń wynikających z ekspertyzy technicznej, decyzji Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Krotoszynie wraz z uzgodnieniami z Konserwatorem Zabytków, a w szczególności

na zabezpieczeniu, zachowaniu i utrwaleniu substancji zabytku, jakim jest XIX-wieczny pałac w Borzęcizkach.   Prace obejmą m.in.   - konserwację powierzchniową zabytku, usunięcie wtórnego pokrycia ścian, odstonięcie oryginalnych powierzchni murów szachulcowych, zabezpieczenie elementów drewnianych; impregnację, wzmocnienie i naprawę uszkodzeń cegły; odtworzenie powierzchni tynkowanych ścian zgodnie z oryginalną technologią; konserwacja i renowacja oryginalnej stolarki drzwiowej; - stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w niezbędnym zakresie tj. rekonstrukcję schodów wejściowych na poddasze, balustrad i poręczy oraz rekonstrukcję części drzwi wewnętrznych na poddaszu: odtworzenie stolarki drzwiowej wewnętrznej według wzorów historycznych; w tym wejścia z tarasu do dawnej sali balowej; - renowację dawnej sali balowej wraz z renowacją tarasu i przystosowaniem zejścia do parku dla osób ze szczególnymi potrzebami; - modernizację instalacji elektrycznej; - zakup i montaż instalacji przeciwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej, zakup urządzeń ewakuacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami. 2. Dodatkowo przewiduje się zakup wyposażenia (meble, tablice historyczne, małe AGD, materiały dydaktyczne, gry edukacyjne itp.), które pozwolą na prowadzenie rozmaitych spotkań i warsztatów.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Borzęcizki 11, 63 – 720 Borzęcizki
Czy projekt jest przedsięwzięciem partnerskim (wspólne projekty JST z partnerami społecznymi / NGO's)
Tak – projekt przewiduje partnerstwo ze Stowarzyszeniem "Wspólna Droga".
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Z uwagi na charakter obiektu (siedziba placówki kształcenia specjalnego) posiada on szereg rozwiązań służących osobom ze szczególnymi potrzebami. Planowane przedsięwzięcie wzmocni dostępność obiektu poprzez m.in. niwelację szeregu barier architektonicznych (przebudowa schodów – wprowadzenie oznakowania, dwustronnych barier itd., przebudowa tarasu – dostępność do obiektu (dawnej sali balowej) od strony zabytkowego parku. Przystosowanie obiektu w zakresie ppoż. przewiduje wprowadzenie oznakowania i procedur i urządzeń ewakuacyjnych dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Łączna wartość przedsięwzięcia
1 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu   Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją – 84 300 m², powierzchnia użytkowa Pałacu 2 140 m²   Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1   Liczba osób korzystających z aktywności w ramach powstałego centrum – 100

Wskaźniki rezultatu

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu – 300

Liczba osób mieszkających w budynkach poddanych renowacji – 56

7.2 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – Koźmin Wielkopolski

Projekt 2

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego (zwięzła nazwa, jednoznacznie opisująca istotę planowanego przedsięwzięcia)
Budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wielkopolskim
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026
Nazwa wnioskodawcy
Powiat Krotoszyński/Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Koźminie Wielkopolskim
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Obecnie znajdujący się na obszarze rewitalizacji ośrodek nie posiada boiska, a jedynie teren zielony z wyznaczonym ceglastym miejscem do gry w piłkę nożną wykorzystywanym na potrzeby zajęć sportowo-rekreacyjnych. Budowa boiska w placówce wychowawczej, w której na stałe przebywa do 60 wychowanków przyczyni się do zmniejszenia niekorzystnych zjawisk, których występowanie zdiagnozowano dla niniejszego obszaru tj. niski dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych. Boisko – pomimo szczególnego charakteru placówki – może stać się obiektem ogólnodostępnym (w oparciu o opracowane regulaminy), może także służyć organizacji integracyjnych wydarzeń sportowych.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja zaniedbanych terenów zielonych przy Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp. w celu nadania mu nowych funkcji społecznych poprzez budowę boiska wielofunkcyjnego.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach przedsięwzięcia przewiduje się: a) budowę nowego boiska wielofunkcyjnego o nawierzchni sztucznej, umożliwiającego grę do piłki ręcznej (o wymiarach 40 m x 20 m), z wykorzystaniem obiektu do gry w minifutbol, a także obejmującym pola gry do: koszykówki, siatkówki, tenisa ziemnego i badmintona. Wyposażenie: 2 bramki aluminiowe do piłki ręcznej (minifutbolu), 4 zestawy do koszykówki: konstrukcja jednosłupowa z wysięgnikiem do tablicy do koszykówki i tablicą; 2 słupki do siatkówki i tenisa ziemnego, b) budowę bieżni 3-torowej prostej o nawierzchni sztucznej o wymiarach: 60 m dystans biegu plus bufor i wybieg, c) budowę z nawierzchni sztucznej skoczni do skoku w dal o długości rozbiegu od belki odbicia 30 m, z zeskoczną wypełnioną piachem, d) przygotowanie terenu pod budowę oraz przeprowadzenie niezbędnych robót ziemnych, e) wykonanie nawierzchni syntetycznej, f) zapewnienie odpowiedniego odwodnienia terenu poprzez zastosowanie systemu drenażowego,

g) prace związane z kształtowaniem i utrzymaniem terenów zielonych wokół boiska, i) dostawę i montaż piłkochwyłów, j) instalację oświetlenia hybrydowego zapewniającego efektywne oświetlenie terenu.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Klasztorna 39
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Rozwiązania architektoniczne zastosowane przy projektowaniu obiektu uwzględnią niwelację barier i zapewnią dostęp dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Łączna wartość przedsięwzięcia
1 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1394 m² Liczba obiektów sportowych powstałych w wyniku rewitalizacji – 1 Liczba osób korzystających z udostępnionego boiska - 200
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba osób na stałe korzystających z powstałej infrastruktury - 60

Projekt 3

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Montaż instalacji fotowoltaicznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wielkopolskim
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026
Nazwa wnioskodawcy
Powiat Krotoszyński/Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Koźminie Wielkopolskim
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Montaż instalacji fotowoltaicznej w placówce wychowawczej, w której na stałe przebywa do 60 wychowanków przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza na obszarze objętym rewitalizacją, w którym jednym z problemów jest konieczność dostosowania obiektów publicznych w zakresie energooszczędności.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Rewitalizacja siedziby Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp. poprzez montaż instalacji fotowoltaicznej, co przyczyni się do energooszczędności i poprawy jakości życia mieszkańców.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
W ramach przedsięwzięcia przewiduje się montaż dwóch rzędów paneli fotowoltaiki naziemnej - 54 sztuki o mocy 540 Wp, o łącznej mocy 25 kWp + magazyn energii o pojemności 20kWp. Instalacja zasilac będzie przede wszystkim internat ośrodka, w którym całodobowo przebywa do 60 wychowanków.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Klasztorna 39
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
NIE DOTYCZY
Łączna wartość przedsięwzięcia
160 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba obiektów służących energooszczędności powstałych na zrewitalizowanych obszarach - 1
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury - 60

Projekt 4

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu zamkowego w Koźminie Wlkp. wraz z przyległymi terenami
Termin realizacji przedsięwzięcia
Czerwiec 2026 – wrzesień 2027
Nazwa wnioskodawcy
Powiat Krotoszyński/Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. J. Marcińca w Koźminie Wielkopolskim
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje renowację unikatowego kompleksu zamkowego składającego się z XV-wiecznego zamku wraz z przyległymi terenami zielonymi oraz budynkami zaplecza. Obiekt znajduje się na miejskim podobszarze rewitalizacji, a wprowadzone modernizacje wpłyną na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowanych dla tego obszaru. Jako siedziba szkoły ponadpodstawowej kompleks już obecnie realizuje funkcje oświatowe, kulturalne, turystyczne, wystawowe, szkoleniowe. Ograniczona ilość środków pozwoliła do tej pory na wykonanie niezbędnych prac zapewniających bezpieczeństwo użytkowników i częściowe udostępnienie kompleksu dla mieszkańców i osób odwiedzających miasto. Poprawa estetyki tak zamku jak i jego otoczenia, infrastruktury i budynków pozwoli na zwiększenia zainteresowania zlokalizowanym na terenie obiektu Muzeum Ziemi Koźmińskiej, otworzy na lokalne inicjatywy funkcjonujące tu szkoły, a poddane renowacji tereny ogrodów zamkowych staną się atrakcyjnym miejscem rekreacji. Prace adaptacyjne na terenie dawnej Sali sportowej, internatu i dawnej oranżerii wchodzących w skład kompleksu podniosą atrakcyjność tej części miasta. Kompleks zamkowy (zamek, ogrody, oranżeria) w połączeniu z pobliskim parkiem oraz nieodległym terenem zielonym przy rzece Orla stanowić mogą prawdziwą wizytówkę miasta - unikatową w skali południowej Wielkopolski. Dodatkowo dzięki zapleczu (miejsca noclegowe w internacie, galeria w oranżerii, pomieszczenia w zamku, mała architektura w ogrodach) powstaną miejsca dla lokalizacji spotkań grup mieszkańców, NGO czy baza dla plenerów malarskich, wydarzeń kulturalnych itd. (możliwość organizacji zajęć dla studentów i uczniów szkół artystycznych).   Opisane działania mogą wpłynąć korzystnie na rozwiązanie problemów zdiagnozowanych dla tego obszaru – stworzenie mieszkańcom warunków do rekreacji, aktywizacja wokół inicjatyw pokazujących wartościowe formy zagospodarowania wolnego czasu – tak dla młodzieży, jak i seniorów czy całych rodzin. To doskonała forma integracji społeczności oraz promocja miasta wpływająca na jego rozwój. Zastosowane rozwiązania techniczne przyczynią się do wykorzystania OZE, a więc przyczynią się do energooszczędnej działalności obiektów użyteczności publicznej.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia
Rewitalizacja obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu zamkowego w Koźminie Wlkp. oraz terenów przyległych do tych obiektów w celu stworzenia miejsca rekreacji, integracji i aktywizacji społecznej.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację elementów budynku zamkowego oraz jego otoczenia, pozostałych budynków kompleksu, ogrodów zamkowych i zabytkowej oranżerii – prace pod nadzorem konserwatorskim.   Zakres realizowanych zadań: Częściowa wymiana okien na dziedzińcu zamku oraz w części zachodniej głównego budynku zamku, malowanie elewacji dziedzińca oraz części zachodniej głównego budynku zamku, zabezpieczenie celem zachowania elementów przejazdu przybramnego, odrestaurowanie zejścia do ogrodów zamkowych

z elementami portalu architektonicznego nad drzwiami, obsadzenie skarpy przy zejściu krzewami ozdobnymi, utwardzenie ścieżki spacerowej wokół zamku, umiejscowienie wzdłuż niej ławek, oraz koszy na śmieci, renowacja parkingu dolnego wraz z podjazdem. Odtworzenie ogrodu różanego wykonanie nasadzeń wraz ze zbiornikiem wodnym zabezpieczającym nawodnienie i odpowiednią wilgotność, remont budynku tzw. starej hali sportowej w celu utworzenia teatru, oczyszczenie i zagospodarowanie zbiornika wodnego oraz otworenie przejścia na wyspę, posadowienie altany z wyznaczonym miejscem do biesiadowania. Utwardzenie ścieżki do miejsca biesiadowania, odtworzenie dawnej oranżerii wraz z miejscem na galerię - kawiarenkę oraz obsadzenie jej roślinnością.

Szczegółowy zakres:

1. Wymiana 16 okien skrzynkowych i 16 parapetów wewnętrznych, oraz 10 zewnętrznych, demontaż i montaż okien i parapetów wykonanie prac murarskich i malarskich po montażu okien i parapetów.
2. Malowanie ścian dziedzińca i części zachodniej budynku zamku.
3. Zabezpieczenie elementów przejazdu przybramnego, wykonanie prac archeologicznych i badawczych oraz zabezpieczających przed dalszym niszczeniem. Odrestaurowanie zejścia do ogrodów zamkowych oraz ozdobnego portalu nad drzwiami, obsadzenie skarpy przy zejściu krzewami ozdobnymi i iglakami.
4. Utwardzenie ścieżki spacerowej wokół zamku ok.200/1,5 mb, ustawienie 8 ławek i 8 koszy na śmieci, obsadzenie ścieżki krzewami ozdobnymi.
5. Renowacja dolnego parkingu wraz z podjazdem 500 m2.
6. Odtworzenie ogrodu różanego (dokumentacja, uporządkowanie terenu, zakup krtek diagonalnych i pergoli 180/150 20 szt. krzewów róż wielkokwiatowych 80 szt. krzewów róż piennych kaletka 30 szt. hortensji bukietowych 30 szt.
7. Wykonanie zbiornika wodnego, 4 szt. ławek, 4 kosze na śmieci.
8. Remont i wyposażenie starego budynku hali sportowej z przeznaczeniem na teatr.
9. Oczyszczenie i zagospodarowanie zbiornika wodnego, oraz otworenie przejścia na wyspę, zbudowanie altany z wyznaczonym miejscem do biesiadowania / budowa drewnianej altany, zakup ławek i stołów, zakup krzewów ozdobnych, utwardzenie nawierzchni pod altaną, zbudowanie grilla, czyszczenie i pogłębianie koparką stawu budowa drewnianego mostka.
10. Utwardzenie ścieżki do miejsca biesiadowania.
11. Odtworzenie starej oranżerii oraz obsadzenie jej roślinnością.
12. Wymiana 6 okien, parapetów wewnętrznych i zewnętrznych w części łącznika głównego budynku zamku z przybudówką.
13. Poprawa infrastruktury i wyposażenia budynku internatu: wymiana węzła sanitarnego, obniżenie sufitów w pokojach w celu zbilansowania strat energii, malowanie, wymiana mebli w pokojach zagospodarowanie pomieszczeń i zwiększenie miejsc noclegowych co spowoduje możliwość organizacji obozów i kolonii.
14. Utwardzenie wjazdu i ścieżki przy internacie.
15. Termomodernizacja hali sportowej przy ulicy Strzeleckiej i wymiana kolektorów słonecznych na panele fotowoltaiczne i budowę magazynu energii.

Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)

63-720 Koźmin Wielkopolski, ul. Zamkowa 1 nr działki 1529 i ul. Strzelecka 2 nr działki 1533

Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie, a także informację wizualną dotyczącą rozkładu pomieszczeń i obiektów.

Łączna wartość przedsięwzięcia

2 443 000, 00 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - działka 1529 – 52 824 - 76 m²
- działka 1533 - 4818,01 m²

Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – 1

Wskaźniki rezultatu:

liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu – 650

liczba osób – uczestników wydarzeń kulturalno-społecznych – 700

Projekt 5

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja budynku Klubu Seniora wraz z otoczeniem oraz impreza towarzysząca
Termin realizacji przedsięwzięcia
2026-2030
Nazwa wnioskodawcy
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Rosnąca populacja osób w wieku senioralnym wymaga odpowiednich warunków do prowadzenia działań na ich rzecz. Organizacja czasu wolnego, integracja tego środowiska, a także aktywizacja osób starszych to kluczowe elementy przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu ze względu na wiek.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja przestrzeni publicznej, wraz z zagospodarowaniem terenu oraz organizacja cyklicznej imprezy.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
– Remont elewacji i dachu – Budowa pawilonu – Wyrównanie i utwardzenie terenu
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Sęszewskiego 2 63-720 Koźmin Wielkopolski
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Rozwiązania architektoniczne zastosowane przy projektowaniu obiektu uwzględnią niwelację barier i zapewnią dostęp dla osób ze szczególnymi potrzebami.
Łączna wartość przedsięwzięcia
1 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją –
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba osób na stałe korzystających z powstałej infrastruktury -

Projekt 6

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja budynku będącego siedzibą Spółdzielni Socjalnej VIVO.
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Koźmin Wielkopolski ul. Stary Rynek 11
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację zabytkowej kamienicy w której znajduje się budynek Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zakres rzeczowy realizacji zadania będzie obejmować szeroki zakres działań, mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu a także dostosowanie go do współczesnych standardów i potrzeb użytkowników. Remont wnętrza budynku w celu dostosowania pomieszczeń dla osób ze szczególnymi potrzebami, likwidacja barier architektonicznych.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Stary Rynek 22 63-720 Koźmin Wielkopolski
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie.
Łączna wartość przedsięwzięcia
2 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba zrewitalizowanych obiektów dostosowanych do osób o szczególnych potrzebach: 1
Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu: 500/rocznie

Projekt 7

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja budynku urzędu
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Koźmin Wielkopolski ul. Stary Rynek 11
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację zabytkowej kamienicy, w której znajduje się budynek Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja obiektów infrastrukturalnych
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zakres rzeczowy realizacji zadania będzie obejmować szeroki zakres działań, mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu a także dostosowanie go do współczesnych standardów i potrzeb użytkowników. Remont wnętrza budynku w celu dostosowania pomieszczeń dla osób ze szczególnymi potrzebami, likwidacja barier architektonicznych.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Stary Rynek 11 63-720 Koźmin Wielkopolski
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie.
Łączna wartość przedsięwzięcia
2 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba zrewitalizowanych obiektów dostosowanych do osób o szczególnych potrzebach: 1
Wskaźniki rezultatu:

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu: 500/rocznie

Projekt 8

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Kiermasz kulturalny św. Wawrzyńca
Termin realizacji przedsięwzięcia
8-9 sierpnia 2026-2028
Nazwa wnioskodawcy
Gminny Zespół Instytucji Kultury w Koźminie Wlkp.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Impreza kulturalna integrująca społeczność miasta i gminy Koźmina Wielkopolskiego, którego patronem jest św. Wawrzyniec. Wawrzyniec czczony jest jako patron m.in. piekarzy, kucharzy, bibliotekarzy.- dlatego występom artystycznym na mobilnej scenie towarzyszyć będą stoiska z pieczywem, daniami regionalnymi, wyrobami cukierniczymi oraz stoiska z rzemiosłem – planowana jest prezentacja unikatowych wyrobów rękodzielniczych, szczególnie lokalnych twórców.   Ważna funkcja tego specyficznego targu kulturalnego to nie tylko występy artystyczne i wyroby rękodzieła oraz kulinarne ale również giełda książek, płyt z muzyką i filmami i innymi starociami o walorach kolekcjonerskich artefaktów.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Impreza przywraca Rynekowi jego pierwotny charakter – targowy oraz swoistego centrum integracji mieszkańców miasta i gminy poprzez kulturę – szczególnie z lokalnego dorobku
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Zbudowanie infrastruktury do realizacji imprezy. Scena mobilna wraz z nagłośnieniem i zapleczem. Stoiska kiermaszowe. Doprowadzenie sieci elektrycznej i ustawienie zaplecza sanitarnego (toalety, dostęp do wody dla stoisk gastronomicznych) Ustawienie koszy na selekcyjonowane śmieci. Podpisanie umów z występującymi artystami.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Rynek – centrum miasta
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Impreza dostępna dla wszystkich na otwartej przestrzeni Rynku z możliwością przemieszczania się dla osób niepełnosprawnych na wózkach i psami przewodnikami (brak barier architektonicznych). Odpowiednie nagłośnienie na scenie zapewni odbiór dźwięku osobom głuchym lub słabosłyszącym.
Łączna wartość przedsięwzięcia
69 884,67 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Scena – szt. 1

stoiska na kiermasz – szt. 14

powierzchnia obejmująca przedsięwzięcie - 1280 /m2

przewidywana liczba wykonawców - 6 podmiotów wykonawczych na scenie w liczbie 88 osób

przewidywana liczba organizacji i podmiotów biorących udział w obsłudze imprezy : 6 KÓŁ GOSPODYŃ WIEJSKICH, 14 wystawców, i rzemieślników

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Przewidywana liczba uczestników – 740 osób

Projekt 9

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja placu NMP
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2028
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Koźmin Wielkopolski ul. Stary Rynek 11
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację placu NMP, który znajduje się na miejskim podobszarze rewitalizacji, a wprowadzone modernizacje wpłyną na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowanych dla tego obszaru. Planowane działania mogą wpłynąć korzystnie na rozwiązanie problemów zdiagnozowanych dla tego obszaru – stworzenie mieszkańcom warunków do rekreacji, aktywizacja wokół inicjatyw pokazujących wartościowe formy zagospodarowania wolnego czasu – tak dla młodzieży, jak i seniorów czy całych rodzin. To doskonała forma integracji społeczności oraz promocja miasta wpływająca na jego rozwój.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja placu NMP w celu nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Wymiana nawierzchni wraz z pracami towarzyszącymi. Zmieni się funkcja przestrzeni, powstaną ścieżki pieszo-spacerowe, zieleń niska i wysoka, obiekty małej architektury. Powstanie nowa przestrzeń rekreacyjno – wypoczynkowa.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Plac NMP
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie.
Łączna wartość przedsięwzięcia
1 500 000, 00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru): Liczba zrewitalizowanych obiektów - 1

Powierzchnia zrewitalizowanych obiektów: 1900 m²

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej będącej przedmiotem projektu – 50 osób

Projekt 10

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja centrum miasta i ulic przyległych
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2030
Nazwa wnioskodawcy
Gmina Koźmin Wielkopolski ul. Stary Rynek 11
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje rewitalizację centrum miasta i ulic przyległych, które znajdują się na miejskim podobszarze rewitalizacji, a wprowadzone modernizacje wpłyną na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowanych dla tego obszaru. Planowane działania mogą wpłynąć korzystnie na rozwiązanie problemów zdiagnozowanych dla tego obszaru – stworzenie mieszkańcom warunków do rekreacji, aktywizacja wokół inicjatyw pokazujących wartościowe formy zagospodarowania wolnego czasu – tak dla młodzieży, jak i seniorów czy całych rodzin. To doskonała forma integracji społeczności oraz promocja miasta wpływająca na jego rozwój.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja centrum miasta i ulic przyległych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych i rekreacyjnych. Dotyczy ulicy Stary Rynek, Wiatrolika, Kościuszki i częściowo ul. Krotoszyńska
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Wymiana nawierzchni wraz z pracami towarzyszącymi. Stworzenie nowej przestrzennej infrastruktury: tereny utwardzone z zielenią niską i wysoką. Powstanie też mała architektura.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
ul. Stary Rynek i ulice przyległe do rynku (Wiatrolika, Kościuszki i częściowo ul. Krotoszyńska)
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie.
Łączna wartość przedsięwzięcia
20 000 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją:

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-edukacyjnej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu:

Projekt 11

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja budynku domu katechetycznego
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2030
Nazwa wnioskodawcy
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyńca z siedzibą w Koźminie Wielkopolskim
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie obejmuje renowację unikatowego budynku domu katechetycznego. Obiekt znajduje się na miejskim podobszarze rewitalizacji, a wprowadzone modernizacje wpłyną na zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych zidentyfikowanych dla tego obszaru. Z uwagi na ograniczone środki finansowe nie był przeprowadzony remont budynku. Remont budynku wpłynie na poprawę estetyki miasta oraz jego otoczenia. Renowacja zabytkowego budynku to proces długotrwały i kosztowny, ale niezbędny dla zachowania dziedzictwa kulturowego.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja budynku domu katechetycznego ma na celu przywrócenie lub nadanie nowych funkcji społecznych.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Przedsięwzięcie będzie obejmowało następujące prace m.in: naprawa konstrukcji, renowacja elewacji, wymiana lub renowacja stolarki z zachowaniem historycznego charakteru, renowacja wnętrz: naprawa posadzek, ścian, sufitów i detali architektonicznych z uwzględnieniem oryginalnego wystroju, modernizacja instalacji: wymiana lub modernizacja instalacji elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej i grzewczej z uwzględnieniem wymogów bezpieczeństwa i energooszczędności. Budynek zostanie dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zostanie zachowany oryginalny charakter budynku oraz dostosowany do współczesnych potrzeb. Wszystkie prace będą prowadzone pod nadzorem konserwatorskim.
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Koźmin Wielkopolski, Plac NS NMP działka 1516/1
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Projekt przewiduje zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych budynków oraz wolne od barier otoczenie, a także informację wizualną dotyczącą rozkładu pomieszczeń i obiektów.
Łączna wartość przedsięwzięcia
5 000 000,00 zł

Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem: 1

Wskaźniki rezultatu (wielkość wskaźnika wraz ze sposobem pomiaru):

Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury będącej przedmiotem projektu: 50

Projekt 12

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja zabytkowej kamienicy
Termin realizacji przedsięwzięcia
2028-2030
Nazwa wnioskodawcy
osoba fizyczna
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Odnowienie zniszczonych i zdegradowanych elementów infrastruktury miejskiej. Termomodernizacja budynku.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja przestrzeni publicznej
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Odnowienie zniszczonych i zdegradowanych elementów infrastruktury miejskiej. Termomodernizacja budynku
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Koźmin Wlkp. ul Wiatrolika 3
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,
Łączna wartość przedsięwzięcia
350 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją -500m2, liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 2 szt., liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 2 szt.

Wskaźniki rezultatu:

Liczba osób mieszkających w budynkach poddanych renowacji – 16 osób, ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej w wyniku realizacji projektu 500 MWh.

Projekt 13

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Rewitalizacja zabytkowej kamienicy
Termin realizacji przedsięwzięcia
2028-2030
Nazwa wnioskodawcy
osoba fizyczna
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Odnowienie zniszczonych i zdegradowanych elementów infrastruktury miejskiej. Termomodernizacja budynku.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Rewitalizacja przestrzeni publicznej
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Odnowienie zniszczonych i zdegradowanych elementów infrastruktury miejskiej. Termomodernizacja budynku
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Koźmin Wlkp., Stary Rynek 12
Opis zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Zastosowanie środków technicznych i rozwiązań architektonicznych w budynku, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń,
Łączna wartość przedsięwzięcia
150 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
Wskaźniki produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją -200m2, liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 szt., liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem - 1 szt.

Wskaźniki rezultatu:

Liczba osób mieszkających w budynkach poddanych renowacji – 4 osób, ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej w wyniku realizacji projektu 150 MWh.

Projekt 14

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
Świadczenie usług opiekuńczych na terenie Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski
Termin realizacji przedsięwzięcia
2027-2030
Nazwa wnioskodawcy
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia
Przez usługi opiekuńcze należy rozumieć usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych świadczone przez osoby z wykształceniem przynajmniej podstawowym, przeszkolone – ukończenie kursu PCK lub szkolenia wewnętrznego w zakresie opieki nad chorym w domu, sprawne intelektualnie, umiające obsługiwać podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego (pralka, lodówka, odkurzacz, czajnik elektryczny, kuchenka gazowa lub inna), posiadające umiejętności nawiązywania i utrzymywania prawidłowych kontaktów interpersonalnych. Miejszem wykonywania usług jest miejsce zamieszkania podopiecznego.
Cel ogólny (cele) przedsięwzięcia:
Ogólnym celem przedsięwzięcia jest umożliwienie osobom starszym i niesamodzielnym, zaspokajania ich podstawowych potrzeb życiowych, zapewnienie opieki higienicznej, wsparcia w codziennych czynnościach oraz utrzymania kontaktu z otoczeniem, co pozwoli im na jak najdłuższe, samodzielne funkcjonowanie w swoim środowisku.
Zakres rzeczowy realizowanego przedsięwzięcia
Świadczenie usług opiekuńczych obejmuje szeroki zakres działań mających na celu wsparcie osób niesamodzielnymi, starszych, chorych osób z niepełnosprawnościami w codziennym funkcjonowaniu i poprawie jakości ich życia. Zakres ten może być dostosowany do indywidualnych potrzeb i obejmuje następujące obszary: pomoc w czynnościach higienicznych i pielęgnacyjnych, pomoc w przygotowywaniu i spożywaniu posiłków, pomoc w utrzymaniu porządku w gospodarstwie domowym, pomoc w poruszaniu się i aktywności fizycznej, zapewnienie podstawowej opieki zdrowotnej i nadzoru, wsparcie psychospołeczne i aktywizacja oraz inne usługi np. organizacja czasu wolnego, wsparcie w adaptacji i kontakt z rodziną.,
Miejsce realizacji przedsięwzięcia (pełny adres realizacji przedsięwzięcia, a w przypadku nieruchomości niezabudowanej nr działki)
Ulice objęte GPR - podobszar Koźmin Wielkopolski, OR Borzęciczki
Opis zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania
Nie dotyczy
Łączna wartość przedsięwzięcia
2 800 000,00 zł
Prognozowane osiągnięcie wskaźników wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji

Wskaźniki produktu:

Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi, liczba godzin świadczonych usług opiekuńczych

Wskaźniki rezultatu:

Poprawa jakości życia i samodzielności podopiecznych oraz zmniejszenie obciążenia opiekunów faktycznych (rodzinnych)

7.3 Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej przedstawiono potencjalne, dopuszczalne, możliwe do realizacji zadania uzupełniające. Wskazane przedsięwzięcia mają na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych. Przedstawiona lista nie jest katalogiem zamkniętym. Przewiduje się, iż w wyniku przeprowadzenia podstawowych działań, mogą powstać inicjatywy oddolne wspomagające realizację zaplanowanych kierunków działań.

Ponadto należy nadmienić, iż ustawodawca przewidział możliwość prowadzenia działań rewitalizacyjnych poza obszarem rewitalizacji w przypadku, gdy działania te stanowią niezbędne uzupełnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych. Proponuje się zatem w ramach pozostałych działań rewitalizacyjnych realizację następujących przedsięwzięć:

Tabela 28 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, możliwych do realizacji

Lp.	Charakterystyka	Powiązanie z celem rewitalizacji
1	Przebudowa sieci wodociągowej na terenie objętym GPR w podobszarze Borzęciczki	Odnowa przestrzeni i obiektów
2	Miasteczko ruchu drogowego dla dzieci	Aktywne wsparcie i integracja społeczna Odnowa przestrzeni i obiektów
3	Dodatkowe Atrakcje w Parku Miejskim	Aktywne wsparcie i integracja społeczna Odnowa przestrzeni i obiektów
4	Przedłużenie ulicy Kilińskiego do ulicy Szkolnej	Odnowa przestrzeni i obiektów
6	Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie objętym GPR w podobszarze Koźmin Wielkopolski	Odnowa przestrzeni i obiektów
6	Rozdział kanalizacji ogólnospławnej wraz z budową kanalizacji sanitarnej i deszczowej w podobszarze Koźmin Wielkopolski	Odnowa przestrzeni i obiektów

Źródło: opracowanie własne

Ponadto dopuszcza się realizację innych działań realizujących kierunki działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski.

Tabela 29 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające	Kierunek działania
Cel strategiczny rewitalizacji 1. Aktywne wsparcie i integracja społeczna	działania na rzecz wzmocnienia potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności,	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych
	działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem aktywnej integracji,	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych
	działania służące integracji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami,	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych
	akcje społeczne promujące włączenie społeczne,	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych
	integracja i aktywizacja mieszkańców oraz zwiększenie ich partycypacji w życiu publicznym,	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych 1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców
	wzmocnianie kapitału społecznego poprzez inicjatywy rozwijające potencjał lokalnych społeczności, organizacja wydarzeń aktywizujących mieszkańców, promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, przyrodniczego i kulturowego,	1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców
	podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczych w zakresie wytwarzania produktów lokalnych bądź świadczenia usług lokalnych (w tym produkty spożywcze, kulinarne, drobne rzemiosło, rękodzieło, działalność artystyczna),	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym
	akcje edukacyjne we współpracy z instytucjami rynku pracy i otoczenia przedsiębiorczości kształtujące postawy przedsiębiorcze, przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój przedsiębiorczości i aktywizację zawodową mieszkańców,	1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców 1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym
Cel strategiczny rewitalizacji 2. Odnowa przestrzeni i obiektów	budowa lub przebudowa niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej (np. wiaty, parki, place zabaw, skwery, oświetlenie, boiska),	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (place, parki, rynek, strefy aktywności) 2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami)

Cel rewitalizacji	Proponowane działania uzupełniające	Kierunek działania
Cel rewitalizacji	działania na rzecz zachowania elementów lokalnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, w tym przebudowa niekomercyjnej infrastruktury społeczno-kulturalnej,	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne
	rozwój istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej,	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (placze, parki, rynek, strefy aktywności) 2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne
	poprawa poziomu dostępności oraz jakości różnego rodzaju usług publicznych,	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne
	tworzenie odpowiednich warunków dla funkcjonowania i działalności organizacji społecznych,	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne
	działania zmierzające do niwelowania barier dla osób o szczególnych potrzebach.	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami)
Cel strategiczny rewitalizacji 3. Transformacja środowiskowa	modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, likwidacja niskiej emisji poprzez wymianę lub modernizację indywidualnych źródeł ciepła oraz budowa instalacji OZE, w modernizowanych energetycznie budynkach, montaż punktów pomiarowych dotyczących jakości powietrza.	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej budynków 3.2 Rozwój enklaw zieleni 3.3 Ograniczenie źródeł niskiej emisji

Źródło: opracowanie własne

8. Komplementarność i mechanizmy integrowania działań rewitalizacyjnych

8.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna wynika z powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami rewitalizacyjnymi, co umożliwi ich skoordynowaną realizację i oddziaływanie zarówno wewnątrz obszaru rewitalizacji, jak i poza nim. Taka spójność operacyjna pozwala na skuteczne monitorowanie oraz kontrolowanie zjawisk kryzysowych, zapobiegając ich rozprzestrzenianiu oraz eliminując ryzyko niepożądanych efektów, takich jak wykluczenie społeczne czy dezintegracja lokalnej wspólnoty.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji komplementarność przestrzenna realizowana jest poprzez:

- Realizację głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji, czyli obszarze o szczególnej koncentracji problemów społecznych i pozaspółecznych oraz dla mieszkańców (interesariuszy) obszaru rewitalizacji,
- Realizację projektów uzupełniających dla głównych projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarze rewitalizacji i dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz osób spoza obszaru rewitalizacji.

Efektywne oddziaływanie w obszarze objętym kryzysem osiąga się dzięki podejściu, które traktuje przestrzeń jako jednolitą całość. Dzięki wzajemnemu uzupełnianiu się poszczególnych działań rewitalizacyjnych, oddziałują one nie tylko na fragmenty gminy, w których problemy są najbardziej nasilone, ale także przynoszą pozytywne skutki dla pozostałych części gminy. Obszar rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski obejmuje dwa podobszary: Podobszar wiejski Borzęciczki oraz Podobszar Miejskie Koźmin Wielkopolski, które łącznie zajmują 0,66 km² (0,43% powierzchni gminy) i zamieszkiwane są przez 1418 osób, stanowiących 11,19% populacji.

W konsekwencji, mimo skoncentrowania działań rewitalizacyjnych w określonym obszarze, ich oddziaływanie będzie odczuwalne również poza granicami wyznaczonej strefy, przynosząc korzyści całej społeczności Gminy Koźmin Wielkopolski. Wszystkie realizowane przedsięwzięcia będą ukierunkowane na minimalizowanie zjawisk kryzysowych, eliminując ryzyko ich przenoszenia oraz powstawania niepożądanych efektów, takich jak wykluczenie społeczne czy segregacja.

8.2 Komplementarność problemowa

Realizacja komplementarności problemowej odbywa się poprzez synergiczne łączenie działań sektorowych – m.in. animacyjno-społecznych, aktywizacyjno-gospodarczych, środowiskowych

i inwestycyjnych – co umożliwi wielowymiarowe oddziaływanie na cały obszar rewitalizacji. Przedstawione w dokumencie działania rewitalizacyjne charakteryzują się spójnością problemową, osiąganą dzięki integracji przedsięwzięć społecznych z inicjatywami w sferach pozaspołecznych. Takie wzajemne uzupełnianie się poszczególnych projektów, a także ich powiązanie z nadrzędnymi celami rewitalizacji, zapobiega fragmentaryzacji i gwarantuje kompleksowy wpływ na dany obszar. Ponadto, zasada komplementarności problemowej przejawia się w tym, że projekty wpisują się w ustalone kierunki działań rewitalizacyjnych oraz cele strategiczne, co w rezultacie przyczynia się do realizacji wizji obszaru określonego w GPR.

8.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Gminny Program Rewitalizacji stanowi strategiczny dokument operacyjny, który wyznacza kierunki rozwoju Gminy Koźmin Wielkopolski na najbliższe lata. Realizacja programu wymaga zaangażowania szerokiego spektrum podmiotów, zarówno z sektora publicznego, pozarządowego, jak i biznesowego, co wynika z możliwości zgłaszania projektów nieograniczonych jedynie do inicjatyw samorządowych. Stąd niezbędne jest utworzenie kompleksowego systemu zarządzania GPR, który umożliwi efektywną współpracę między różnymi instytucjami, gwarantując wzajemne uzupełnianie się oraz spójność wdrażanych procedur.

Za całościową realizację programu odpowiada Burmistrz Gminy Koźmin Wielkopolski, wspierany przez Urząd Miejski oraz odpowiednio wyznaczone jednostki organizacyjne. Bezpośredni nadzór nad wdrażaniem GPR sprawować będzie Referat Inwestycji i Gospodarki Komunalnej.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski (Zarządzenie Burmistrza Gminy Koźmin Wielkopolski Nr 29.2020 z dnia 26.06.2020 r.) do zakresu zadań Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej należą m.in.:

- planowanie i obsługa administracyjna inwestycji z udziałem środków europejskich prowadzonych przez Gminę oraz współpraca w tym zakresie ze stanowiskiem merytorycznie odpowiedzialnym za realizację zadania, w tym przy opracowywaniu SIWZ,
- opracowywanie i aktualizacja dokumentów planistycznych,
- opracowywanie zbiorczych sprawozdań inwestycyjnych,
- organizowanie i koordynacja zamówień publicznych,
- współpraca z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy w tym zakresie, prowadzenie niezbędnej dokumentacji z tym związanej oraz ewidencji udzielonych zamówień,
- planowanie i nadzór nad realizacją zadań w zakresie robót publicznych i prac interwencyjnych,
- organizacja i nadzór nad zakładaniem i utrzymaniem terenów zielonych.

Pracownik merytoryczny Referatu będzie koordynował zamierzenia w zakresie rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski.

Powierzenie zarządzania programem odpowiednim strukturom w ramach Urzędu Miasta i Gminy gwarantuje skuteczność działań oraz zachowanie spójności realizacji poszczególnych inicjatyw rewitalizacyjnych. Dla zapewnienia realizacji założeń GPR przewiduje się również ścisłą współpracę z jednostkami organizacyjnymi podległymi samorządowi lokalnemu, instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami. Współdziałanie to będzie obejmować realizację przedsięwzięć zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, 1720).

8.4 Komplementarność międzyokresowa

Przedsięwzięcia przewidziane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji stanowią logiczną kontynuację dotychczasowych działań oraz inicjatyw samorządowych zrealizowanych w poprzednich latach. Opracowanie niniejszego dokumentu wyznacza kierunki dalszego rozwoju gminy oraz stanowi formalne potwierdzenie zaangażowania władz w kontynuację polityki rozwojowej opartej na zasadach rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski to drugi dokument strategiczny dotyczący rozwoju gminy poprzez rewitalizację. Jego poprzednikiem był Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017–2023, przyjęty uchwałą Nr XL/263/2017 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 28 grudnia 2017 r. oraz zaktualizowany uchwałą Nr XXXII.223.2021 z dnia 31 sierpnia 2021 r. Lokalny Program Rewitalizacji obowiązywał do roku 2023 co wynikało z jego założeń czasowych oraz wejścia w życie w 2015 r. ustawy o rewitalizacji, która doprecyzowała definicje i sposób realizacji procesu rewitalizacji w gminach, a także ustanowiła koniec obowiązywania dotychczasowych programów rewitalizacji w 2023 roku.

Poprzedni program rewitalizacji koncentrował się na mobilizacji mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, oraz na wsparciu rozwoju dzieci i młodzieży. Realizacja tego celu opierała się na szeregu działań, m.in. ograniczaniu negatywnych zjawisk społecznych, stymulowaniu ożywienia społeczno-gospodarczego oraz wzmacnianiu aktywizacji społeczno-zawodowej osób marginalizowanych, zagrożonych wykluczeniem oraz seniorów. Jednocześnie program pełnił rolę kluczowego instrumentu umożliwiającego pozyskanie funduszy unijnych, co pozwoliło na realizację działań mających na celu poprawę jakości życia w obszarach, gdzie zidentyfikowano koncentrację problemów społecznych współwystępujących z wyzwaniami gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi i technicznymi.

Działania te realizowano zgodnie z przyjętymi kierunkami, które obejmowały m.in. wspieranie rozwoju edukacyjno-zawodowego mieszkańców, profilaktykę i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym, szerzenie świadomości prozdrowotnej, organizację form spędzania wolnego czasu oraz poprawę warunków infrastrukturalnych przestrzeni publicznej.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie celów rewitalizacji oraz kierunków działań określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017–2023 z celami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024–2030.

Tabela 30 Komplementarność międzyokresowa.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017–2023		Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024–2030	
Cel rewitalizacji	Kierunki działań	Cele strategiczne	Kierunki działań
1. Cel: poprawa jakości życia mieszkańców.	Wsparcie rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców, w szczególności poprzez efektywne kształcenie dzieci i młodzieży oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Profilaktyka i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom społecznym. Szerzenie świadomości prozdrowotnej wśród lokalnej społeczności.	1. Aktywne wsparcie i integracja społeczna	1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym 1.2 Wzmocnienie usług społecznych 1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców
2. Cel: integracja społeczna mieszkańców.	Organizacja różnorodnych form spędzania wolnego czasu. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz starszych.		
3. Cel: poprawa jakości infrastruktury technicznej przestrzeni publicznej.	Tworzenie warunków infrastrukturalnych wspierających realizację działań na rzecz edukacji, rozwoju i integracji mieszkańców. Podnoszenie warunków użytkowania obiektów infrastruktury społecznej oraz przystosowanie ich do potrzeb technicznych osób niepełnosprawnych.	2. Odnowa przestrzeni i obiektów	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (place, parki, rynek, strefy aktywności) 2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami) 2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne

W ramach poprzednich założeń rewitalizacyjnych w Gminie Koźmin Wielkopolski realizowano szereg inwestycji w przestrzeń publiczną oraz obiekty użyteczności publicznej, które miały na celu podniesienie standardów infrastruktury oraz stymulację życia społecznego. Oprócz powyższych, zrealizowano szereg działań o charakterze społecznym, skoncentrowanych na aktywizacji mieszkańców w sferach życia społecznego, ekonomicznego i edukacyjnego. Realizacja procesu rewitalizacji odbywa się w sposób ciągły, zarówno na poziomie celów, jak i poszczególnych zadań, wpisujących się bezpośrednio lub pośrednio w całościowy proces rewitalizacji gminy.

Warto podkreślić, że obszar rewitalizacji określony w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2017–2023 w znacznej mierze pokrywa się z terenami wskazanymi w niniejszym dokumencie. Wobec tego, GPR na lata 2024–2030 stanowi bezpośrednią kontynuację prowadzonego procesu rewitalizacyjnego, a realizacja działań w strategicznie kluczowych lokalizacjach generuje efekt synergii, sprzyjający powodzeniu całego procesu.

8.5 Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania polega na wykorzystaniu wielu instrumentów finansowych, co umożliwi skuteczną realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w Gminie Koźmin Wielkopolski. Takie podejście pozwala na optymalne zrównoważenie kosztów projektów oraz zwiększenie efektywności działań poprzez synergiczne łączenie różnych form wsparcia finansowego. Kluczowym filarem wsparcia są fundusze strukturalne Unii Europejskiej – w tym m.in. środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności oraz innych dedykowanych instrumentów, przy jednoczesnym wykluczeniu ryzyka podwójnego dofinansowania. Uzupelnieniem środków unijnych stanowią fundusze własne gminy, wsparcie z funduszy krajowych oraz inwestycje prywatne, co razem tworzy kompleksowy i komplementarny system finansowania działań rewitalizacyjnych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski cechuje komplementarność źródeł finansowania.

8.6 Podsumowanie komplementarności

Podsumowanie komplementarności w obrębie GPR zaprezentowano na poziomie celów i kierunków działań. Wynika to z konieczności postrzegania procesu rewitalizacji jako narzędzia osiągnięcia konkretnych i mierzalnych celów. Dla pełnego przedstawienia komplementarności zdecydowano się na wykorzystanie matrycy pokazującej wzajemne zależności pomiędzy poszczególnymi celami procesu, wskazując wiążący rodzaj jej komplementarności. Poniżej przedstawiona matryca prezentuje poszczególne projekty rewitalizacyjne wraz z przypisanymi im kierunkami działań oraz celami strategicznymi.

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Aktywne wsparcie i integracja społeczna			Odnowa przestrzeni i obiektów			Transformacja środowiskowa		
		1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym)	1.2 Wzmocnienie usług społecznych	1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (plac, parki, rynek, strefy aktywności)	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami)	2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej budynków	3.2 Rozwój enklaw zieleni	3.3 Ograniczenie źródeł niskiej emisji
1	Rewitalizacja zabytkowego pałacu Stolbergów w Borzęciczkach w celu przystosowania do pełnienia funkcji Centrum Aktywności Lokalnej			✓		✓	✓	✓		✓
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wielkopolskim	✓		✓	✓					
3.	Montaż instalacji fotowoltaicznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wielkopolskim					✓		✓		✓
4	Rewitalizacja obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu zamkowego w Koźminie Wlkp. wraz z przyległymi terenami.						✓		✓	
5	Rewitalizacja budynku Klubu Seniora wraz z otoczeniem oraz impreza towarzysząca	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
6	Rewitalizacja budynku będącego siedzibą Spółdzielni Socjalnej VIVO	✓	✓			✓	✓	✓		✓
7	Rewitalizacja budynku urzędu					✓		✓		✓
8	Kiermasz kulturalny św. Wawrzyńca	✓	✓	✓						
9	Rewitalizacja placu NMP				✓				✓	
10	Rewitalizacja centrum miasta i ulic przyległych				✓				✓	
11	Rewitalizacja budynku domu katechetycznego		✓	✓		✓		✓		✓

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Aktywne wsparcie i integracja społeczna			Odnowa przestrzeni i obiektów			Transformacja środowiskowa		
		1.1 Rozwój inicjatyw o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym)	1.2 Wzmocnienie usług społecznych	1.3 Realizacja wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i sportowych angażujących mieszkańców	2.1 Rewitalizacja przestrzeni publicznych (plac, parki, rynek, strefy aktywności)	2.2 Modernizacja obiektów publicznych (termomodernizacja, dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami)	2.3 Rewitalizacja zabytkowych budynków i ich adaptacja na nowe funkcje społeczne i kulturalne	3.1 Zwiększenie efektywności energetycznej budynków	3.2 Rozwój enklaw zieleni	3.3 Ograniczenie źródeł niskiej emisji
12	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy					✓	✓	✓		✓
13	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy					✓	✓	✓		✓
14	Świadczenie usług opiekuńczych na terenie Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	✓	✓	✓						

8.7. Mechanizmy integracji

Mechanizmy integracji zawarte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024–2030 stanowią rozszerzenie dotychczasowej komplementarności poprzez kształtowanie spójnych, zintegrowanych działań, umożliwiających efektywne osiągnięcie założonych celów rewitalizacyjnych. Integracja przedsięwzięć opiera się na konsolidacji działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych, przy czym założeniem trzech autonomicznych poziomów integracji jest wzajemne wzmacnianie potencjału poszczególnych inicjatyw. W ten sposób mechanizmy integracji tworzą silne sprzężenie zwrotne pomiędzy planowanymi działaniami, zwiększając ich skuteczność.

Kluczowymi mechanizmami integracji zaplanowanych interwencji w ramach GPR Gminy Koźmin Wielkopolski są następujące elementy:

1. Integracja na poziomie celów

Mechanizm ten został wdrożony już podczas opracowywania dokumentu i będzie kontynuowany na etapie jego wdrażania. Faza opracowania obejmowała m.in.:

- a) **Konsultacje dotyczące wyznaczonego obszaru zdegradowanego oraz na jego podstawie ustalonych podobszarów rewitalizacji** – etap ten zainicjował proces integracji poprzez aktywne włączenie interesariuszy w tworzenie GPR.
- b) **Nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych** – otwarty nabór, po którym dokonano weryfikacji zgłoszonych projektów pod kątem ich wpływu na wyodrębnione podobszary, co umożliwiło zaplanowanie kompleksowej i zintegrowanej interwencji.
- c) **Utrzymanie zgodności z logiką interwencji** przyjętą w poprzednich programach rewitalizacyjnych.

Na etapie wdrażania kluczowym narzędziem będzie system monitoringu, pozwalający na bieżącą weryfikację realizowanych celów oraz formułowanie zaleceń dla kolejnych etapów wdrażania GPR.

2. Integracja na poziomie partycypacji społecznej

Mechanizm ten realizowany będzie poprzez:

- a) **Powołanie Komitetu Rewitalizacji** – którego głównym zadaniem będzie ocena postępów wdrażania GPR z perspektywy integracji i komplementarności podejmowanych działań przez wszystkie podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji.
- b) **Nawiązanie współpracy** ze środowiskami seniorów, młodzieży, podmiotami świadczącymi usługi dla osób zagrożonych wykluczeniem (w szczególności osób niepełnosprawnych i bezrobotnych) oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych, aktywnie uczestniczących w działaniach rewitalizacyjnych.
- c) **Organizację regularnych spotkań** z interesariuszami procesu rewitalizacji.
- d) **Wdrożenie mechanizmu kontroli społecznej** poprzez publikację i opiniowanie sprawozdań z monitoringu GPR.

3. Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem

Mechanizm ten opiera się na ciągłej ocenie postępów wdrożenia GPR, realizowanej poprzez systematyczny monitoring i ewaluację. Proces ten, opisany szczegółowo w rozdziale 12, umożliwi zarządzanie wdrażaniem zgodnie z ustalonymi celami, przy wykorzystaniu mierzalnych wskaźników, co pozwoli na ocenę efektywności realizacji celów oraz stopnia integracji podejmowanych działań.

Takie wielopoziomowe podejście integracyjne gwarantuje spójność i efektywność interwencji, umożliwiając osiągnięcie założonych celów rewitalizacyjnych Gminy Koźmin Wielkopolski.

8.8. Dostępność

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 został opracowany z uwzględnieniem kwestii dostępności. Każde z planowanych przedsięwzięć poddano szczegółowej analizie pod kątem zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 poz. 2240). Zgodnie z definicją zawartą w tej ustawie, osoba ze szczególnymi potrzebami to „osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami”⁷.

⁷ Zgodnie z Art. 2. pkt. 4) ww. ustawy.

W ocenie dostępności poszczególnych projektów uwzględniono następujące aspekty:

1. Dostępność architektoniczna⁸:

- a) Eliminacja barier poziomych i pionowych w przestrzeniach komunikacyjnych budynków,
- b) Instalacja urządzeń i zastosowanie rozwiązań architektonicznych umożliwiających dostęp do wszystkich pomieszczeń,
- c) Zapewnienie informacji o rozkładzie pomieszczeń w formie wizualnej, dotykowej lub głosowej,
- d) Możliwość wstępu do budynków dla osób korzystających z psów asystujących, zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych⁹,
- e) Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub alternatywnych środków ratunkowych.

2. Dostępność cyfrowa¹⁰:

Zastosowanie wymagań określonych w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych¹¹.

3. Dostępność informacyjno-komunikacyjna¹²:

- a) Obsługa z wykorzystaniem środków wspierających komunikowanie się w języku migowym i innych środkach komunikowania się¹³ lub przez wykorzystanie zdalnego dostępu online do usługi tłumacza przez strony internetowe i aplikacje,
- b) Instalacja urządzeń wspomagających słyszenie dla osób słabosłyszących,
- c) Udostępnienie informacji o działalności instytucji w formie elektronicznego pliku tekstowego, nagrania w polskim języku migowym oraz tekstu łatwego do czytania,
- d) Możliwość komunikacji z podmiotem publicznym w preferowanej przez osobę ze szczególnymi potrzebami formie, na jej wniosek.

Wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia rewitalizacyjne poddano analizie pod kątem możliwego dostosowania do powyższych standardów. Działania te mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, zwłaszcza tych, którzy z uwagi na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność mogą być narażeni na marginalizację lub wykluczenie społeczne.

⁸ Zgodnie z Art. 6. pkt. 1) ww. ustawy.

⁹ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173, 240, 852, 1234, 1429

¹⁰ Zgodnie z Art. 6. pkt. 2) ustawy (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2240)

¹¹ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440.

¹² Zgodnie z Art. 6. pkt. 3) ustawy (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 2240).

¹³ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 20.

9. Indykatywne ramy finansowe

Zgodnie z przepisami oraz art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 konieczne jest wskazanie szacunkowych ram finansowych oraz źródeł finansowania poszczególnych działań rewitalizacyjnych.

Wśród źródeł finansowania projektów ujętych w GPR kluczową rolę odgrywają środki własne budżetu gminy, a także środki budżetu państwa, fundusze europejskie oraz inne dostępne fundusze krajowe i zagraniczne. Zakres planowanych przedsięwzięć oraz harmonogram ich realizacji mają charakter orientacyjny, gdyż w znacznym stopniu będą uzależnione od dostępności zewnętrznych źródeł wsparcia finansowego.

Tabela 31 Indykatywne ramy finansowe

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizator	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia
1.	Rewitalizacja zabytkowego pałacu Stolbergów w Borzęcizkach w celu przystosowania do pełnienia funkcji Centrum Aktywności Lokalnej.	Powiat Krotoszyński/ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Korczaka w Borzęcizkach	Lipiec 2025 – Wrzesień 2025	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja, środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	1 000 000,00 zł
2.	Budowa boiska wielofunkcyjnego na terenie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wielkopolskim.	Powiat Krotoszyński/Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Koźminie Wielkopolskim	2026	środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	1 000 000,00 zł
3.	Montaż instalacji fotowoltaicznej w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wielkopolskim	Powiat Krotoszyński/Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Koźminie Wielkopolskim	2026	środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	160 000,00 zł
4.	Rewitalizacja obiektów wchodzących w skład zabytkowego kompleksu zamkowego w Koźminie Wlkp. wraz z przyległymi terenami.	Powiat Krotoszyński/Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. J. Marcińca w Koźminie Wielkopolskim	Czerwiec 2026 – wrzesień 2027	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja, środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	2 443 000, 00 zł
5.	Rewitalizacja budynku Klubu Seniora wraz z otoczeniem oraz impreza towarzysząca	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koźminie Wielkopolskim	2026-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja, środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	1 000 000,00 zł

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizator	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia
6.	Rewitalizacja budynku będącego siedzibą Spółdzielni Socjalnej VIVO.	Gmina Koźmin Wielkopolski	2027-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	2 000 000,00 zł
7.	Rewitalizacja budynku urzędu.	Gmina Koźmin Wielkopolski	2027-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	2 000 000,00 zł
8.	Kiermasz kulturalny św. Wawrzyńca	Gminny Zespół Instytucji Kultury w Koźminie Wlkp.	8-9 sierpnia 2026-2028	Środki własne, środki prywatne, EFS	69 884,67 zł
9.	Rewitalizacja placu NMP	Gmina Koźmin Wielkopolski	2027-2028	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	1 500 000, 00 zł
10.	Rewitalizacja centrum miasta i ulic przyległych	Gmina Koźmin Wielkopolski	2027-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	20 000 000,00 zł
11.	Rewitalizacja budynku domu katechetycznego	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Wawrzyńca z siedzibą w Koźminie Wielkopolskim	2027-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	5 000 000,00 zł

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Realizator	Termin realizacji	Potencjalne źródła finansowania	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia
12.	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy	osoba fizyczna	2028-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	350 000,00 zł
13.	Rewitalizacja zabytkowej kamienicy	osoba fizyczna	2028-2030	Fundusze Europejskie, w tym: Działanie FEWP.07.01 Rewitalizacja środki własne/środki celowe ministerstwa/FIO	150 000,00 zł
14.	Świadczenie usług opiekuńczych na terenie Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2027-2030	Środki własne, środki prywatne, EFS+	2 800 000,00 zł
				suma	39 472 884,67 zł

Źródło: opracowanie własne

10. Opis struktury zarządzania

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, prowadzenie, koordynowanie oraz tworzenie warunków do realizacji działań rewitalizacyjnych należy do zadań własnych gminy. Kluczowymi podmiotami odpowiedzialnymi za wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski są:

- Burmistrz Koźmina Wielkopolskiego wraz z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy,
- Rada Miejska w Koźminie Wielkopolskim,
- Komitet Rewitalizacji.

Nadrzędnym organem odpowiedzialnym za zarządzanie GPR jest Burmistrz, pełniący rolę Operatora procesu rewitalizacji. Sprawuje on nadzór nad strukturą organizacyjną wdrażania programu oraz odpowiada za jego skuteczną realizację.

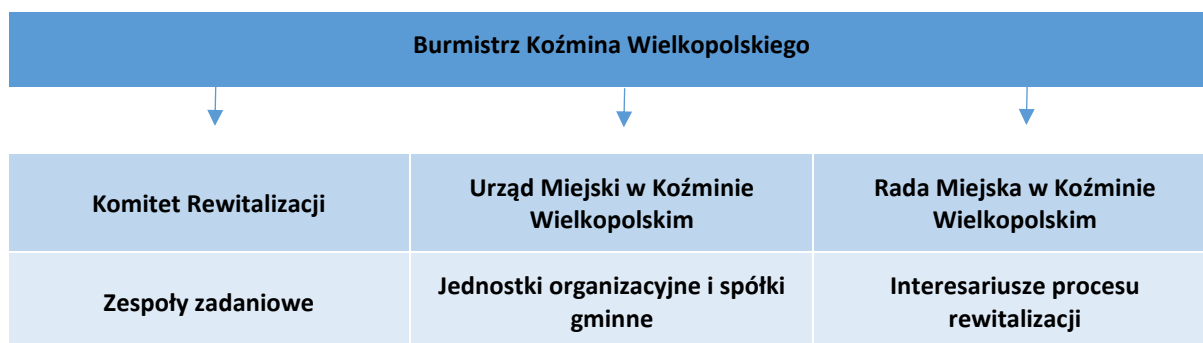
Za realizację GPR odpowiadają obecne struktury Urzędu Miasta i Gminy, w szczególności Referat Inwestycji i Gospodarki Komunalnej. W związku z tym nie przewiduje się dodatkowych kosztów związanych z zarządzaniem programem. Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane w zgodności z uchwaloną przez Radę Miejską Wieloletnią Prognozą Finansową oraz rocznymi budżetami gminy, co zapewni stabilność finansowania i efektywność podejmowanych działań.

W przypadku realizacji większych inwestycji wymagających intensywnego zaangażowania, Burmistrz może powoływać zespoły zadaniowe. W ich skład wejdą przedstawiciele właściwych stanowisk organizacyjnych, odpowiadających za konkretne aspekty zarządzania przedsięwzięciem.

Celem powołania zespołów zadaniowych jest kompleksowe przygotowanie inwestycji od strony technicznej oraz sprawna koordynacja jej realizacji, obejmująca m.in.:

- opracowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- przeprowadzenie procedury przetargowej,
- nadzór nad realizacją prac,
- kontrolę oraz monitoring postępu działań,
- zarządzanie przepływem środków finansowych i rozliczanie dofinansowania,
- sprawozdawczość i końcowe rozliczenie projektu.

Taka struktura organizacyjna gwarantuje skuteczne wdrożenie GPR oraz zapewnia transparentność i efektywność podejmowanych działań rewitalizacyjnych.

Komitet Rewitalizacji, powołany przez Burmistrza, stanowi kluczowy element struktury organizacyjnej procesu rewitalizacji. Jego główną rolą jest zapewnienie efektywnej współpracy pomiędzy interesariuszami rewitalizacji a organami gminy. Komitet pełni funkcję doradczą oraz opiniodawczą, wspierając Burmistrza w podejmowaniu decyzji związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji.

Zasady dotyczące składu oraz funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Miejska w drodze uchwały. Proces ten zostanie poprzedzony konsultacjami społecznymi, zapewniającymi szeroki udział mieszkańców i podmiotów zaangażowanych w rewitalizację.

Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski powoła Komitet Rewitalizacji w drodze zarządzenia w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia uchwalenia przez Radę Miejską Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski.

11. System monitoringu i oceny GPR

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w ramach Programu. Monitorowanie procesu rewitalizacji ma na celu dostarczenie rzetelnych informacji, umożliwiających ocenę postępów w realizacji działań rewitalizacyjnych oraz weryfikację tempa i kierunku zachodzących zmian. Pełni ono kluczową rolę w identyfikacji ewentualnych trudności lub nieprawidłowości we wdrażaniu GPR, stanowiąc narzędzie wewnętrznej kontroli. Dzięki temu możliwe jest badanie zgodności realizowanych przedsięwzięć z przyjętymi założeniami, a także ocena skuteczności podejmowanych działań.

Analiza zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji oraz w całej gminie opiera się na wskaźnikach monitoringu, co pozwala na obiektywną ocenę efektywności interwencji i dostosowanie dalszych działań do rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej.

11.1 System monitoringu

Dla skutecznego śledzenia postępów oraz zaawansowania wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski konieczne jest zdefiniowanie i wdrożenie kompleksowego systemu monitorowania. Proces ten będzie realizowany w formie systematycznego monitoringu, prowadzonego przez cały okres wdrażania programu w cyklach trzyletnich.

Monitoring może być przeprowadzany zarówno przez wyznaczony do tego Referat Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski, jak i przez zewnętrzną firmę ekspercką, co pozwoli na uzyskanie obiektywnych i rzetelnych danych dotyczących stopnia realizacji założeń GPR. Przyjęte rozwiązanie zapewni zgodność prowadzonych działań z regulacjami prawnymi, w szczególności z ustawą o rewitalizacji.

System monitorowania prowadzony będzie dwupoziomowo:

1. Monitoring realizacji celów strategicznych

Ocenić podlegać będzie stopień realizacji celów programu poprzez analizę wskaźników, które posłużyły do delimitacji obszaru rewitalizacji. Badanie obejmie porównanie wartości wskaźników kryzysowych (z poziomu delimitacji) w momencie rozpoczęcia programu ze stanem aktualnym, co umożliwi określenie dynamiki i kierunku zmian zachodzących na obszarze rewitalizacji. Analiza tych danych pozwoli ocenić skuteczność podjętych działań i dostarczy informacji na temat konieczności ewentualnych korekt w procesie wdrażania programu.

Tabela 32 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR

Wskaźnik	Wartość wskaźnika (2023)	Źródło danych	Wartość docelowa wskaźnika
Cel strategiczny 1: Silnie zintegrowana społeczność lokalna			
Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	57,2	PUP	spadek
Liczba udzielonych świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	5 353,1	MOPS	spadek
Saldo migracji na 1000 mieszkańców	-9,8	UM	spadek
Cel strategiczny 2: Przyjazna przestrzeń i nowoczesne obiekty			
Udział terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem	0,07	UM	wzrost
Udział obiektów użyteczności publicznej dostosowanych w zakresie energooszczędności	40%	UM	wzrost
Dostępność komunikacyjna	0,10	UM	wzrost
Cel strategiczny 3: Wysokiej jakości środowisko			
Średnie roczne stężenie PM2.5	12,9	GIOŚ	spadek

Źródło: opracowanie własne

2. Monitoring realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Projekty będą oceniane pod względem terminowości realizacji zgodnie z harmonogramem wdrażania GPR. W ramach monitoringu identyfikowane będą ewentualne ryzyka niedotrzymania terminów oraz trudności napotymane w trakcie realizacji przedsięwzięć. Oceniana będzie skuteczność realizowanych działań poprzez analizę wskaźników produktu i rezultatu określonych w kartach przedsięwzięć. Monitoring umożliwi bieżącą weryfikację efektywności podejmowanych działań oraz wprowadzenie ewentualnych działań korygujących w przypadku stwierdzenia odchylenia od założonych celów.

Dzięki zastosowaniu tego podejścia możliwa będzie nie tylko ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych, lecz także bieżące dostosowywanie realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb społecznych, gospodarczych i przestrzennych obszaru objętego programem. Poniżej przedstawiono wzór tabeli monitoringu stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zestawienie zbiorcze wskaźnik produktu i rezultatu przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 33 Tabela monitoringu stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych - wzór.

Tytuł przedsięwzięcia	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Status przedsięwzięcia	uzasadnienie
			Przedsięwzięcie nie jest realizowane – ale będzie realizowane w przyszłości -	Uzasadnienie dla braku realizacji przedsięwzięcia oraz opis osiągniętych produktów w przypadku zakończenia przedsięwzięcia.
			Przedsięwzięcie niezrealizowane – nie będzie już realizowane	
			Przedsięwzięcie w trakcie realizacji	
			Przedsięwzięcie zakończone	

Źródło: opracowanie własne.

Raport podsumowujący monitoring wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji będzie składał się w szczególności z:

- bieżącego monitorowania wdrażania programu rewitalizacji, na które złożony będzie aktualizowana lista realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych z określeniem ich aktualnego statusu i podaniem zakładanych oraz poniesionych kosztów, stworzonego montażu finansowego, a także ewentualnych rezultatów wdrożenia poszczególnych projektów;
- monitorowania stopnia realizacji celów programu rewitalizacji za pomocą wskaźników do osiągnięcia przez poszczególne przedsięwzięcia oraz informacji na temat problemów i przyczyn trudności napotykanymi w realizacji projektów;
- monitorowania w okresach co najmniej trzyletnich skutków realizacji programu na podstawie informacji na temat realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych i zbadaniu zmian w sytuacji (w szczególności społecznej) mieszkańców obszaru rewitalizacji i całej gminy.

Raport z monitoringu będzie kluczowym dokumentem umożliwiającym ocenę skuteczności procesu rewitalizacji oraz podejmowanie decyzji dotyczących ewentualnych modyfikacji programu, tak aby jego wdrażanie było jak najbardziej efektywne i odpowiadało na rzeczywiste potrzeby społeczności lokalnej.

11.2 Ewaluacja

Zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, ocena aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) będzie realizowana w cyklach trzyletnich. Zakończenie każdej oceny nastąpi do 30 listopada roku następującego po zakończeniu cyklu. Ocena ta będzie obejmować wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach GPR.

Pierwsza ewaluacja, zwana **Ewaluacją on-going (śródkresową)**, odbędzie się w 2028 roku i pozwoli na pośrednią ocenę osiągnięcia wskaźników przypisanych do poszczególnych celów GPR. Będzie to również okazją do oceny stopnia realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz identyfikacji potencjalnych trudności w ich wdrażaniu. Kolejną ewaluacją to **ewaluacja końcowa GPR**,

której głównym celem będzie ocena, czy przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zrealizowane zgodnie z założeniami i czy podjęte interwencje umożliwiły osiągnięcie zamierzonych celów strategicznych. Istotnym celem tej ewaluacji będzie również zbadanie, czy nastąpiła poprawa sytuacji kryzysowej zdiagnozowanej na obszarze rewitalizacji, oraz ocena trwałości i efektywności przeprowadzonych działań.

Raport z oceny stopnia realizacji i aktualności GPR może zostać opracowany przez zewnętrznych ekspertów, którzy we współpracy z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz interesariuszami rewitalizacji przeprowadzą badania ewaluacyjne. Badania ewaluacyjne będą stanowiły odpowiedź w zakresie trwałości, zasadności i skuteczności realizowanego procesu rewitalizacyjnego. Poniżej zaprezentowano strukturę uprawnień i odpowiedzialności w ramach ewaluacji.

Tabela 34 Ewaluacja - organizacja procesu

Stanowisko	Uprawnienie	Odpowiedzialność
Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Wskazanie terminów i sposobów wykonania zadań, zatwierdzenie raportu z ewaluacji okresowej	Za zrealizowanie zadań przewidzianych na dany rok budżetowy, terminowe przekazanie raportu z ewaluacji okresowej Komitetowi Rewitalizacji i Radzie Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim
Komitet Rewitalizacji	Opiniowanie raportu z ewaluacji okresowej	Formułowanie zaleceń i opinii dotyczących wdrażania GPR
Kierownik Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Sprawdzenie raportu	Rzetelność raportu, terminowe przekazanie raportu do zatwierdzenia Burmistrzowi oraz do opiniowania Komitetowi Rewitalizacji,
Pracownik Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	1. Sprawdzenie poprawności wypełnienia kart, sporządzenie raportu zbiorczego z realizacji zadań ujętych w GPR 2. Przeprowadzenie ankietyzacji podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki miejskie) zaangażowanych we wdrażanie GPR	Skompletowanie kart zadań, , przygotowanie raportu zbiorczego na podstawie informacji zawartych w kartach zadań, weryfikacja wskaźników realizacji GPR
Burmistrz Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Realizacja zadań ujętych w GPR, sporządzenie sprawozdania z realizacji tych zadań i przygotowanie ankiety ewaluacyjnej	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie kart zadań i ankiety do Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski
Podmioty prywatne i publicznie (inne niż jednostki miejskie)	Realizacja zadań ujętych w GPR, wypełnienie ankiet dostarczonych przez Pracownik Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski	Efektywne (sprawne i skuteczne) wykonanie zadań, terminowe przekazanie ankiet do Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski

Źródło: opracowanie własne.

11.3 Aktualizacja GPR

W każdym mieście zachodzą dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze, które mogą wywołać konieczność modyfikacji GPR. Modyfikacja oraz aktualizacja programu rewitalizacji może być konieczna w przypadku pojawienia się problemów z niską efektywnością w realizacji przedsięwzięć. Jednak przed wprowadzaniem zmian i korekt w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych w dokumencie, należy przedstawić ich uzasadnienie. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 okaże się konieczna w przypadku nieosiągnięcia zakładanych wskaźników lub braku terminowości realizacji działań.

Zgodnie z zapisami ewaluacji, GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji co najmniej raz na 3 lata. Ocena ta dokonywana jest przez Burmistrza Gminy Koźmin Wielkopolski, a następnie zostaje przekazana do zaopiniowania przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszona w Biuletynie Informacji Publicznej. W przypadku stwierdzenia, że Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 wymaga zmiany, Burmistrz Gminy Koźmin Wielkopolski musi wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku powinna być dołączona ocena aktualności i stopnia realizacji. Jeśli w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, stwierdzi się nieosiągnięcie celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie przyjęcia GPR w całości lub częściowo. Dokonuje tego z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza. Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 powinna zawierać uzasadnienie przeprowadzonych korekt oraz opis zmian i ich wpływ na dalszą realizację programu. Zmiana programu następuje w trybie, w jakim był on uchwalony – jeśli wprowadzone zmiany dotyczą modyfikacji w podstawowych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych lub dotyczą ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, obowiązkowe są konsultacje, uzyskanie opinii, przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W proces aktualizacji dokumentu interesariusze rewitalizacji zostaną włączeni poprzez:

- konsultacje społeczne,
- opiniowanie przez uprawnione podmioty (zarząd właściwego powiatu, zarząd właściwego województwa, właściwego wojewodę, właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa, właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego, właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną, operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych, Komitet Rewitalizacji, Krajowy Zasób Nieruchomości),
- przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

11.4 Harmonogram realizacji

W rozdziale zaprezentowano harmonogram wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030. Termin realizacji poszczególnych działań zostały zaprezentowane w rozdziale 7 Przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Tabela 35 Harmonogram rewitalizacji

Wyszczególnienie	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030	2025 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji	2025 r.
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Koźmin Wielkopolski	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacyjnego	Od 2025 r. do 2030 r. (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2025 r. do 2030 r.
Monitoring	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja okresowa	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2025 r. do 2030 r.

Źródło: opracowanie własne

11.5 Koszty zarządzania

Pełnienie funkcji operatora procesu rewitalizacji powierzono Urzędowi Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski. Proces wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji będzie realizowany przez pracowników Urzędu w ramach ich obowiązków służbowych. W związku z tym, nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji, który pełni rolę doradczą Burmistrza, będzie funkcjonować w oparciu o przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych. W skład Komitetu wejdą także wyłonieni przedstawiciele podmiotów publicznych oraz prywatnych, którzy wniosą istotne doświadczenie i wiedzę w zakresie realizacji procesów rewitalizacyjnych. Praca członków Komitetu Rewitalizacji będzie miała charakter społeczny i nieodpłatny, co pozwoli na efektywne wykorzystanie zasobów gminy bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów na wynagrodzenia.

12. Upowszechnienie dokumentu i proces partycypacji społecznej

12.1 Upowszechnienie opracowania GPR

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 opracowany został przy współudziale społeczności lokalnej, zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Wszystkie działania podjęte w tym zakresie obejmowały:

- poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenie do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do interesariuszy w zakresie procesu rewitalizacji (celów, zasad, przebiegu),
- inicjowanie, umożliwianie i wspieranie działań sprzyjających dialogowi między interesariuszami oraz ich integracji wokół idei rewitalizacji,
- zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności Gminnego Programu Rewitalizacji,
- zapewnienie możliwości wypowiedzenia się interesariuszy na każdym etapie – podczas przygotowywania, prowadzenia i oceny procesu rewitalizacji.

W ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030, Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski zorganizował konsultacje społeczne na każdym etapie tworzenia dokumentu. GPR został opracowany metodą partycypacji społecznej, zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji:

1. Konsultacje projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Koźmin Wielkopolski

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt uchwały Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski. Konsultacje ogłoszono na podstawie art. 5a ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 6 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Miały one na celu zebranie opinii mieszkańców oraz partnerów społecznych i gospodarczych w sprawie projektu uchwały.

Konsultacje zostały ogłoszone Zarządzeniem nr 71.2024 Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski z dnia 16 grudnia 2024 r. Uprawnionymi do uczestnictwa byli mieszkańcy oraz wszystkie działające na obszarze miasta i gminy podmioty społeczno-gospodarcze, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

Konsultacje przeprowadzono w następujących formach:

- a) zbierania uwag w formie papierowej lub elektronicznej poprzez formularz, który był dostępny w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski oraz na stronie internetowej www.kozminwlpk.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.kozminwlpk.p,
- b) organizacji spotkania otwartego dla interesariuszy procesu rewitalizacji,
- c) wypełnienia elektronicznego formularza ankiety dostępnego na stronie Urzędu www.kozminwlpk.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.kozminwlpk.pl.

Konsultacje trwały od 23 grudnia 2024 r. do 28 stycznia 2025 r. W dniu 13 stycznia 2025 r. odbyło się spotkanie konsultacyjne, w którym uczestniczyło 6 osób. Podczas spotkania zgłoszono jedną uwagę dotyczącą załączników (mapy) do konsultowanej uchwały, wskazując na konieczność poprawy czytelności poprzez zastosowanie innej skali mapy i usunięcie zbędnych warstw na podkładach mapowych. Uwaga ta została uwzględniona, co doprowadziło do wprowadzenia zmian w załącznikach do uchwały. Podczas spotkania zaprezentowano również wyniki oraz podsumowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Koźmin Wielkopolski.

Przyjęty sposób konsultacji spełnia ustawowe wymagania w zakresie stosowania form konsultacji społecznych. W procesie delimitacji zastosowano zbieranie uwag w formie papierowej i elektronicznej, przeprowadzenie ankiety dotyczącej obszaru rewitalizacji oraz bezpośrednie spotkanie dla interesariuszy (metoda zaawansowanej partycypacji).

2. Przystąpienie do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji

Podjęcie uchwały Nr XIV.89.2025 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 stanowiło formalne przystąpienie do opracowania dokumentu, a wykonanie uchwały powierzono Burmistrzowi Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski.

3. Otwarty nabór przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Otwarty nabór projektów do GPR przeprowadzono w okresie 11.03.2025-20.03.2025 r. Propozycje można było zgłaszać:

- w formie papierowej – poprzez wypełnienie formularza zgłoszeniowego dostępnego on-line lub w Urzędzie Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski,
- w formie elektronicznej – korzystając z dedykowanego linku do ankiety.

Formularze papierowe można było składać osobiście w siedzibie Urzędu lub przesać listownie na adres Urzędu.

W ramach naboru wpłynęło 8 formularzy fiszek projektowych poprzez dedykowany formularz online, na następujące projekty:

1. Miasteczko ruchu drogowego dla dzieci
2. Dodatkowe Atrakcje w Parku Miejskim
3. Przedłużenie ulicy Kilińskiego do ulicy Szkolnej
4. Rewitalizacja zabytkowej kamienicy
5. Rewitalizacja zabytkowej kamienicy
6. Rozdział kanalizacji ogólnospławnej wraz z budową kanalizacji sanitarnej i deszczowej w podobszarze Koźmin Wielkopolski
7. Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej na terenie objętym GPR w podobszarze Koźmin Wielkopolski
8. Przebudowa sieci wodociągowej na terenie objętym GPR w podobszarze Borzęciczki

Po analizie przesłanych projektów, wskazanego sposobu ich realizacji oraz uzasadnieniu wpływu na poprawę zdiagnozowanych problemów występujących w obszarze rewitalizacji wszystkie z powyższych zostały uwzględnione do realizacji w ramach GPR.

4. Otwarty nabór partnera do realizacji projektów.

Ogłoszono nabór partnera w celu wspólnej realizacji projektu w ramach Priorytetu 07. Fundusze europejskie na wielkopolskie inicjatywy lokalne, Działanie 07.01 Rewitalizacja. Opracowanie w partnerstwie publiczno-prywatnym wniosku w ramach konkursu Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021 - 2027, ogłoszonego przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

5. Konsultacje projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski

Na każdym etapie procesu rewitalizacji Urząd Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski prowadził działania edukacyjno-informacyjne, zapewniając stały dostęp do informacji o procesie rewitalizacji. Proces uspołecznienia opracowania GPR obejmował obowiązkowe ustawowo formy konsultacji społecznych oraz zastosowanie zaawansowanych metod konsultacyjnych.

Tabela 36 Zastosowane formy konsultacji w procesie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji

Wyznaczenie OZ i OR (diagnoza delimitacyjna)	
→	zbieranie uwag w postaci papierowej,
→	zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
→	badanie ankietowe (ankietyzacja mieszkańców),
→	bezpośrednie spotkania dla interesariuszy procesu rewitalizacji (zaawansowana metoda partycypacji).
Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji	
→	zbieranie uwag w postaci papierowej,
→	zbieranie uwag w wersji elektronicznej,
→	otwarte spotkanie konsultacyjne (zaawansowana metoda partycypacji).

Źródło: opracowanie własne

12.2 Upowszechnienie wdrażania GPR

Podstawowym celem działań związanych z uspołecznieniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 jest dotarcie do jak najszerszego grona beneficjentów i interesariuszy. Proces partycypacji społecznej będzie realizowany zarówno pośrednio, jak i bezpośrednio:

1. Pośrednia forma partycypacji

Informowanie z wykorzystaniem strony internetowej gminy, mediów społecznościowych, publikacji promocyjnych i informacyjnych oraz lokalnej prasy.

2. Bezpośrednia forma partycypacji

Organizacja spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk, organizacjami pozarządowymi oraz grupami nieformalnymi, z możliwością uczestnictwa w formie zdalnej.

Interesariuszami, wobec których prowadzona będzie polityka komunikacji, są mieszkańcy gminy – w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji (w tym grupy takie jak młodzież, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami), lokalni przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne.

W ramach rozpowszechniania informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji przewidziane są m.in. następujące działania:

- Umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy dokumentu GPR Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030,

- Regularne publikowanie informacji o nowo realizowanych zadaniach w ramach GPR na stronie Urzędu oraz na oficjalnym profilu gminy w mediach społecznościowych,
- Współpraca z lokalnymi mediami, mająca na celu informowanie opinii publicznej o przebiegu realizacji programu oraz wynikach monitoringu.

Uspółcześnienie wdrażania GPR będzie realizowane poprzez kooperację pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi, co obejmuje:

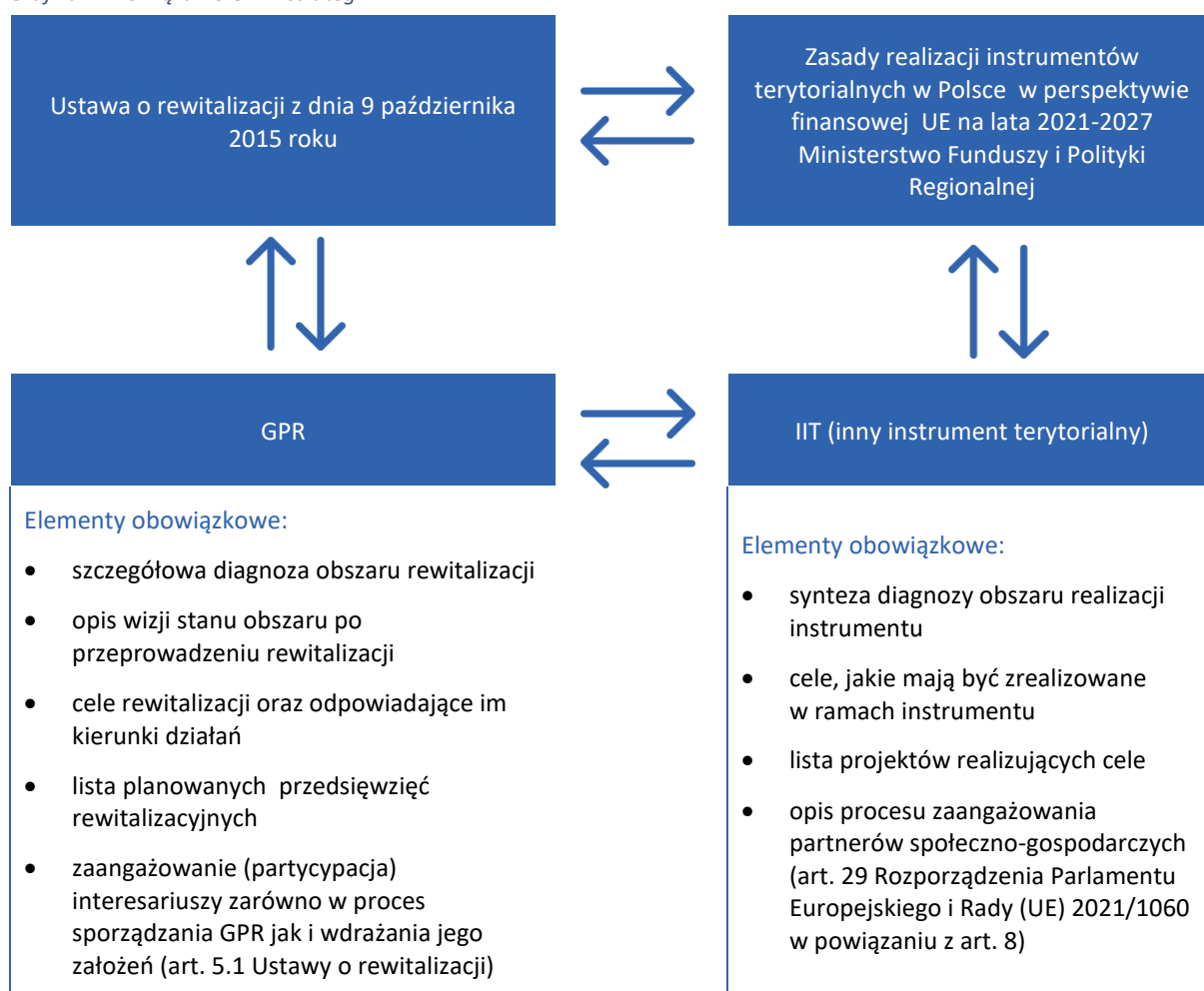
- Przygotowywanie bieżących informacji dotyczących postępu wdrażania GPR,
- Powołanie Komitetu Rewitalizacji, składającego się z przedstawicieli różnych grup interesariuszy, w terminie do trzech miesięcy od uchwalenia GPR. Komitet ten będzie pełnił funkcję forum współpracy i dialogu między interesariuszami a organami Gminy Koźmin Wielkopolski oraz funkcję opiniodawczą i doradcą dla Burmistrza,
- Publikację raportów z monitoringu.

Wszystkie te działania mają na celu aktywizację społeczną mieszkańców. W proces wdrażania GPR zaangażowani zostaną wszyscy partnerzy, o których mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, w tym odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Kluczowym elementem realizacji tego postulatu będzie możliwość udziału przedstawicieli tych podmiotów w pracach Komitetu Rewitalizacji, stanowiącego forum współpracy i dialogu między interesariuszami a organami Gminy Koźmin Wielkopolski. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych, organizacji społecznych i grup nieformalnych umożliwi zaangażowanie partnerów w proces rewitalizacji oraz wyrażanie opinii na temat wpływu realizowanych projektów na osoby i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

13. GPR jako strategia IIT

Zgodnie z zapisami dokumentu „Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027” gminne programy rewitalizacji obligatoryjnie pełnią funkcję strategii IIT w odniesieniu do przewidzianych w nich działań finansowanych ze środków polityki spójności¹⁴. Poniższy schemat blokowy naświetla powiązania pomiędzy gminnym programem rewitalizacji, a strategią IIT jako szczególnym narzędziem dającym możliwość uzyskania środków z Funduszy Europejskich.

Grafika 17 Powiązanie GPR i strategii IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy o rewitalizacji oraz Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Regulacje wykonawcze Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027) wskazują, iż Gminny

¹⁴ Por. <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/zasady-realizacji-instrumentow-terytorialnych-w-polsce-w-perspektywie-finansowej-ue-na-lata-2021-2027>.

Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski stanowi jednocześnie strategię IIT, gdyż w dokumencie uwzględniono obowiązkowe elementy strategii IIT takie jak:

Tabela 37 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030

Nr rozdziału GPR	Element obowiązkowy strategii IIT
4.	synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
5.	
7.	lista projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
6.	cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
12. 13.	opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem planu działań IIT

Źródło: opracowanie własne na podstawie Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027

Obowiązkowy element Strategii IIT jakim jest opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych koresponduje z obligatoryjnymi przepisami ustawy o rewitalizacji dotyczącymi uspołecznienia procesu tworzenia i wdrażania gminnego programu rewitalizacji. Ustawa o rewitalizacji definiuje katalog interesariuszy rewitalizacji, wskazuje obligatoryjne formy zaangażowania społeczności lokalnej w proces tworzenia i wdrażania GPR, a także określa katalog podmiotów uprawnionych do tworzenia komitetu rewitalizacji oraz udziału w procesie opiniowania GPR (w szczególności art. 5.1 – partycypacja społeczna, 6.1 – konsultacje społeczne, 7.1 – komitet rewitalizacji w powiązaniu z artykułem 2.2 – interesariusze rewitalizacji i artykułem 17.1 – proces opiniowania)¹⁵.

W zakresie procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oprócz standardowych technik partycypacyjnych (konsultacji społecznych, spotkań warsztatowych, zbierania uwag w postaci papierowej, ustnej i elektronicznej¹⁶) przeprowadzono również procedurę opiniowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030.

¹⁵ Ustawa o rewitalizacji <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20210000485/T/D20210485L.pdf>

¹⁶ Szczegóły dotyczące prowadzonych działań partycypacyjnych zostały opisane w rozdziale 13.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji projekt dokumentu skierowano do następujących podmiotów:

- zarządu właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarządu właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewody – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwych organów wojskowych, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- właściwego inspektora sanitarnego,
- właściwej gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowego Zasobu Nieruchomości, o którym mowa w Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

Ponadto, uwzględniając art. 29 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także w oparciu o przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej w powiązaniu z art. 8. zapewniono możliwość i włączono w proces przygotowania GPR następujących partnerów: władze lokalne i miejskie oraz instytucje publiczne, partnerów społecznych i gospodarczych, podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie. Wskazane podmioty miały 21 dni na wyrażenie swojej opinii z uwzględnieniem zasady milczącej zgody.

14. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Zgodnie z ustawą z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, 1260, 1261, 1783, 1846, 2185, 2687, z 2023 r. poz. 553), projekt gminnego programu rewitalizacji obowiązkowo podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (sooś), o ile wyznacza ramy dla późniejszej realizacji projektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W dniu złożono wniosek do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu dotyczący odstąpienia od konieczności przeprowadzenia Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030.

Zgodnie z pismem o sygnaturze xxx z dnia xx xx Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu stwierdził „brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ww. dokumentu strategicznego”.

15. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 nie przewiduje wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego obowiązujących w Gminie, w tym w Uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

16. Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

16.1. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W ramach prowadzenia działań rewitalizacyjnych na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030 nie przewiduje się wyznaczenia specjalnej strefy rewitalizacji.

16.2. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

Realizacja zaproponowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wywołuje konieczności wprowadzenia zmian w aktualnym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koźmin Wielkopolski. Należy jednak mieć na uwadze, że Rada Miejska w Koźminie Wielkopolskim podjęła uchwałę Nr III.12.2024 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Koźmin Wielkopolski wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, a zgodnie ze znowelizowaną ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278) w GPR wskazuje się zakres niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy. Ponadto zgodnie z art. 20 ust. 2. Postępowanie w sprawie zmiany planu ogólnego gminy realizujące ustalenia gminnego programu rewitalizacji prowadzi się w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy czym jeżeli projekt zmiany planu ogólnego gminy nie zawiera także innych ustaleń, przepisów art. 13 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 i 2 tej ustawy nie stosuje się. W momencie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kutno na lata 2024-2034 gmina Kutno nie posiada planu ogólnego (w trakcie przygotowania), a więc zapisy dokumentu nie wskazują żadnych zmian co do zapisów planu ogólnego. Natomiast zapisy planu ogólnego powinny uwzględniać zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji, zwłaszcza na poziomie wskazania wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

W ramach realizacji GPR nie przewiduje się konieczności zmian obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Koźmin Wielkopolski.

Spis tabel i grafik

Tabela 1. Podział wiejskich obszarów porównawczych w gminie Koźmin Wielkopolski.....	16
Tabela 2. Podział gminy Barczewo na obszary porównawcze.....	16
Tabela 3. Katalog wskaźników delimitacji obszaru zdegradowanego w Gminie Koźmin Wielkopolski.....	18
Tabela 4. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników.....	24
Tabela 5. Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane.....	25
Tabela 6 Podsumowanie analizy obszarów - sfera pozaspoleczna – wartości wskaźników.....	27
Tabela 7. Obszar zdegradowany.....	30
Tabela 8. Obszar rewitalizacji w Gminie Koźmin Wielkopolski.....	32
Tabela 9 Wskaźniki demograficzne - porównanie.....	37
Tabela 10 Struktura bezrobocia – Borzęciczki.....	38
Tabela 11 Pomoc społeczna – Borzęciczki.....	38
Tabela 12 Bezpieczeństwo – Borzęciczki.....	38
Tabela 13 Aktywność społeczna – Borzęciczki.....	39
Tabela 14 Wskaźniki gospodarcze - porównanie.....	39
Tabela 15 Wskaźniki techniczne- porównanie.....	40
Tabela 16 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie.....	42
Tabela 17 Wskaźniki środowiskowe - porównanie.....	44
Tabela 18 Podsumowanie - Borzęciczki.....	45
Tabela 19 Wskaźniki demograficzne - porównanie.....	47
Tabela 20 Pomoc społeczna – Koźmin Wielkopolski.....	47
Tabela 21 Struktura bezrobocia – Koźmin Wielkopolski.....	48
Tabela 22 Aktywność społeczna – Koźmin Wielkopolski.....	48
Tabela 23 Wskaźniki gospodarcze - porównanie.....	48
Tabela 24 Wskaźniki techniczne- porównanie.....	49
Tabela 25 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne - porównanie.....	51
Tabela 26 Podsumowanie – Koźmin Wielkopolski.....	54
Tabela 27 Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	60
Tabela 28 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, możliwych do realizacji poza OR.....	89
Tabela 29 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	90
Tabela 30 Komplementarność międzyokresowa.....	95
Tabela 31 Indykatywne ramy finansowe.....	102
Tabela 32 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów GPR.....	108
Tabela 33 Tabela monitoringu stanu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych - wzór.....	109
Tabela 34 Ewaluacja - organizacja procesu.....	110
Tabela 35 Harmonogram rewitalizacji.....	112
Tabela 36 Zastosowane formy konsultacji w procesie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji.....	116
Tabela 37 Elementy obowiązkowe strategii IIT w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2024-2030.....	119

Zdjęcie 1 Wejście główne - Specjalny Ośrodek Szkłono Wychowawczy.....	41
Zdjęcie 2 Podobszar Koźmin Wielkopolski – rynek.....	50
Grafika 1. Podział gminy Koźmin Wielkopolski na obszary porównawcze.....	17
Grafika 2. Podział obszaru miasta na obszary porównawcze.....	17
Grafika 3 Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej.....	26
Grafika 4. Obszar zdegradowany w Gminie Koźmin Wielkopolski.....	31
Grafika 5. Podobszar rewitalizacji Borzęciczki.....	33
Grafika 6 Podobszar rewitalizacji Koźmin Wielkopolski.....	34
Grafika 7 Podobszar Borzęciczki.....	37
Grafika 8 Lokalizacja obiektów zabytkowych – podobszar Borzęciczki.....	40
Grafika 9 Podstawowe kierunki zagospodarowania przestrzennego – podobszar Borzęciczki.....	42
Grafika 10 Układ komunikacyjny – podobszar Borzęciczki.....	43
Grafika 11 Stężenie pyłu zawieszzonego P.M2.5 – podobszar Borzęciczki.....	44
Grafika 12 Podobszar Koźmin Wielkopolski.....	46
Grafika 13 Lokalizacja obiektów zabytkowych oraz instytucji gminnych – podobszar Koźmin Wielkopolski.....	49
Grafika 14 Kierunki zagospodarowania przestrzennego – podobszar Koźmin Wielkopolski.....	51
Grafika 15 Układ komunikacyjny – podobszar Koźmin Wielkopolski.....	52
Grafika 16 Stężenie pyłu zawieszzonego P.M2.5 – podobszar Koźmin Wielkopolski.....	53
Grafika 17 Powiązanie GPR i strategii IIT.....	118

Załącznik 1 – podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji Gminy Koźmin Wielkopolski